

CSENDŐRSÉGI LAPOK

SZERKESZTI: MOHÁCSY LAJOS SZÁZADOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal
BUDAPEST, I. KER.,
BÖSZÖRMÉNYI-ÚT 21

Megjelenik
minden hó
1-én és 15-én

Előfizetési ára:
Egész évre 12 pengő,
félévre 6 pengő

Telefon:
1—501—90

Postatakarékpénztári
csekk számla:
25.342

*Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.*

Amen.

Bajtársak napja.

Ezer és ezer csendőr majdnem ezer laktanyában, sokezer őrzőházban, még több ezer járőrben vagy otthon a legénységi szobában ünnepel és dolgozik ezen a napon. Hétköznapi ünnepekkel, mindennapok a karácsonnyal, nappal az éjszakával, pihenés a munkával, ünnepi gondolatok a kötelesség gondolataival kevés hivatásban olvadnak össze annyira elválaszthatatlanul, mint nálunk. Nincs az a legszentebb ünnep, amelyiken a csendőrség a maga egészében letehetné a tollas kalapot, fogásra akaszthatná a puskát és összekulesolt kézzel az oltár előtt, vagy gondtalan nyugalommal a terített ünnepi asztal mellett, egészen önfeledten átengedhetné magát az ünnep hangulatának és pihenésének.

Vannak-e hát nekünk mégis ünnepeink? Vannak. Egyszer egyiknek, máskor másiknak, az osztó igazság szerint. Ezen a karácsonyon én gyujtok gyertyát, a következőn majd te leszel itthon s én veszem a hátamra a járőrtáskát. A tavalyi csendőrnapon te tapostad térdig az őrzőház havát, most én megyek s neked jut a bajtársi asztal öröme, hangulata. Így osztjuk meg egymás között a nehezét és könnyűt, a terhet és örömet, a munkanapot és ünnepnapot. Nálunk a bajtársiasság gyakorlásához nem kell különleges alkalmakra várni, mert egész szolgálati életünk, annak minden perce lényegében a bajtársiasságra épült. A bajtársiasság annyira természetes, mindennapi létalapja egész szolgálatunknak, hogy sokan közülünk éppen ezért már érzékelni sem tudják azt a sorsközösséget, ami a csendőrséget és a bajtársiasságot egymáshoz fűzi. Sokan azt hiszik, hogy a csendőrség, ez az érzékeny, igen finom rugók és kerekék ezrein mozgó szerkezet a szolgálati havifüzettől és a szolgálati lapoktól gördül ilyen simán.

Holott ezek csak lélektelen irodapapírok önmagukban. Tartalmat a fegyelem és bajtársiasság ad nekik s a mi különleges viszonyaink között a kettő együttesében a bajtársiasságot meglehetősen nagy százaléknak kell képviselnie, mert család vagyunk mi a szó szoros értelmében. Óriási család s amint a család közös munkájában, küzdelmeiben a fegyelem mellett kell a szeretet is — amely csodákra képes, — éppen így vagyunk mi a bajtársiassággal.

A fegyelem összetartja a nagy épületet, megadja a főirányvonalakat, de a temérdek apró rést a bajtársiasságnak kell kitöltenie. A fegyelem a mi szentírásunk, a bajtársiasság pedig a kulcs. Amivel ezt a szentírást a mi örökmozgó életünkben, percenkint változó kötelességeink során, mindig az adott pillanat parancsa szerint tudjuk olvasni. A mi szolgálatunk annyira szerteágazó, sokrétű, változatos, amilyen maga az élet. Mi nem hivataloskodunk zárt belső világban, hanem oda tartjuk a mellünket az élet kiszámíthatatlan valóságainak, amelyek időbeosztásunkat, testi, lelki és szellemi erőinket, pihenőnk és nyugalomunkat, egészségünket és létünket mind újabb és váratlanabb feladatok elé állítják. Az őrön nincsenek százan, hanem csak néhányan s ha ebben a viszonytagságos, változatos küzdelemben meg akarják állni a helyüket, akkor meg kell egymás kezét ragadni, nem is mint bajtárs a bajtársát, hanem mint testvér a testvérét.

Így, ennyire beleágyazta magát a bajtársiasság a mi hivatásunkba. Lélekzetet nem vehetünk és mozdulatot nem tehetünk nélküle, mert az egész országban szerteszórtan, kettésével rójuk a néptelen utakat, erdőket, az éjszakákat s egyedüli támaszuk: a puskánk is csak akkor marad hozzánk hűséges, ha a járőr két tagját a bajtársiasság kovácsolta össze egy testté, egy lélekke, egy akarattá. Ha ez nincs meg, akkor a járőr az első nehéz pillanatban kettétörik s így összetörve már nem számít erőnek. Két, ennyire egymásra utalt embert a bajtársiasság minden bajtól megóv még akkor is, ha valamelyik törvényt pillanatnyilag egyikük sem tudná elfujni, a bajtársiatlanság viszont a legremekebbül képzett csendőrt is hibák, botlások hinárjába, sőt olykor nyilegyenesen a gyalázatba kergeti.

Ezért kell minden csendőrnek a bajtársiasságot úgy óvni, megbecsülni, mint az édesanya képét, mint a mindennapi kenyeret. Még az is, aki ebben erre talán kevés lenne a született ösztön, nevelje rá magát, mert nálunk nem tud nélküle boldogulni. Könnyű megfigyelni, hogy a bajtársiatlan csendőrnek sehol sincs maradása. Őrsről-őrsre vándorol, rövid csendőrélete csupa keserű nyugtalanság, hajsz. Hiába van ezer más jótulajdonlása, ezen feltétlenül elbukik, mert a bajtársiasságból táplálkozó csendőrség kiveti magából, mint a gyomor a romlott halat.

Nem lesz haszontalan, ha éppen a csendőrnapon eltűnődünk kicsit ezeken a dolgokon s befoltoztatjuk a szakadásokat, amiket egy év rohánása a bajtársiasságon itt is, ott is hasított.

Haditengerészetről, hadihajókról.*

írta: **OLCHVÁRY-MILVIUS ATTILA** alezredes.

(Befejező közlemény.)

A főbb hadihajótípusok jellemzése után vessünk egy pillantást a tengeri nagyhatalmak flottáinak mai méreteire, összetételére, harcerejére és a közeljövőben várható fejlesztésére.

A tengeri nagyhatalmak közül első helyen a brit birodalom hatalmas flottája áll, amelynél azonban az Egyesült Államok második helyen álló flottája alig valamivel kisebb. Utánuk a nagyság sorrendjében Japán, Franciaország, Olaszország és a Szovjet-Unió flottái következnek.

* A cikk első közleményénél felsorolt forrásmunkákon kívül felhasznált további forrásmunkák: Weiher Taschenbuch der Kriegsflotten 1938; Jahrbuch der deutschen Kriegsmarine 1938; Adalbert von Goerne: Die Kriegsflotten der Welt und ihre Kampfkraft; Lord Jellicoe: Crisis of the naval war; v. Langsdorf: U-Boote am Feind; Lowel Thomas: Ritter der Tiefe; Freiherr von Forstner: Das Kampfschicksal der deutschen Flotte im Weltkrieg; Th. Arps, R. Gadow, H. Heye und O. Ritter von Niedermayer: Kleine Wehrgeographie des Weltmeeres; Fritz Otto Busch: Traditionshandbuch der Kriegsmarine, Reuter: Scapa Flow.

Ismeretlen tettes.

(Regényrészlet.)

írta: **BEÖTHY KÁLMÁN** őrnagy.

Ferencziné, a városi mérnök felesége a temetés után egy héttel azt mondta:

— Tudom, látom, hogy szegény uram gyilkosát keresik... tán hiába is minden... Tán hiába már, úgyse támad fel szegény... De nézze, itt van ez a levél... a gyilkos írta.

Kikaptam a kezéből a papírt, nekiestem olvasni.

A levél ezeket mondta:

— Ha nem is írtam alá leveletem, rám fog ismerni. Nemesak azt tudja meg belőle, hogy én voltam az ura merénylete, hanem azt is, hogy ki vagyok én.

Nem hittem volna, hogy tegnap, amikor belépek a Kossuth-utcai ház kapuján, magát találom ott. Különben még a városból is elmentem volna — azonnal. Magát mindenképpen kerülni akartam, soha többé nem találkozni magával: fogadalmam volt. Amióta maga miatt a börtönt is megismertem, nem lehetett igazán kedvem magát látni. Az igaz, hogy

A brit flotta.

A brit világbirodalom létérdekei elválaszthatatlanok a tengerek feletti uralomtól. A tengerek feletti uralmat csak az erős flotta biztosíthatja. Ez indokolja azt, hogy a birodalom óriási összegeket költ a tengeri fegyverkezésre. A brit flottának ezidőszent 480 hadihajója van, összesen 1,384.000 t. vízkiszorítással. Ezek közül 104 egység (184.000 t.) elavult. 136 egység (összesen 531.000 t. vízkiszorítással) építés alatt áll vagy pedig tervezve van. A haditengerészet létszáma 113.000 fő. 1937. évi költségvetése: 105,065.000 font. Ez 23.765.000 fonttal több, mint az előző költségvetési évben.

A flotta megoszlása hadihajótípusok szerint:

15 csatahajó összesen 474.750 t. vízkiszorítással. (Nelson, Rodney, Hood, Renown, Repulse, Ramillies, Resolution, Revenge, Royal-Oak, Royal-Sovereign; Malaya, Barham, Valiant, Warspite, Queen-Elizabeth.) A felsorolt hajók közül három: a Hood (a világ legnagyobb hadihajója), a Renown és a Repulse csatacirkálók voltak. Csak legújabban sorolták őket a csatahajók közé.

A csatahajók a Nelson és a Rodney kivételével valamennyien régebbi (1913—1916-ban vízrebocsátott) hajók, amelyeket azonban átépítéssel korszerűsítettek.

A Nelson és a Rodney 33.500, illetve 33.900 tonna vízkiszorítású hajók. 1925-ben bocsátották őket vízre, 1927 óta teljesítenek szolgálatot. A világ leg-

viszont maga se óhajtott bizonyára soha a találkozást. Hiszen olyan formában távolított el közeléből...

Mikor a májusi délutánon azt vágta a fejemhez, hogy nem óhajtott bizonytalan kenyerű embert férjéül... Emlékszik rám? Tudja, ugye, hogy ki vagyok?

Hát én akkor veszttem el.

Tudom, hogy aznapi keserű mulatásomon maga jót nevetett. Mondjuk: maga is mulatott. Ahelyett, hogy felém nyújtotta volna a kezét. Maga helyett az ital nyult a hónom alá. Nem találtam vigaszt máshol. Más, ha ilyen történik vele, legyint és tovább megy. — Gombház... ha leszakad, lesz más!... Én másként vagyok összetéve. Magyarázzák a tudósok és orvosok, nekem mindegy: belőlem elveszett akkor az akarás.

Csak a becsületemre vigyáztam.

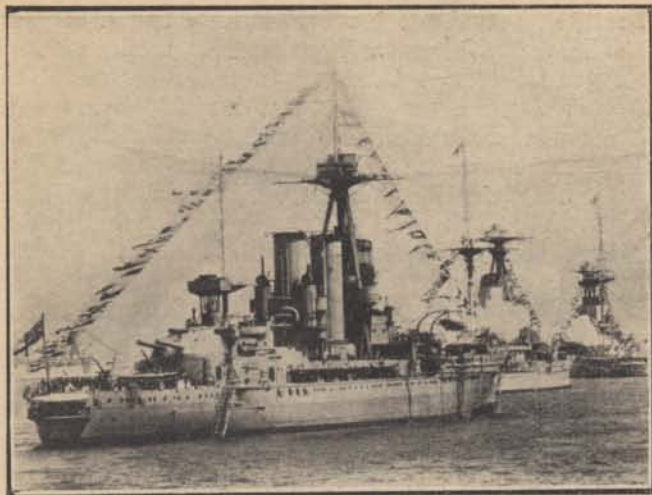
Lassan lerongyolódtam, állás nélkül maradtam és ahogyan a hozzám hasonlóak, én is úgy tettem: a régi szép napokat kívántam vissza. De hogy vissza is jöjjenek, azon nem munkálkodtam, mert maga nélkül nem tudtam azokat elképzelni. Ebből persze nem lehetett megélni. Ténferegtem az utcán.

Egészen jól emlékszem, hogy akkor este is, amikor az eset történt, éhes voltam és rongyos és borotvátlan — tán két hete már. Az őszi este ködjében mindenki, amint meglátott, már ki is tért. Ezt észrevenni nem volt nehéz. Elhiheti, hogy rosszult esett, keservesen, dühítően rosszul. Ami ugyan magát nem érdekli, de azért mindom el mégis, mert a becsületemre mindig vigyáztam.

Igazán nem volt semmi szándékom mások ellen, nem tudni azt megmagyarázni, mért ténfereg ilyen esett ember az utcán, én se tudom, miért voltam a járdákon.

erősebb csatahajói. Az angolok ezeknek a csatahajóknak a védetségére (erős páncélzat, messzemenő vízhatlan rekeszekre osztás) a skagerraki csata tapasztalataiból okulva nagy súlyt helyeztek. 3 páncélfedélzetük van. A legalsó közülük 152 mm. vastag. E páncélfedélzetek repülőbombák, meredeken becsapódó tüzérségi lövedékek ellen kiadós védelmet nyújtanak. A hajótest háromnegyed részét függőleges páncélzat borítja, amelynek a vastagsága 355 mm.-ig terjed. A vízvonallal alatti részeket is erős páncélzat védi. A nehéz ágyútornyok páncélzata a 406 mm.-t is eléri. A hajók hossza: 201 m., szélessége: 32 m.; legénységük: 1320 fő; olajtüzelésű 50.000 lóerős hajógépeik vannak, óránkénti sebességük: 23,5 tengeri mérföld; fegyverzetük 9 drb 40,6/45, 12 drb 15,2/50 ágyú, 6 drb 12/45, 4 drb 4,7 cm. légelhárító ágyú, 18 drb géppuska, 2 drb 60,9 cm. vízalatti torpedóvetőcső és egy repülőgép.

Az ágyúk méreteinek törtalakban való kifejezése magyarázatra szorul. 40,6/45 azt jelenti, hogy az ágyú öbmérete (kalibere) 40,6 cm. A nevezőben lévő „45” a cső hosszát mutatja, még pedig öbméretben (kaliberben) kifejezve. Vagyis ennek az ágyúnak a csőve 45 öbméret, tehát $45 \times 40,6 = 18,27$ m. hosszú. Ezeknek, ezidőszent a világ legnagyobb hajóágyúinak a jellemzésére szolgáljanak a következő adatok: a cső súlya 2140 métermázsa; a lövedék (vértörő gránát) súlya 1060 kg.; a löportöltet súlya, amellyel a gránátot kilövik: 263 kg.; az ágyú hordtávolsága

Brit csatahajók („Iron Duke”, „Resolution”, „Revenge” és „Ramillies”. Az „Iron Duke” jelenleg iskolahajó. A skagerraki csatában Jellicoe admirális zászlóshajója volt).

közel 40 km.; a lövedék 900 m. másodpercenkénti sebességgel hagyja el az ágyúcsövet; tüzgyorsaság: 1 és $\frac{1}{2}$ —2 lövés percenként. Az ilyen hatalmas ágyúnak beirányozását, töltését, a lőszernek a lőszerraktárból az ágyúhoz való szállítását természetesen nem emberi erő, hanem villamos vagy hidraulikus gépezetek végzik.

Elképzelhető, hogy egy ilyen hatalmas lövedék-

Éjszaka felé járt az idő, amikor egyik csendes utcasarkon akartam befordulni, hogy hazamegyek folytatni a didergést... mikor majdnem összeütköztem egy nővel. Aki ilyen későn bizonyára sietett haza, tele volt gondolatokkal, nem esoda hát, hogy elsikította magát, amint rámnézett. Elsikította magát és elcsapta kétfelé a karjait, kezéből kiesett esernyő, pénztárca. Hirtelen visszafordult és sikongva szaladt el tőlem. Végigsikongta az utcát.

En felvettem persze az ernyőt és a pénztárcaát s valami kis csomag is volt ott még. Darabig állottam, nem értettem: ennyire lennék már? Megjelenésem már ilyen? A nő volt annyira ijedős? ... Állottam és ez lett a vesztém.

Valahonnan biciklis rendőr került mellém, társa egykettőre visszatért a nővel, aki jajgatva fordult el arcomtól azt kiabálva:

— Ő volt!... Ő!...

Szerencsétlen furulyás voltam.

Amint a rendőr kezét karomon éreztem, tudtam, hogy elvesztem újra.

Úgy is lett. Elítéltek, fogházba kerültem.

Mikor onnan elengedtek, a bor nem ízlett többé. Kenyerem nem volt, hiába kerestem. Azt mondták mindenütt, büntetve voltam rablás miatt, nem adnak.

Nem is hiszi, sehol sem kaptam. Ha munkásnak állottam valahol, nem sokáig voltam ott. Onnan is ezért kellett mennem.

Nem is hiszi, hogy mindezt magának köszönhetem.

Nem is hiszi, hogy koldussá adtam magamat.

A koldus, aki tegnap a maga udvarában járt, én voltam.

Tudja, hogy mikor az első falat kenyeret el kellett fogadnom, gyilkolni kívántam? Lehet, hogy ma-

gát már nem érdekli, mégis megmondom, hogy az első darab alamizsna ma is a zsebemben van. Kőkemény, poros valami már, de hordom magammal. Babonából-e, miért, nem tudom.

Igy jutottam el tegnap a maga házához. Nem akartam ugyan bemenni, mert nem szeretek nagyon rendes, nagyon ápolt udvarokon járni, ott nincs gyerek s nincs hát meleg szív se. Ezt én így tapasztaltam. De be kellett mennem, mert az utcájuk túlsó végén csendőrök mentek el és én azokkal nem szeretek találkozni. Nem azért, mintha... de azok végigkutatják az ember multját töviről-hegyire, kérdezősködnék és nekem nagyon nehéz megmagyaráznom, hogy miért jutottam ide. Ugyan ki hiszi a mai világban, hogy egy ember meghalhat olyan visszautasítás miatt, mint amilyenben nekem részem volt?... Ezért nem szerettem a csendőröket. Az első kapun hát bementem és nem hittem volna, hogy csengetésemre, a folyosó ablakában maga jelenik meg.

Maga csak annyit mondott:

— Takarodjék!

Tulajdonképpen ugyanazt, amit azon a májusi délutánon.

Koldusnak se voltam elég maga előtt.

A csipkézett függöny mögött maga nem mozgott, lesett ki rám, vajjon mikor megyek és így bizonyára látta, hogy én kövémeredtem. Tudom, hogy mozdulatlan testem és szemem láttára megijedt, különben miért jött volna ki pár perc múlva az ura, aki megint rámkiáltott:

— Mars innen!

Mentem volna, de kíváncsi voltam az urára, aki miatt én idejutottam, oda, hogy kopogok mások ajtaján. Megnéztem hát így közről azt az embert s ezt az ura támadó szándéknak vette. A komondor,

nek milyen borzalmas romboló hatása van a célban. Ebből kitűnik, hogy a hadihajóépítőknek milyen nehéz gondot okoz a korszerű tüzérség hatása ellen való védekezés. Gyengén védett hadihajók a nehéz hajótűzérség romboló hatásának egy-kettőre áldozatul esnek. Ezt mutatta a skagerraki csata is, ahol a német csatacirkálók nehéz ágyúinak néhány ösztüze úgyszólván percek alatt három angol csatacirkálót pusztított el (Queen Mary, Indefatigable és Invincible). Az angol csatacirkálónál annakidején ugyanis a cirkáló fegyverzetét, sebességét a védetség rovására túlfeljesztették. Ez bosszulta meg magát).

A brit flotta többi csatahajóival nem foglalkozhatom részletesen. 29.150—32.000 tonnásak. Nehéz-tüzérségük: 8 drb 38:1/42 ágyú.

Építés alatt 5 csatahajó áll. (Anson, Beatty, Jellicoe, King George V., Prince of Wales). Valamennyien 35.000 tonnásak. Ismert adataik: építési idejük 3½ év; sebességük: 30 tengeri mérföld óránként; nehéz tüzérségük: 12 drb 35:6 cm. ágyú; kiadós léghajórepítő tüzérség; 4 repülőgép. A brit flotta többi hadihajóit helyszűke miatt csupán számszerint sorolom fel.

3 monitor (sekélyjárátú, nehéz fegyverzetű, kis sebességű páncélos hajók, partok lövésére, vagy folyamokon való alkalmazásra);

8 repülőgépanyahajó (6 drb futószerkezetű, 2 drb úszószerkezetű repülőgép számára); 5 drb repülőgépanyahajó építés alatt áll;

15 nehéz cirkáló (8250—9850 tonnásak; főfegyverzetük 6—8 drb 20:3/50 ágyú, sebességük: 31:5—32 csomó);

ugye, emlékezhetik, az első szóra átdobta magát az udvarkerítésen és vonítva rohant a folyosóra.

Volt kétség, hogy nekemjön és széttép?

Nem volt.

A revolvert ez a kutya verte félre a kezemből és ezért érte a lövés az urát.

Minden ellenem szól, mint a rablási esetben, tudom. Ha bűnös lennék, Magának se mondtam volna el magamról semmit. Mégis megmondtam s most a maga tetszésére bízom, hogy üldöztet-e vagy sem. Nem fogok bujkálni, hamis alibire nem igyekszem, nyugodtan kopogtatok ezentúl is az ajtókon. Nekem már jobb sorom nem lesz. Magán múlik, hogy meddig csavargok még.

Ezt a levelet háza szomszédságában, a városi kertben irtam. Innen délnek megyek, a csendőroket arra küldje. Igérem, hogy a bíróság előtt nem fogom megmondani, miért jutottam idáig. Nem, mert azt tartom, hogy senkinek semmi köze ahhoz, ami egyszer régen kettőnk között történt. Nem, mert a maga felejtethetetlen arca mindig több lesz előttem, hogysen vádolni, okolni képes lennék.

Forgattam a levelet, semmi nyoma az írójának. A tartalma ellenben mintha mindent elmondana — a gyilkosról. Természetes, hogy a hideg futott végig rajtam, mikor kérdésekre az özvegy azt felelte:

— Fogalmam sincs róla, ki írta!...

Néztünk egymásra... Persze... nem akar semmit felfedni régi napokról... mit bolygatni más előtt... de én már tudtam, hogy a perrendtartás ellenére is én fogok nyomozni s én előkerítem a levél íróját. Aki, lehet, hogy nem is az, aki a gyilkos...

44 könnyű cirkáló (4200—9300 tonnásak; főfegyverük: 5—12 drb 15:2/50 ágyú; sebességük: 25:5—33 csomó); 17 könnyű cirkáló épül, vagy tervezve van;

1 aknecirkáló (340 aknát visz magával);

160 torpedóromboló (összesen: 199'879 tonna). 40 drb építés alatt, vagy tervbevéve;

28 nagy búvárnaszád (összesen 37.216 t.), 12 drb épül;

20 kis búvárnaszád (összesen 10.940 t.), 4 épül, vagy tervezve;

4 aknarakó búvárnaszád (120 akna), 2 épül;

185 kis harci hajó (aknarakók, aknakeresők, ágyúnaszádok, őrnaszádok, zárőrnaszádok, halászgőzösök, folyami ágyúnaszádok, torpedómotoros-naszádok) 59 kis harci hajó építés alatt áll, vagy tervezve van; végül

nagyszámú segédhajók (hálórakók, iskolahajók, szállítóhajók stb.)

A brit flotta háború esetén hadiflottáját hatalmas kereskedelmi flottájából igénybevett hajókkal (segédcirkálók, őrhajók, csapdahajók, szállítóhajók stb.) úgyszólván korlátlan mértékben kiegészítheti.

A haditengerészetnek ezidőszámtal 468 repülőgép áll rendelkezésére. Ezek közül a hadihajók fedélzetén elhelyezett 234 gép a haditengerészetnek, a többi, a parti támpontokon szolgálatot teljesítő gép a légi erőknek van alárendelve.

A brit tengeri erő hatalmas. Mindazonáltal, ha figyelembe vesszük a világbirodalomnak mind az öt világrészre kiterjedő birtokait, politikai, gazdasági és kereskedelmi érdekeit, amelyek megvédésére a flotta hivatott, akkor arra a következtetésre kell jutni, hogy flottájuk továbbfejlesztésére irányuló törekvésük, áldozataik a legteljesebb mértékben indokoltak. Nagy előnye a brit flottának, hogy a világ minden zegében-zugában flottatámpontok (pl. Gibraltar, Malta, Singapore, Hongkong stb.), vagy legalább is angol kikötők állanak rendelkezésre, ahol a hajók menedéket találhatnak, kijavíthatók, üzemanyagukat kiegészíthetik stb.

Az ujságokban gyakran találkozunk „az angol földközi tengeri”, „honi flotta” stb. megjelölésekkel. Ezek megvilágítására szolgáljon néhány adat a brit flotta békebeli tagozódásáról. (1937. évi adatok).

A honi flotta.

II. Csatahajóraj (6 csatahajó).

2. cirkálóraj (4 cirkáló).

2 repülőgépanyahajó.

A 4., 5. és 6. torpedóromboló flottilla (összesen három flottilla vezetőhajó és 24 romboló).

2. Búvárnaszádfloattilla (1 kísérőhajó és 5 búvárnaszád).

4 drb célvontatóhajó.

Honi partvédő kötelékek.

Ezek helyi torpedóromboló flottillákból, búvárnaszád flottillákból, búvárnaszád elhárító flottillákból, őr-, aknakereső- és halászatvédelmi flottillákból és iskolahajókból állanak.

A tartalék flotta különböző honi kikötőkben állomásozó egységekből áll, amelyek fedélzetén csupán személyzeti keret áll szolgálatban.

Külföldön állomásozó flottaerők.

A földközi-tengeri flotta.

1. Csatahajóraj (3 csatahajó).

Kormányzó Úr Ó Főméltósága Krakóban. Szemben Moscicki lengyel államfő, balra Rydz-Smigly marsall.

Csatacirkálórak (2 csatacirkáló).

1. Cirkálórak (4 cirkáló).

3. Cirkálórak (4 cirkáló).

1. Repülőgépanyahajó.

3. Torpedóromboló flottilla (3 flottilla vezetőhajó és 24 romboló).

1. Búvárnaszád flottilla (1 flottilla vezetőhajó, 1 kísérőhajó, 7 búvárnaszád).

1. Mótóros torpedónaszádfloftilla (1 vontató, 6 mótóros naszád).

3. Aknakereső flottilla (10 aknakeresőhajó).

7 egységből álló segédhajóraj (hálórakó, aknarakó, műhelyhajó stb.)

A kínai flotta.

5. Cirkálórak (6 cirkáló).

1 Repülőgépanyahajó.

1 Aknarakóhajó.

8. Torpedóromboló flottilla (1 flottilla vezetőhajó, 8 drb romboló).

4. Búvárnaszád flottilla (1 kísérőhajó, 15 búvárnaszád).

2. Aknakereső flottilla (tartalék Singaporéban. Összetétele: 9 aknakeresőhajó, 1 monitor, 2 halászgőzös, 7 ágyúnaszád).

18 folyami ágyúnaszád. A felsorolt, külföldi vizeken állomásozó flottarészekén kívül Keletindianában, Délafrikában, Nyugatindianában, Ausztráliában és Kanadában tartózkodnak állandóan kisebb-nagyobb flottakötélékek.

A többi tengeri nagyhatalom flottáival csak röviden foglalkozom:

Az Amerikai Egyesült Államok flottája.

Az amerikai flottának 403 hadihajója van 1,232.000 t. öszvízkiszorítással. Ezek közül 213 egység (246.000 t.) elavult. 66 egység, összesen 240.000 t. vízkiszorítással épül, vagy tervezve van. A haditengerészet létszáma 128.000 fő. 1937. évi költségvetése: 598,137.000 dollár. Ez 31,137.000 dollárral több, mint 1936. évben.

A flotta megoszlása hajótípusok szerint:

15 csatahajó (összesen 464.300 t.). Öt közülök még a világháború előtt (1911, 1912, 1914) épült, de korszerűen átépítve. A legújabbak (West Virginia, Colorado, Maryland) nehéz tüzérsége 8 db 40°6/45 ágyú. A többieké 10—12 db 35°6/45 ágyú, csupán a legregőbbi csatahajónak van 12 db 30°5/50 ágyú.

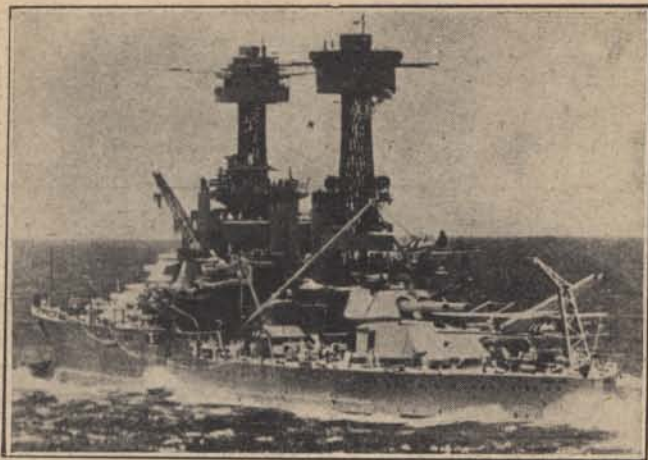
4 csatahajó épül, vagy tervezve van (Washington, North Carolina; a másik kettőnek még nincsen neve).

6 repülőgépanyahajó, 2 épül, 1 tervezve;

17 nehéz cirkáló (összesen 161.200 t.), 1 épül. (9—10 db 20°3/55 ágyú);

12 könnyű cirkáló (összesen 90.500 t.), 9 épül vagy tervezve van;

213 torpedóromboló (259.725 t.). Ezek között sok az elavult, 36 romboló épül vagy tervezve van;

„Maryland“, az Amerikai Egyesült Államok flottájának egyik legmodernebb csatahajója. 1920-ban bocsátották vízre, páncélzata 406 mm-ig terjed; 31.500 tonnás; sebessége: 21 csomó; nehéz tüzérsége: 8 drb 40°6/45 ágyú; 3 repülőgép van a fedélzeten; hossza: 183 m., szélessége: 29,7 m.; legénysége: 1407 fő.)

4 aknarakó romboló (egyenként 80 db aknát visznek magukkal);

6 tengeralatti cirkáló (összesen 14.170 t.);

51 nagy búvárnaszád (összesen 47.830 t.), 16 épül;

27 kis búvárnaszád (összesen 13.910 t.);

79 kis harcishajó (aknakereső, aknarakó, ágyúnaszád stb), végül

különböző segédhajók (kísérő-, műhely-, szállító-, iskola- stb. hajók).

A flottának 1937. VII. 1-én 1619 db. repülőgépe volt. A tervbevett kiépítés folytán a gépek száma 1938. VII. 1-éig 1855-re fog emelkedni. Valamennyi repülőgép, a fedélzeti és a partiak egyaránt, a haditengerészetnek van alárendelve.

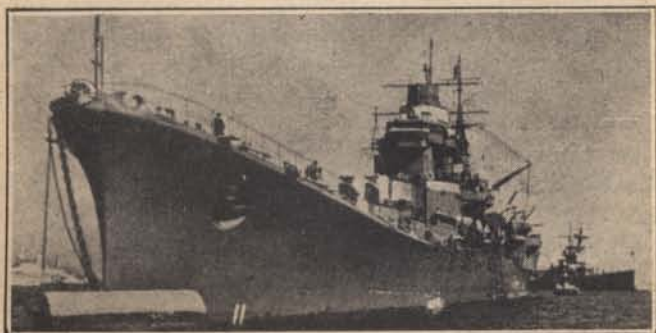
A japán flotta.

A flotta 271 hadihajóból áll (összesen 892.000 t.). Ezek közül 59 egység (134.000 t.) elavult. 30 egység (összesen 158.000 t.) épül. A haditengerészet létszáma: 107.000 fő. 1937 évi költségvetése 681.000.000 yen. Ez 130.900.000 yennel több, mint az előző évi.

A flotta megoszlása hadihajótípusok szerint:

9 csatahajó (összesen 272.070 t.). Négy közülük még háború előtti, de korszerűvé átépítették. Nehéz tüzérség a két legnagyobb csatahajón (Mutsu, Nagato) 8 drb 40°6/45 ágyú, a többiekénél 8—12 drb 33°6/45 ágyú;

2 csatahajó állítólag épül, 2 tervezve. Ezekre vonatkozólag nem állnak adatok rendelkezésre.

„Ashigara“ japán nehéz cirkáló. (1928-ban bocsátották vízre, 10.000 tonnás; sebessége 33 csomó; 10 drb 20°3/50 ágyúja van; 4 repülőgépet visz magával).

Amennyiben a hírlapok tudósításainak hitelt lehet adni, az új csatahajók 43.000 tonnásak lesznek és nehéz tüzérségük 45 cm. öbméretű ágyúból fog állani. Eme — egyébként ellenőrizetlen — hírek, a többi tengeri hatalmak körében érthető idegességet váltottak ki.

6 drb repülőgépanyahajó, 5 épül;

12 nehéz cirkáló (összesen 107.800 t.). Valamennyi korszerű. 6—10 drb 20°3/50 ágyújuk van;

5 páncélos cirkáló (partvédő). 1899—1902-ben épült elavult hajók;

23 könnyű cirkáló (összesen 124.255 t.);

2 aknarakó hajó;

70 nagy torpedóromboló (összesen 99.889 t.);

29 kis torpedóromboló (összesen 22.635 t.);

8 torpedónaszád, 4 épül;

7 tengeralatti cirkáló (összesen 13.625 t.), 1 most épül;

29 nagy búvárnaszád (összesen 43.082 t.);

24 közepes búvárnaszád (összesen 20.734 t.);

46 kis harcishajó;

Segédhajók.

A japán flottának körülbelül 1000 repülőgépe van.

„Foch“ francia nehéz cirkáló. (1929-ben bocsátották vízre, 10.000 tonnás; sebessége 34 csomó; 8 drb 20°3/50 ágyú; 2 repülőgép.)

A francia flotta.

A francia flottának 250 hadihajója van összesen 601.000 t. vízkiszorítással. A hajók közül 4 elavult 67 egység most épül (161.000 t.), vagy tervbe van véve. A haditengerészet létszáma 72.000 fő. 1937. évi költségvetés 4.469.300.000 franc. Az előző évi költségvetéssel szemben 1.064.600.000 többlet mutatkozik.

A flotta megoszlása hajótípusok szerint:

7 csatahajó (összesen 159.634 t.). Ezek közül egy egészen modern (Dunkerque, 1935. évben bocsátották vízre, 26.500 tonnás), 3 csatahajó pedig teljesen elavult és ma már csak iskolahajónak használható. A Dunkerque-nak 8 drb 33°52 ágyúja van. A többi csatahajónak 8 drb 34°45, illetve 12 drb 30°5/45 ágyúja van. 3 modern, 35.000 tonnás csatahajó most épül (Strassburg, Richelieu, Jean Bart);

1 sorhajó. 1909 évből származik, teljesen elavult;

2 repülőgépanyahajó;

7 nehéz cirkáló (összesen 70.000 t.), 20°3/50 ágyú;

11 könnyű cirkáló (összesen 79.729 t.), 1 most épül;

1 aknacírkáló;

31 torpedó-cirkáló (összesen 72.078 t.), 1 most épül;

Kormányzó Úr Ö Főméltóságát Krakóban lengyel legionisták árvái köszöntik.

29 torpedóromboló (összesen 37.752 t.), 8 épülés alatt;

12 torpedónaszád (összesen 7320 t.), 4 most épül;
1 tengeralatti cirkáló (a „Surcouf”; ezt már korábban ismerttettem);

39 nagy búvárnaszád (összesen 50.146 t.), 2 épül;

31 kis búvárnaszád (összesen 17.596 t.), 7 épül;

6 aknarakó búvárnaszád (összesen 4014 t.);

72 kis harcihajó és
segédhajók.

A francia haditengerészetnek 338 repülőgépe van. (Ezenfelül ismeretlen számú tartalék.)

Az olasz flotta.

Az olasz flottának 301 hadihajója van összesen 456.000 t. vízkiszorítással. Ezek közül 48 egység (45.000 t.) elavult. 54 egység (121.000 t.) építés alatt áll vagy tervbe van véve. A haditengerészet létszáma 60.000 fő. Az 1937. évi költségvetés 1.858.000.000 lira. 1936. évvel szemben a költségvetés 65.000.000 lírával emelkedett.

A flotta megoszlása hadihajótípusok szerint:

4 csatahajó (összesen 90.354 t.) Valamennyi még a világháború előtt épült. (Korszerűvé való átépítésük részben már megtörtént, részben folyamatban van.) Nehéz tüzérségük 13 drb 30'5/46, illetve 10 drb 32 cm. ágyú; 2 modern 35.000 t. csatahajó most épül. (Vittorio Veneto, Littorio.) Nehéz tüzérségük 9 drb 38'1 cm. ágyúból fog állni;

1 páncélos cirkáló. Elavult, nincs harci értéke;

1 repülőgépanyahajó;

7 nehéz cirkáló (összesen 70.000 t.) Nagysebességű cirkálók. Nehéz tüzérségük 8 drb 20'3/53 ágyú;

15 drb könnyű cirkáló (összesen 83.820 t.) Ezek között vannak a világ leggyorsabb cirkálói (42 csomó);

1 gyarmati cirkáló;

20 nagy torpedóromboló (összesen 31.099 t.),

44 torpedóromboló (összesen 48.673 t.) 16 épül;

49 torpedónaszád (összesen 30'66 t.), 16 épül;

5 kísérő ágyúnaszád (összesen 910 t.), 4 épül;

1 búvárnaszádvadász;

8 nagy búvárnaszád (összesen 10.809 t.);

25 közép búvárnaszád (összesen 20.363 t.), 2 most épül;

7 aknarakó búvárnaszád (összesen 5971 t.), 1 épül;

46 kis búvárnaszád (összesen 26.693 t.), 7 épül;

68 kis harcihajó és

segédhajók.

Az olasz flottának 414 repülőgépe van.

A Szovjet-Unió flottája.

Az erre vonatkozó adatok, különösen ami a hajóépítési programot illeti, nem megbízhatók és ezért fenntartással kell fogadni őket. Az orosz flotta jelentőségét az ország földrajzi helyzete hátrányosan befolyásolja. A flotta négy egymástól teljesen elkülönített részre tagozódik: a Keleti-tengeri (honi) flottára, az Északi-Jeges-tengeri flottára (Archan-

gelsk), a Fekete-tengeri flottára és a Távolkeleti (ázsiai) flottára. A Keleti-tengeri flotta nem érheti el a szabad oceánt, ha ezt a németek vagy az angolok nem akarják. A Fekete-tengeri flotta mozgási szabadsága teljesen a törökök jóindulatától függ (Bosporus, Dardanellák). Az ázsiai flotta viszont teljesen elszigetelten áll. Ez a kedvezőtlen helyzet már egy ízben tragédiát okozott (orosz-japán háború).

A Szovjet-országi flottának a rendelkezésre álló adatok szerint 295 hadihajója van (összesen 280.000 t.). Ebből 31 egység (36.000 t.) elavult. Az építés alatt álló, vagy tervbe vett egységekről nem állnak bővebb adatok rendelkezésre. Állítólag hatalmas tengeri fegyverkezés folyik. A haditengerészet létszáma 40.000 fő. Az 1937. évi költségvetése 8.000.000.000 rubel. Az 1936. évi költségvetés ismeretlen.

A flotta megoszlása hadihajó típusok szerint:

3 csatahajó (2 a Keleti-tengeren, 1 a Fekete-tengeren). 1911-ből származó régi, de átépített hajók. (Összesen 69.878 t.). Nehéz tüzérségük 12 drb 30,5/52 ágyú;

3 drb 35.000 tonnás modern csatahajó állítólag épül. Nehéz tüzérségük hírek szerint 40,6 cm. ágyúból fog állni;

„Armando Diaz” olasz könnyű cirkáló. (1932-ben épült, 5008 tonnás; sebessége 40,7 csomó; 8 drb 15,2/53 ágyú; 3 repülőgép; aknákat is visz magával.)

1 repülőgép anyahajó (a Fekete-tengeren);

2 nehéz cirkáló (összesen 16.030 t.). Mindkettő a Fekete-tengeren. 6 nehéz cirkáló épül, vagy tervezve van. A cirkálók főfegyverzete 18 cm-es ágyúból áll;

4 könnyű cirkáló (összesen 25.494 t.). Ezek közül egy a Keleti-tengeri, három a Fekete-tengeri flottához tartozik. Főfegyverzetük: 10–15 drb 13 cm. ágyú;

1 aknacírkáló (Keleti-tenger);

3 torpedó cirkáló (összesen 8700 t.), 8 építés alatt áll. Ezek a hajók részben a Keleti-tengeri, részben az Északi-tengeri flottához tartoznak;

17 torpedóromboló (összesen 21.962 t.), ezek közül 12 drb a Keleti-tengeren, 5 drb a Fekete-tengeren teljesít szolgálatot;

12 új torpedónaszád (összesen 8400 t.); Kettő a Fekete-tengeren, a többi a Keleti-tengeren és az Északi-Jeges-tengeren;

7 régebbi (elavult) torpedónaszád (összesen 4080 t.); ezek három kivételével, amelyek a Kaspi-tengeren teljesítenek szolgálatot — a Keleti-tengeren és az Északi-Jeges-tengeren állomásoznak;

160 buvárnaszád (összesen kb. 81.000 t.); ezek közül 72 drb a Keleti-tengeri és az Északi-Jeges-ten-

geri, 30 drb a Fekete-tengeri- és 58 drb a Távolkeleti (ázsiai) flottához tartozik; állítólag különböző további buvárnaszádok épülnek; a buvárnaszádok nagy száma feltűnő;

86 kis harcikoscs és segédhajók.

A flotta rendelkezésére álló repülőgépek száma körülbelül 300 (becslés).

A tengeri nagyhatalmak flottáinak ismertetése után néhány szót kell szentelnem a német, a spanyol és a kínai flottának.

A német flottáról azért emlékezem meg, mert a dicső világháborús multtra visszatekintő flotta a harmadik birodalomban, mely széjjeltörte a versaillesi békeszerződés szégyenteljes béklyóit, rohamos fejlődésnek indult. E fejlődés kiindulópontját a Németország és Nagybritannia között 1935 június 18-án megkötött flotta-egyezmény alkotta, mely szerint a német flotta hajóinak vízkiszorítása a brit flottának 35%-át teheti ki. E flotta-egyezmény határozmányainak keretén belül mozgó építési program mellett is Németország azon az úton halad, hogy újból az öt megillető helyre jusson a tengeri hatalmak sorában.

A kínai és spanyol flotta erejére az időszerűség kedvéért akarok vázlatosan rámutatni.

A német flotta.

Németország olyan hatalmas tengeri haderővel indult a világháborúba, amely az angol flotta számára komoly és veszedelmes ellenfelet jelentett. Jellicoe, angol admirális írja emlékirataiban, hogy a világháború első hónapjaiban a két flotta akkori, pillanatnyi egymáshoz való erőviszonya Németország számára olyan kedvező volt, hogy a német flottának merész vezetés mellett való bevetése könnyen az erőviszonyok kiegyenlítését s ezáltal az angol tengeri fölény elvesztését eredményezhette volna. Erre sajnos, a politikusok befolyása alatt álló és éppen ezért túlóvatos és habozó német flotta-vezetés miatt nem került sor. Az angolok viszont nem akarták flottájukat egy beláthatatlan kimenetelű csatában kockára tenni és éppen ezért nem is nagyon keresték a döntést. Beérték az úgynevezett távoli „blokáddal”. Lezárták az Északi Tengert délen és északon és ezáltal elvágták Németországot a külvilágtól, a szabad óceánoktól.

Később a háború folyamán, midőn a német „Hochsee flotte” élére Scheer admirális került, a németek már keresték a döntést. Ez vezetett a világ eddigi leghatalmasabb tengeri csatájához, az 1916 május 31 és június 1-én vívott skagerraki csatához, amely ha hadászatiilag nem is hozott eredményt, de harcászatiilag tárgyilagosan mint német győzelem könyvelhető el. A németek részére ezen felül erkölcsi sikert is jelentett, mert megtépázta az angol tengeri haderő nimbuszát: a legyőzhetetlenségébe világszerte vetett hitet.

A csatában brit részről 147 hadihajó, 60.000 fő legénységgel (25 korszerű csatahajó, 9 csatacirkáló, 4 páncélos cirkáló, 27 kisebb-nagyobb cirkáló, 80 torpedóromboló, 1 aknarakóhajó és 1 repülőgép anyahajó), német részről: 101 hadihajó 45.000 fő legénységgel (16 korszerű csatahajó, 6 régebbi sorhajó, 5 csatacirkáló, 11 kis cirkáló és 63 torpedóromboló) vett részt. A brit flotta nehéztüzérsége (28–38 cm) 4598 gránátot, a németeké 3597 gránátot tüzelt el.

Kormányzó Úr Ö Főméltósága Krakóban.

Az angolok 100 nehéz találatot (2.17%), a németek 120 nehéz találatot (3.33%) értek el. Angol részről 74, német részről 109 torpedót lőttek ki.

A brit flotta a csatában 6945 fő legénységet (6094 halott, 674 sebesült, 177 fogoly) és 14 hadihajó egységet vesztített (3 csatacirkáló, 3 páncélos cirkáló és 8 torpedóromboló). Az elpusztult hadihajók összes vízkiszorítása 115.025 tonna.

A német flotta 3058 legénységet (2551 halott, 507 sebesült) és 11 hadihajó egységet vesztített. (1 csatacirkáló, 1 régebbi sorhajó, 4 kiscirkáló és 5 torpedóromboló.) Az elpusztult hadihajók összes vízkiszorítása 61.180 tonna, tehát alig valamivel több a brit flotta veszteségének a felénél.

Ez a gyönyörű, mind a hajóanyag, mind a tisztikar és legénység kiképzése, tengerre termettsége szempontjából minden időben mintaképül szolgálható flotta 1918. évben a szennyes vörös forradalomnak esett áldozatul. A flotta zömét, a forradalom alkalmával uralomra jutott pacifista vörös, minden nemzeti érzéstől távolálló kormányzat kiszolgáltatta az entente-hatalmaknak. A dicsőséges német flotta zömét katonatanácsos, forradalmi eszmétől kótyagos legénységével Reuter német admirális Angolországba vezette, ahol először a Firth of Forth-öbölben, később az Angliától északra fekvő Orkney-szigetek Scapa Flow nevű öblében internálták az angolok. De még egyszer győzedelmeske-

dett a német hazafiasság, kötelességtudás, a német haditengerészet azelőtt kitűnő katonai szelleme a vörös mótely felett. A versaillesi béke megkötése előtt egy nappal, 1919 június 21-én az internált német flotta tisztjei és legénysége, előre megbeszéltek tervek szerint elsüllyesztették az egész flottát az angolok szemeláttára, nehogy az az ellenség kezére kerüljön. A megállapodott zászlójelre felszökött az árbócokra a régi, büszke császári hadilobogó, amely a német hajókat a skagerraki csatában és annyi más dicsőséges haditett alkalmával díszítette, megnyitották a hajó fenék- és oldalszelepeit és a hatalmas acélkolosszusok lobogó zászlókkal alámerültek. A német flottának ezzel, egyelőre minden reménység nélkül a feltámadásra, vége volt.

A versaillesi békeszerződés a németeknek 6 db. 10.000 tonnás sorhajót, 6 db. 6000 tonnás cirkálót, 12 db 800 tonnás torpedórombolót és 12 db 200 tonnás torpedónaszádót engedélyezett ugyanakkor, amikor a tengeri hatalmak 35.000 tonnás csatahajókat, 10.000 tonnás cirkálókat, 3000 tonnáig terjedő torpedórombolókat építettek, 200 tonnás torpedórombolókat pedig a hatalmak egyáltalán nem ismertek. A búvárnaszádok, tengeri repülőgépek és anyahajók építését a békeszerződés megtiltotta.

Ilyen flotta egy olyan ország számára, amely nagymérvben a tengerentúli ellátásra van utalva, még akkor is értéktelen lett volna, ha az engedélye-

„Admiral Scheer“ német páncélos hajó. 19.000 tonnás, 26 csomó sebessége van; 1934-ben bocsátották vízre; 1937 május 31-én ez a hadihajó bombázta Almeria spanyol vörös kikötőt, megtorlásképpen a „Deutschland“ páncélos hajó ellen intézett alattomos vörös légi támadásért.

zett egységek valamennyien korszerűek. A békeszerződéskor azonban a meghagyott egységek valamennyien olyanok voltak, amelyek már 1914-ben régen elavultak. Ez volt a német flotta mélypontja.

A német köztársaság idővel, 1926-tól kezdődőleg, szigorúan a versaillesi diktátum keretei között, hozzálátott az elavult hajók kicseréléséhez és korszerű anyaggal való pótlásához. Fokozatosan 3 db. 10.000 tonnás páncéloshajó, 6 cirkáló és 12 db. 800 tonnás torpedóromboló épült. A komoly fejlődés azonban csak 1935 óta indult meg.

A német flotta ma 114 egységből áll (összesen 123.000 t.). Elavult hajóanyag nincs. 78 egység (összesen 268.000 t.) épülőfélben van. A legénységi létszámra és a költségvetésre nincsenek adatok.

A flotta megosztása hadihajó-típusok szerint:

4 csatahajó most épül. Ezek közül kettő: a „Gneisenau“ és a „Scharnhorst“ 26.000 tonnásak és már vízre is vannak bocsátva. Nehéz tüzérségük 9 db. 28 cm. ágyú. A másik kettő: a „G“ és „F“ jelzésű 35.000 tonnás csatahajó még nincs vízre bocsátva, de már épül. Nehéz tüzérségük valószínűleg 8 db. 38 cm. ágyúból fog állni.

3 páncéloshajó (Admiral Graf Spee, Admiral Scheer, „Deutschland“). Ezek a hajók a versaillesi békeszerződés korlátozásai közepette épültek. Vízkiszorításuk 10.000 t. s így csatahajóknak túl kicsinyek, de ide nem eléggé nehéz páncélzatuk miatt sem sorolhatók. Nehéz tüzérségük 6 db. 28 cm. ágyú, tehát erős fegyverzetük folytán a cirkálók közé sem tartoznak, de csekély sebességük (26 csomó) miatt sem sorolhatók. Az angolok „zsebcsatahajók“-nak keresztelték el ezeket a páncélos hajókat.

2 db. 19.250 tonnás repülőgépanyahajó épül:

3 nehéz cirkáló (à 10.000 t.) épül. Kettőt közülük már vízre bocsátottak. Főfegyverzetük 8 db. 20,3 cm. ágyúból fog állni. Egyéb adataik még ismeretlenek.

6 könnyű cirkáló (összesen 35.400 t.). Főfegyverzetük 8–9 db. 15/45. ágyú. Egy kivételével 32 csomó sebességűek; 4 db. könnyű cirkáló épül. Kettő 10.000 tonnás, kettő 7000 tonnás;

7 torpedóromboló (összesen 11.400 t.), 15 most épül;

12 torpedónaszád (összesen 9600 t.), 18 db. épül, vagy tervezve van;

9 kísérő naszád (összesen 5400 t.), 1 épül;

36 búvárnaszád (összesen 12.424 t.), 25 épül vagy tervezve van;

41 kis harcihajó, 24 épül és segédhajók.

A repülőgépek száma ismeretlen.

A japán flotta — mint láttuk — hatalmas. Nagyság tekintetében a harmadik helyen áll. Vele szemben a kínai flotta nem számottevő ellenfél. A kínai flotta összetétele a következő:

Csatahajók nincsenek.

8 könnyű cirkáló (összesen 23.526 t.). Ezek közül kettő korszerű, kettő 1911-ben épült, négy pedig még a múlt század utolsó éveiből származik. A mostani háború folyamán eddig beállott veszteségek pontosan nem ismeretesek, de valószínű, hogy a 8 cirkáló közül 6 súlyosan megsérült vagy elsüllyedt;

6 db. torpedónaszád (összesen 1164 t.). Valamennyi még a világháború előtti időkből származik;

75 kis harcihajó (aknarakó, ágyúnaszádok, őrnaszádok, folyami ágyúnaszádok, motoros torpedónaszádok; összesen 29.930 t.). A mostani háború folyamán 7 egység állítólag már ezek közül is elsüllyedt.

A repülőgépek száma ismeretlen.

A spanyol flotta a polgárháború óta két részre szakadt, mindkét részt veszteségek is érték úgy, hogy ma nem jelenthetnek komoly ellenfelet egyik tengeri nagyhatalom számára sem.

Két csatahajó közül az egyik jelenleg a köztársaságiak birtokában van (Jaime I.). 14.224 tonnás, 8 db. 30,5–50 ágyúja van. 1914-ben bocsátották vízre. 1937-ben robbanás következtében súlyosan megsérült. Kérdés, hogy tökéletesen helyre lehet-e még állítani.

A „Jaime I.“ testvérhajója az „España“ a Franco-kormány flottájában 1937 április 30-án Santander közelében aknára futott és elsüllyedt.

2 nehéz cirkáló (à 10.000 t.), 8 db. 20,3/50 ágyújuk van. Mindkettő a Franco-kormány birtokában;

5 könnyű cirkáló (összesen 31.751 t.). Valamennyi korszerű. 3 közülük a köztársasági, 2 a Franco-kormány birtokában van;

14 torpedóromboló, valamennyi korszerű. 13 a köztársasági, 1 a Franco-kormány birtokában van;

U 25 német búvárnaszád (1936-ban épült; víz felett 712 t. vízkiszorítású; víz felett 18, víz alatt 8 csomó sebességű; 1 db. 10,5 cm. ágyúja, 1 géppuskája, 6 db. 53,3 cm. torpedóvetőcsőve van; 71 m. hosszú, 6,2 m. széles, legénysége: 40 fő).

9 torpedónaszád (összesen 1620 t) hovatartozásuk ismeretlen;

8 búvárnaszád (5.332 t); hovatartozásuk ismeretlen;

13 kis harcihajó (1 aknarakó, 12 ágyúnaszád) és segédhajók.

A kis harcihajók, segédhajók hovatartozandósága, továbbá a flotta kötelékében szolgálatot teljesítő repülőgépek száma ismeretlen.

A polgárháború kitörése előtt több egység épülőfélben vagy pedig tervezve volt. Arra nincsenek megbízható adatok, hogy ezek az építkezések most is folyamatban vannak-e.

Cikkem elején kilátásba helyeztem, hogy a haditengerészetről és a hadihajókról elmondottakat néhány hadtörténelmi példával fogom illusztrálni. Fejtegetéseim azonban hosszúára nyúltak, kifogytam a helyből s így ígéretemet most nem tudom beváltani. Talán egy későbbi időpontban, külön közlemény keretében sor kerül rájuk.

Pusztacelina.

(Csendőrök csatája. 1916. Erdély.)

Nagy sír ez a név!

A dicsőségről diadalkapu.

Nagy vihar után csendes békerév,

mert ott nyílt meg a fenséges nagy ég,
hogy megtérjen sok csendőr vértanu!

Thermopilé volt!

Ők voltak ott a büszke spártaiak!

Ki védte, őtta a békejogot —

a hazáért ott vérrel áldozott,
s nem sajnálta a hősök százait!

En láttam őket!

Páncélerőd volt ez a hős csapat!

Páncélerőd, melyet meg nem győznek

zugó idők, poklok meg nem törnek,
s mely zugva is őrhelyén marad!

Aldjuk nevetek!

ezer évre hullt kakastollasok!

S hová ma még virágot se tesznek:

öleljük a tömegsír-keresztet
mi itt és ott a zugó havasok!

Őrt áll a magyar!

Imánk felzeng majd „rendületlenül”

s ahol most néma siri por takar

és a gyűlölet tajtékot habar,

emléketek szoborban istenül!

Hálásak vagyunk

és büszkén járunk léptetek nyomán:

vitézül, híven élni akarunk,

vagy becsülettel ép úgy meghalunk,

mint Ti, bajtársak, Pusztacelinán!

Dr. vitéz Gereöffy Géza százados.

A csendőrség magyarsága.

írta: MATE-TÖRÉK GYULA ny. testőr alezredes.

„Uram! — Nem ismerjük a magyart!”...

Ezt a sajnos, de való, igaz, kemény megállapítást olvastam nem régen egy magyar tudós írásában. Ennél azonban még szomorúbbat is látunk az utóbbi időben. Afölött folyik a vita: „Van-e magyar faj?”... Vannak olyan új magyarok is, akik azt mondják és hirdetik cikkeikben, hogy „a régi magyar faj nincs többé!” stb. Ezek a keserőségek kényszerítettek, hogy a csendőrségünk magyarságát az alábbiakban megrajzoljam. A magam magyar megállapítás alapján.

Hiszem, hogy nem lesz érdektelen, sőt a csendőrség folyóirata hasábjain egy kis változatosságot jelent az, hogy egy katona szól erről és nem az élet-tudomány egy tudósa.

Célom nem a vita. Csupán az, hogy a csendőrség lássa meg cikkemben, mint egy feléje tartott tükörben, a tulajdon külső és belső fényképét, képmását.

Már igen sok oldalról megvilágították a csendőr és a csendőrség egyéniségét. A fajiságáról azonban eddig még nem igen esett szó. Úgy érzem és az a meggyőződése, hogy a faji tudomány szempontjából is feltétlenül szükséges a csendőrség meglátása. Hisz a faji tudomány korunkban világszerte hódító, évről-évre rohamosan terjeszkedő műveltségi ág.

Mindazok, akik azt állítják, hogy nincs magyar faj, magyar öntudatunkat ássák alá!...

A fentebbi téves nézetekkel homlokegyenest ellenkező még az idegen Luschan Félixnek is, a berlini egyetemi világhírű embertan-tudósnak a megállapítása is. Szerinte „a mai magyarság az európai elemekkel való évezredes vérkeveredés ellenére is, még mindig meglepő gyakorisággal tüntet fel ázsiai (tehát mongoloid) típusokat, ami nemesak a szívós örökítésnek, hanem annak is a jele, hogy az ősmagyarok egységes, azonos örökítésű tömegként érkeztek mai hazájukba.”

A magyar fajiságunkban kételkedőket, a tagadókat, tetemre hívom!... Nézzék csak meg országunk egyetlen szervét, a nagyszerű csendőrségünket!... Ugy tekintsék meg, mint én teszem évek óta. Éles, vizsga szemmel. Egyenként, csendőről-csendőrré menve, majd együttesen, déleeg-daliás csapatokban. Látni fogják, hogy igenis... tagadhatatlanul, diadalmasan, életigenlően, van magyar faj!... Van!... Van!... Minden öntudatos magyarnak boldog és büszke faji látvány a csendőrség.

Én magyar szemmel, magyar lélekkel nézem és látom a magyar csendőrt. A csendőrség egy élő, magyar fajéletteni intézet. Itt lehet Istenigazában tanulmányozni fajunkat. A csendőrség a magyar fajiság, a magyar faji egyéniség legnagyobb, legélet-hűbb bizonyítéka. Izig-végig, lelke mélyéig tősgyökeres magyar. Az ősidőktől fogva való, örök magyar katonát látom a csendőrökben. Katonatestvéreimet, fajtestvéreimet. Egy-egy lovascsendőrben, lóháton, Árpád apánk honfoglaló, keleti lovas hadseregének harcos alakjai ködlenek fel. A mérhetetlen kiterjedésű ázsiai pusztaságok, síkságok, a magyar ősföldből, a mai rónáinkból kinőtt emberszálfák, ősmagyarok törnek bennük szemem elé. A Magyar Szent Föld, a verejtékes és véres magyar barázdá magyar búzája acélozta olyanokká, amilyenek. Ők a magyar

rög élő folytatásai és beteljesedése. Ősapjuktól kezdve az övéig... bölcsőjük a magyar termő földön ringott, melyet ezer éven át, 30 nemzedéknyi, névtelen hősi ősei, magyar vérékkel és verejtékükkel öntöztek, még haló porukkal is örökre megtermékenyítettek!... Fajunk igazi, romlatlan, hamisítatlan, legtökéletesebb megszemélyesítői és megtestesítői.

Mélyedjünk csak el csendőreink emberábrázátába, de egyben gondolkozásukba, lelkiségükbe is... Mintha az Isten egyenesen a magyar televényből vájta volna ki és öntötte élő szoborba. A csodálatos erejű magyar nap tüze, zománca barnul örök magyar katonaaarcukon. Ezt az arebört, hajzatot, a szem mélységes élettűzét és józan okosságát más földön nem találjuk. Német, szláv, román fajbelieknek tarthatja-e valaki?... Nem!... Ausztria, Olaszország, Németország csendőrségének fajképéhez hasonlítás-e?... A leghatározottabban nemmel kell válaszolnom. Ilyen fajiságú csendőrség csakis Magyarországon látható...

Nem vagyok csendőrtiszt, de az én magyar szívemet mindig a legmélyéig megdobogtatja, ha egy csendőrt vagy csendőrcsapatot vasfegyelembbe öltözve látok, mert ősi származású, gyönyörű katonafajunkat látom bennük... Magamban felkiáltok: *Vagyunk magyarok!... Örökké leszünk magyarok!... Van, igenis van magyar faj!... Örökké lesz magyar faj!...* Mert a magyar faj ősidőktől fogva való... örök... halhatatlan... elpusztíthatatlan!... Az Isten történelmi csodákra kiválasztott faja!

Írásomban a magyar faj millióiból csak pár ezer csendőrt mutattam fel...

Legyen minden csendőrtiszt és altiszt is, tudatosan büszke arra, hogy csendőrségünk külsejében, szellemében, lelke mélyén színültig magyar! Ismerjük meg és szeressük a magyar csendőrt, mert csak így tudunk vele, sajátossága, érdeme, s főleg fajisága szerint bánni. *A nemzet, a haza üdvére!*

Az őrsparancsnok úr.

(Egy csendőr naplójából.)

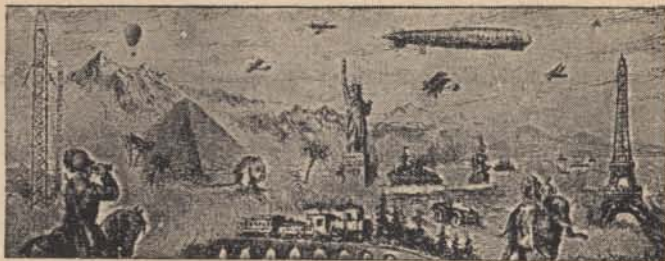
Őrsparancsnok úr székely ember volt.
Határozott, katonás és kemény...
Ha szolgálatban a faluban járt,
Eltűnt minden duhajkodó legény...

Fukar volt szóban... keveset beszélt...
Mosolyogni is ritkán láttuk őt;
Mélységes bánat nyomhatta szívét,
Került vígságot... de kivált a nőt.

Lelke talán meg is volt fagyva már...
De rajta értük egyszer egy este,
Hogy a szemei könnytől ázóttak
S zokogástól rázkódott a teste...

Szülőföldjéről... bérces Erdélyből,
Levélben írta hű arája:
Nincs már madárdal havasok alján,
Gyászban sir Erdély, szép hazája!

Hieronymi Lajos

Portyázás.

Természetes, hogy külföldi államfőt a világ minden országában fénnel, pompával és szíves mosollyal fogadnak, de ahogyan a mi Államfönket most Lengyelországban fogadták, az magasan fölötte van a szokásos disznek és udvariasságnak. Nem vendégfogadás volt ez, hanem testvéri ölelés olyan káprázatos, királyi pompa közepette, amire a lengyelek egyáltalában képesek, pedig ők ősi nemes ösztönükét és ragyogó történelmi hagyományaiknál fogva igazán értenek ehhez. Aki államférfiak és államfők külföldi látogatásait figyelemmel kíséri, tapasztalhatta, hogy ebben is bizonyos osztályozódást, fokozatokat találunk. Függetlenül az okoktól, de mi most elmondhatjuk, hogy lengyel barátaink Kormányzó Urunk fogadása körül nem kutatták a fokozatot, nem mérlesekkel etikettlogaritmust és külpolitikai dekákkal, hanem odaöntötték a magyar Hadúr, a magyar Úr, a magyar Testvér lába elé kincseskamrájuk minden ékkövét, szívük minden melegét. Méretlenül, garmadával mindent, ami csak van nekik.

Mikor Lengyelország évszázadok után újra Lengyelország lett, az első magyar küldöttség látára azt mondotta Pilsudski tábornagy: „És íme, újból közöttünk időznek a magyar urak.” Ezt idézte, ezt mondotta most Lengyelország elnöke is Kormányzó Urunkhoz intézett beszédében. Mintha az elmúlt sok-sok szörnyű lengyel-értized csupán rossz álom lett volna, mintha a hosszú rabság igaz sem lett volna, mintha a történelem régi magyar-lengyel kapcsolataiban pillanatra nem állott volna be szünet, mintha a régmúlt csak tegnap lenne, olyan frissen, töretlenül kapcsolódik egybe újból a lengyel és magyar nép sorsa ebben a pompás Pilsudski-mondatban. Igen, rossz álom volt csupán, hogy a lengyel földet feldarabolták, hogy a lengyelnek több hazája volt és ezért nem volt neki egy sem. Az álom végetért s íme, a magyar urak újból ott időznek a testvéri lengyel földön, miként a régi magyar urak a Jagellók és Báthory idején.

Ösztönöket, érzéseket tehát nem lehet széttrönni. Évszázadok rozsdája sem fog rajtuk. Lengyelország az újkor hatalmi, nagyhatalmi helyzetalakulásában természetesen alkalmazkodik pillanatnyi meg. távolabbi lehetőségekhez — és lehetetlenségekhez — követi életöszöne mai parancsszavát és alakítja a holnap útjait. Amit a rabidók elvettek tőle, most kell sürgősen helyrehozni s minden oka és joga megvan ahhoz, hogy mindenben a maga útját keresse. Azt azonban sok jelből tapasztaltuk már eddig is, hogy a lengyel út a magyar úttal sehol sem üti egymást és különösen szép jelét láttuk most annak, hogy a testvér örökké testvér marad.

Nekünk ma is van a talpunk alatt valami kis föld, ahova a lengyel urak látogatóba eljöhetnek s mi boldogan viszonzzuk a testvéri szeretetet. Igazán boldogan pedig majd akkor, amikor a mi rossz álmunk is végetér és Nagymagyarország viszonzhatja a lengyelek mostani királyi-testvéri vendéglátását.

A falu egészségét nem fenyegetik gyárkérmények, de nem is vigyáz rá annyi orvos, mindenfajta egészségügyi berendezés, mint a városra. Ha visszaemlékezünk évtizedek előtti időkre, a falu úgy jelenik meg képzeletünkben, mint ahol beteg az ember nem is lehet. Abban a régebbi világban a városi ember népszínművekből ismerte a falut, hát olyan is volt a képe róla. Akkoriban nagyon természetesnek találtuk, hogy falusi ember csak rámás-csizmában és piros-pozsgásan létezhetik.

Azóta megtanulta a város, hogy a falusi rámás-csizma helyett sok a mezitláb, piros-pozsgás arc helyett sok a fakó, beteg. Egyáltalában megtanultuk a dolgokat úgy nézni és látni, ahogyan vannak. Ennek eredménye a Zöldkereszt-mozgalom, amelyről annakidején mi is írtunk. Most halljuk, hogy ennek a mozgalomnak máris jelentkezik az áldása: a cse-csemőhalandóság harmadára csökkent ott, ahol a zöldkeresztesek működnek. Pénzkérdés, hogy ez a nemzetmentő kormányintézkedés mikor fejlődik ke-rek, országos intézménnyé. És itt nem áll meg a falumentő munkája. Most csak úgy hirtelenében gyűlt össze néhánymillió, abból egészségházakat és más egészségügyi berendezéseket kapnak leginkább rászoruló falvak.

Mondanunk sem kell, milyen öröm ez nekünk, csendőröknek. Szolgálatunk az egész országra, de hiába, a szívünk már csak a falu maradt. Nemcsak azért, mert egészséges, gondozott emberek körében kevesebb a közbiztonsági gond, hanem azért is, mert egész életszemléletünknek a faluban van gyökere, életere, mindene. Ezért örülünk minden hírnek, ami a falu javára szól, örülünk tehát annak is, hogy a földmunkások sorsán lendít most a kormány, hogy a mezőgazdasági munkások öregkori biztosításának nehéz, nagy kérdését tető alá hozza az államvezetés, hogy a szociális gondoskodás tengelyében ott látjuk a mi falusi véreinket, hogy a kultuszminiszter úr vándortanítókat küld ki a sárbafulladt tanyákra.

Mindezt ígérték valamikor a falunak és aztán becsapták, géppuskával ritkították a falut azok, akiknek az ügynökei most is a kertek alján ólálkodnak. Mialatt kormány és társadalom minden kikaparható erejét a falunak szánja és építi az egészség, élet, jólét nagy magyar épületét, ezek a csatangoló napidíjas robbantók lázitanak és széditenek. Pénzt és politikát mi csendőrök nem adhatunk a nemzetmentő munkához, de adhatunk hozzá tiszta, éber szemet, amivel a gyanús idegent észrevesszük és adhatunk erőt, amivel ezeket a kútmérgezőket kiebrudaljuk a portánkról.

Koldusgyilkos rendőrrel olvasunk az egyik újságban. Nagy, kiabáló címbetűkkel úgy, hogy ezt csakugyan muszáj mindenkinek elolvasni. Ismerjük az újságcímek kiadói jelentőségét. Kellenek a kiabáló címek a tunya olvasó — illetve vevőjelöltnek —, mint csukának horgon a csalétek. A szenzá-

ciós címek kiordítják a pénzt az olyan ember zsebéből is, akinek különben pillanatnyilag más a gondja, mint újságot vásárolni.

Hiszen rendjén van, minél többen olvasnak újságot, kiadói szempontokon felül is annál jobb. Kiabál-jának csak a címek, de azért ennyire és így mégse. Kizártnak tartjuk, hogy ebben a címben a rendőrségnek ártó szándékosság lett volna, de ez annál inkább amellettszól, hogy a túlságosan hajszolt címkérés bajokat csinál. Hány és hány újságot olvasó ember van, akinek nincs kritikája dolgokhoz, de hányan futják át csak a címeket és azok maradnak meg az emlékekben anélkül, hogy utánanéznének, mi van a cím mögött.

Koldusgyilkos... Ez a förtelmes szó ugyan hány újságot olvasó idegeiben, emlékezetében vert a rendőrrel kapcsolatban fészket? Nem mindenki büntető-jogász, tehát a bűncselekmények fajtái között sem büntetőjogi, hanem a közfelfogás alapján keresi a különbséget. A közfelfogásban pedig nagyon lényeges különbség van abban, hogy valaki megölt, vagy meggyilkolt valakit. A megölésben még benne lehet a tettesnek valami mentséget adó tragikum, a gyilkos már más, a gyilkosság mögött ott látjuk az atyas okot is. Különben már magától a szótól hideg fut végig a jámbor ember hátán. S hogy aztán valaki még hozzá koldust gyilkolt meg, hát az már a szennyek szennye. Aki ilyet tesz, az már legalja az embernek, már nem is ember.

Pedig a rendőr mindössze annyit tett, hogy védekezett egy garázda, sokszorosán büntetett ember ellen, akit koldulásra ért s aki inkább a rendőr kardjára és pisztolyára — nyilván életére — pályázott, semmint az őrizetes cellára. A rendőr védekezett s a szerencse az ő kezében süttötte el a pisztolyt. Tehát nem ő halt meg, hanem a támadó. Ez igazán nem gyilkosság sem jogilag, sem a közfelfogás szerint, de hát akkor miért írták annak? Még hozzá vastagon. Ez még elírásnak is erős.

Én pontosan fizetek, hát én joggal elvárom, hogy a kiló cukrot két inas hozza fel díszmenetben a hatodik emeletre, az új fűzőt a segéd fűzze a cipőmbé, a főnök pedig kimossa a tejesüvegeimet. Ilyesféle patáliát csapott valaki nemrégiben egy jámbor szatócs üzletében. Napoleon kismiska a maga egy-néhány csatájával, ahogyan a pontosan fizető úr ezt a felsőbbrendűséget a szatóccsal érezette.

Sajátságos felfogás az nálunk, hogy ha valaki pontosan fizet, ha a kötelességét pontosan teljesíti, mindjárt érdemet csinál magának belőle. Pedig hát, ha a kereskedő pontosan mér, akkor nekem pontosan kell fizetnem. Tovább egyik se tartozik a másiknak semmivel. A pontos fizetés nem kegy, amint a pontos kötelességteljesítés sem kegy, avagy különleges érdem. A kegy, jótétemény magasan fölülte kezdődik a pontos fizetésnek, az érdem is fölülte kezdődik a kötelességteljesítésnek.

Hasznos lehet ezt a dolgot egy kicsit így közelebbről megnézni. Egészen nagy, történelmi példáit is láttuk már annak, hogy a kötelességteljesítés természetes értelmezése mekkora eredményeket hozott egész népeknek. Viszont milyen bukásokat ott, ahol a kötelességet minduntalan aprópénzre váltották fel. Nagy erő van abban, ha a kötelességet önmagáért s nem külön jutalomra számítva csináljuk.

Február 14-ének

ünnepi díszei közé iktatjuk a múltévi 24. számunkban hirdetett verspályázatunkra beküldött két legjobb munkát. Az első díjra érdemes pályázatot nem kaptunk, így az alább közölt verseket 25—25 pengő tiszteletdíjjal jutalmaztuk.

Emlékezzünk róluk.

Emlékezzünk róluk, mi, akik még élünk,
Azokról, kik egykor sorban álltak velünk,

S most megdicsőülve porladnak a rögben,
Szent kötelességet hagyva ránk örökből!

Csendőrsorsuk gátra állította őket,
Megfékezni sötét, bűnből jött erőket!

Kik egyedül voltak, senkire nem vártak,
Tudták hol a helyük s keményen ott álltak!

Halálukig igaz magyarok maradtak;
A hazáért mindent, mindent odaadtak!

Forró szívük vére nem hullott hiába:
Nevüket egy nemzet foglalja imába.

Sírhajukon hódolva áll őrt a kegyelet,
S fénnel borítja be fájó emlékezet...

Követésre hívó, dicső példaképen
Szent nevük tündöklök fent a magyar égen!
Írányt mutat nekünk a sírhajuk fejfája,
Imádkozva tesszük le a babért rája,

És ha a kereszten meghervad a babér,
S a száraz koszorút elsodorja a szél:
Százszor megújítjuk rajt a babérágot,
Mi, akik akarjuk Nagymagyarországot!

Emlékezzünk róluk, mi, akik még élünk
Azokról, kik egykor sorban álltak velünk!

Szentjóbfi János alhadnagy (Kemecse).

Koszorút kötik ma...

Koszorút kötik ma örökzöld levélből:
Hős csendőr-vértanu híréből, nevéből.
Kegyeletünk szavát szalagjára írom
S büszke fájdalommal,
Aldó gondolattal
Végigjárók vele minden szentelt síron.

Vértanu elődök, dicsők, glóriások,
Aldozattevésben nagyok, óriások!
Példás tetteitek ma ezerek nézik:
Kemény, jó katonák
— Magyarok, marconák —
Tisztelegnek néktek az országon végig.

Óvtátok az Eszmét, lélekkel lángolva,
— Mintha szívetekben nem vér — tűz lett volna —
Álltátok a gátat keményen, a végig:
Rút áradat ellen
Páran szemtől-szemben
— Ősz generálistól piros közvitézig...

Védteitek e földet vitézi virtussal:
Adáz pokol ellen néhány puskatussal,
Néhány hősi szívvel, magyar kiállással,
Csendőr becsülettel,
— Mert az nem veszett el,
A rút, katonátlan, beestelen világban.

Legendás vitézség égett minden orcán.
Lengett a kakastoll — hogy zúgott az orkán.
Hulltatok a földre, — megcsúfoltra, szentre, —
Ősi áldozattal
— Mely úgy felmagasztal —
Vitézek, vértanúk, e hazában szerte.

Kiáradt véretek drága, szent patakkal;
Elestetek hősen, porbahullt kalappal,
De a Nemzet megállt, a föld is megmaradt,
Melyért véreztetek,
Most itt állnak ezek;
Tisztán áll a címer a kakastoll alatt.

Leteszem koszorúm sirotokra hittel,
Vele igaz hálát, örök áldást vittem.
Példátok nyomdokán büszkén, bátran járunk:
Csendőrbecsülettel
— És, hogy nem veszett el,
Felvirágzik újra Nagy-Magyarországunk.
... A mi boldogságunk.

Siabó Dénes csendőr (Perkáta)

vitéz Deseő Lajos ny. tábornok haretéri naplója.

A „Haretéri napló“* az Országos Tiszti Tudományos és Kaszinó Egyesület kiadványainak első kötete. Pályadíjnyertes munka. A pályázatot az Országos Tiszti Tudományos és Kaszinó Egyesület olyan eredeti haretéri naplóra írta ki, mely alkalmas a háború lényegét különösen az alsó vezetés szempontjából megismertetni és érzékeltetni s ezzel tanulságot nyújtani annak a nemzedéknek is, melynek személyes tapasztalatai e téren már nincsenek.

Az OTK. a mű kiadásával csakis a honvédségnek akar szolgálni, hogy elsősorban a fiatal tisztekhez, tisztjelöltekhez és oktatókhoz szóljon. De nagy haszonnal forgathatják azok is, kik már megjárták a háborút. Vitéz Deseő tábornok „Haretéri Napló“-ja, merem állítani, hégzagpótló mű, melynek a külföldi katonai szakirodalomban, melyet meglehetősen jól ismerek, sincsen párja. Csak az tud úgy írni — mint a szerző —, aki az eseményeket teljes lélekkel és józan értelemmel élte át. Aki a háborúban tényleg az arevononban teljesített szolgálatot, olvasásközben

* Az Országos Tiszti Tudományos és Kaszinó Egyesület kiadja vitéz Deseő Lajos nyug. tábornok Haretéri Naplóját, „A csapattiszt tapasztalatai a világháborúban“ cím alatt kiírt pályázat pályanyertes művét. A vászonkötéses könyv terjedelme 508 (fénynyomatokkal 540) oldal. Van benne: 45 szöveg-vázlat, 5 részletes térképmásolat, egy három részből álló általános térkép, 53 haretéri fénykép és 17 haretéri irat-másolat. Előfizetési ára az OTK-nál megrendelve és átvéve 7 P. Bolti ára 10 P. 3 vagy 6 havi részletben is fizethető. A m. kir. Honvédelmi Miniszter Úr a könyvet 46.146/eln. sz. alatt, a tisztikarnak kiképzési és oktatási segédletül ajánlja. (1937 december 1. kelt 25. sz. Honv. Közl.)

sokszor azt fogja mondani: „Igaza van, csakugyan így volt, ez volt a háború...”.

A szerző 1914 nyaráig a nagyváradi honvéddadapródiskola tanára volt. Akkor vonult be a 12. honvédgyalogezred nagykárolyi zászlóaljához, mint századparancsnok. Naplója szerint a tisztikar a trónörökös-pár meggyilkolását nem tekintette olyan ténynek, mely miatt háború törne ki. Annyiszor elsimították már az ilyen provokáló dolgokat, hogy mindenki csak diplomáciai lépésekkel számolt. Vitéz Deseő százados szabadságon volt, midőn elrendelték a részleges mozgósítást, mely azonban ezredét nem érintette. Mindazonáltal bevonult, de néhány nap múlva hazaküldték...

Augusztus elején jelentek meg a plakátok, az általános mozgósítást rendelve el. Mindenki fellelegzett. A mozgósítás simán, gyorsan ment végbe. Az ezred légénysége magyar, román és rutén volt. Mindenki pontosan vonult be, jókedvűen, fegyelmezetten. A század tulajdonképpen már a mozgósítás 2. napján menetkész volt. Augusztus 15-én diszkivonulás volt, tábori mise. A zászlóalj 1150 emberrel vonult ki, a dísztűz gyönyörű volt... Másnap tartották az első harcserű lövést. Ez már nem volt gyönyörű. A légénység elszkokott puskájától, nem tudott vele helyesen bánni. A találati eredmények nagyon gyöngék voltak. A mozgósítás alatti napokban nagyobb gondot kellett volna az egyes kiképzésre és a céllovásra fordítani. A gyakorlatok csak a tömegben mentek jól! Fontos megállapítások, melyeket ma sem volna szabad elfelejtenünk... Augusztus 18-án indult el a zászlóalj két szállítmányban az északi harc térre. A sötéttek egyenruhás, idősebb emberek-ből álló népfelkelő-zászlóaljat már 13-án szállították a déli (szerb) hadszíntérre; ők már átestek a tűzkeresztségen, mielőtt a tábori zászlóalj elhagyta volna állomását. Sambor-on raknak ki. Az első menet mindjárt 27 km., elég fárasztó a nagy melegben a sok tartalékos és póttartalékos számára, kik ugyancsak nyögtek a teljes terhelés alatt; persze most mindenki egész „vagyonát” vitte magával. A szíjas bőrlábszárvédő, melyet bürokrata „találtak” ki az irodákban, csődöt mondott. Elcsúszott a lovon, a lábát törte fel, gyalog pedig kényelmetlen volt. Már aug. 21-én eldobálták és visszatértek a csizmához, még a gyalog menetelő tisztek is. A magyar gazda tudja, miért hord csizmát és nem bakancsot.

A szerző megjegyzi: a biztosítás és felderítés már az első napokban nem működött. Mindenki ideges volt, mindenki csak rohanni akart, a biztosítás és felderítés eredményét nem várták meg; így aztán már a legelső napokban kis híja volt, hogy egymásra nem lőttek ezredének egyes kikülönített oldalvédei, osztagai... békebeli hibák!! Később is igen nagy menetei vannak az ezrednek. 35–42 km. és az ellenségnek még híre-hamva sincs. Végre augusztus 28-án esik át Deseő százada a tűzkeresztségen Korczownál. Naplója erről az ütközetről szóról-szóra a következőket mondja:

...„gyorsan zakatol a szívem — de csak tovább, menni, amíg csak lehet! Véget ért a zab, a kereszték közt még sűrűbben füttyölnek, sivítanak a golyók; már egy zsibbasztó, fűlértő zajba folyik össze az egész. Most már gyorsabban! De azért csak előre! Futni kell! Hogy minél kevesebbet lőhesse-nek reánk, minél előbb és minél közelebből kezdhesük meg a tüzet mi is. Lassacsán futni kezdek, aztán ahogy csak

bírom. Közben hátra-hátranézek, rendben látom magam mögött századom széles vonalát. Talán nem is nehezebb nekik, mert ha nehéz is a szerelvény, de a 15–20 esztendő is kitesz egy pár kilót, amivel náluk idősebb vagyok. Előrevisznek a lábaim, gépiesen; de minduntalan hátranézek, hogy bírják-e még? Hát bírja, aki megvan, de bizony már sok a híja is! Éppen most bukik fel ott az egyik, amott a másik elmarad... Dehát ezzel jár, csak tovább, még nem túlnagy a veszteség. És csörög a szerelvény, futva követ a század, pedig már jó tíz perce jövünk. Szünet nélkül zúg a golyózápor. Sötétre vörösödnek az arcok a csurgó veríték alatt; torkomban a keserű íz, mint a göres, úgy fojtogat. Most már nincs tovább, nem lehet! Hiába akarná a lélek, nem bírja a test, végére ért az erő. Különbben is csak 500 lépésre vagyunk az erdőtől: lefekszem a tarlón, tíz lépéssel tovább hasravágódnak az emberek is. Elrendelni se kell a tüzelést, magától dördül fel a 200 puska, löjjük a láthatatlan ellenséget, célozván a fák alsó széleire. Mert az oroszokból nem látszik semmi, még egy sapka se. Legfeljebb itt-ott jelzi egy kis sárgás folt a frissen ástott fedezéküket, amely mögött a sötét erdőszélen kitűnően vannak fedve az oroszok. Ők is hevesebbre fogták most a tüzet. El akarom rendelni a beásást, de mire körülnézek, már szaporán dolgoznak a kis ásók. Akinek nincs (csak az első sornak, minden második embernek volt ásója), az szuronyával kaparja a földet maga elé. Közbe azért lő is egyet mindenki. Aztán az áso gazdát cserél.

A nyílt tarlón pár lépésre fekiüdtem az emberek mögött. Alig kezdtük meg a tüzelést, mellettem fekvő oláh küldöncöm a lábán megsebesült. Keservesen óbégatott, mire a másik küldönc, a magyar Mokány örvezető csitította: „Ne jajgass! Én is kaptam már, mozdítani se bírom a karomat.” És egy szót se szólt róla! Csak annyit hallottam, hogy egy cifrát káromkodott. Hát ez a különbség a magyar és oláh között: emez már előnyomulás közben is hányt a keresztet, imádkozott és jajgatott...”

Szeptember 6-án már azt írja, a sok erőltetett menet miatt nyomott a hangulat. A túlfeszített testi-lelki teherpróbák után mindenki halálra fáradt, a sötétben, aki akar, elmarad s ha nem is rosszakaratból marad le, nem találja meg többé a sötétben csapatát. Hozzájárult még, hogy a monarchia minden nyelvét beszélték az összetorlódott csapatok; sokszor nem értették meg egymást. Sokat vannak teljesen idegen parancsnokok alatt, kiket többnyire nem is látnak, nem hogy ismernének... A harcászati kötelek összezavarása, illetve széttépése mindig hibánk volt, s úgy látom, nehéz szabadulni tőle. Vitéz Deseő századában szept. 7-én este csak 7 embere volt (reggel 127-tel indult hárba), a többi csupa idegen századbéli, sőt még 74 osztrák katona is. Szept. 7-én egész nap egy kortyot nem ittak és nem is ettek semmit, nyers krumplin éltek. Egy, az ezredétől kikülönített század, mint akkor az övé volt, olyan, mint a gazdátlan kutya. Pedig a harc helyzet megengedte volna, hogy ehessenek.

Szeptember 8-án megsebesül. Salzburgi 59-esek viszik a kötőzhelyre, onnét a Rawa-Ruskai tábori kórházba, majd Jaroslauba kerül. Onnét Pestre küldik. A fogadtatás a galíciai betegnyugvó állomások szinte terhes vendégszeretete után Magyarországon langyos, sőt közönyös volt. A Pullmann-kocsiban egy jólöltözött civil úr csak erélyes fellépés után adta jogosulatlanul elfoglalt helyét a sebesült tiszteknek. A sebet meg sem nézték, küldték Nagy-Károlyra... 4 hét alatt 14 kilót fogyott, alig ismer-tek rá otthon. A szerzőt, miután sebéből felgyógyult, a pótzászlóaljnál, majd a miskolci tartalékos-tiszt iskolában alkalmazták. A fiatal, intelligens fiúk nagy szorgalommal készültek s 8 heti „szakasparancsnoki kiképzés” után be is osztották őket a menetszázadokba. Időközben a 12-esek pótzászlóalját Egerbe helyezték át. A szerző ott századparancsnok

lett; az első pót század létszáma: 12 tiszt és 1174 fő legénység... Tényleges tiszt kivülről nem volt a századnál, altszáz alig. A kiképzés is csak ennek megfelelő lehetett. Április 11-én ismét ezredéhez vonul be a Kárpátokba egy menetzászlóalj. Az egész ezred alig több, mint száz emberből állt. De milyen állapotban! Lelketlen szállítók papirból csinálták a bakancstalpukat s rongynak sem való pókhálóból a köpönyegeket. A menetzászlóalj egy része harcra kész, sebesüléséből kigyógyult jó katona volt, sokan még nem kaptak teljesen erőre, de a zöme bizony alig 20 éves újoncokból állt, alig néhányet kiképzéssel. A Kárpátokban a tisztek már végleg letették a kardokat, csak pisztolyt, szuronyt és botot hordtak.

Élénken vázolja vitéz Deseő tábornok a kárpáti harcokat, helyes megfigyeléseiből ma is sokat tanulhatunk. A kárpáti harcokat és a nagy 1915-i tavaszi offenzívát a szerző mint zászlóaljparancsnok küzdi végig. Az üldözés sokszor fárasztó. Az oroszok akárhányszor ellentámadásba is mennek át az utóvédharcoknál. 20, 30 36%-os veszteségek nem is oly nagyon ritkák. A május 22–23-i placzkowice–kozineki harcok fényes lap a 12-esek történetében. Urzedovnál áttörték az ezredet. A zászlóalj 413 puskájából az áttörés után 83 fő maradt meg. Az oroszok, szerencsére, szokásuk szerint, passzívák voltak, nem üldöztek, úgy hogy a beérkezett menetalakulatok segítségével az ezred ismét megalakulhatott. Az üldözés tovább folyik. Augusztus 29-én kapja vitéz Deseő őrnagyi kinevezését. 30-án vonulnak be Brest várába, melyben rengeteg élelmi-, ruha- és lőszerkészlet került kezeinkbe. November 1-én a szerzőt mint tifuszgyanúsát hazaküldik. 1916 márciusában ismét jelentkezik ezredénél Berestianyban, ahol elhagyta őket. 1916 júniusában ismét a pótzászlóaljnál van, majd Tátralomnicra küldik s szeptemberben ismét zászlóaljparancsnok, de most már az erdélyi fronton, a 10-ik honvéd gyalogezrednél. 1917 januárjában egy tiszti tanfolyam parancsnoka lesz Marosvásárhelyt. Szeptember havában a 16. honvéd gyalogezred II. zászlóalját veszi át Solyomtáron. Novemberben már mutatkoznak a szemben lévő oroszoknál a bomlás jelei. A szerzőnek a „rumos propaganda“, melyet hírszerző szervek folytatnak, egyáltalán nem tetszik. 1918 január végén szabadságra megy. Megdöbben a budapesti életben. Nagy a drágaság. Majd hazarendelik a hadosztályt karhatalomnak, rekvirálni kell. Azonban Törökszentmiklós, Künszentmárton környékén ez a szolgálat sem kellemetlen. Még inkább azt kell ellenőrizni, hogy túlságba ne menjen a barátkozás. Közben Lembergbe vezénylik „csapatvezetői tanfolyamra“. Fárasztók a gyakorlatok. Lembergben már nincs kenyér!

Közben idehaza a századok már razziaznak, összefogdossák a „lógósokat“ Pest és Szolnok közt. Kevés a csendő, a közbiztonság is sok kívánnivalót hagy már hátra. Augusztus 6-án a szerző zászlóaljával már Trientben van. Azt írja naplójában, hogy Oroszországban, ha volt is visszacsapás, mindig bízakodó volt a hangulat, szilárdak voltak a győzelmi kilátásaink, míg az olasz harctéren az a hangulat vett mindannyiukon erőt, ha nem is verik meg őket, de győzni sem fognak már...

A Hétközség fensíkján, Grignónál kerül állásba az ezred. Vitéz Deseő, ki időközben alezredes lett, átveszi az ezredparancsnokságot. Október 4-ig ma-

rad az olasz hadszíntéren, akkor szabadságra megy, melyről november 11-én kellett volna bevonulnia. Időközben kitör a forradalom, ezrede hadifogságba esik...

Vitéz Deseő tábornok naplójából mindenekelőtt a következőket tanulhatjuk: A testi fáradtság, a hosszú futás mindig nehezebb volt, mint a veszedelem érzete. A túlnyomó többség úgy vette a harcot, mint a gyakorlatot. Nem filozofált, de nem is félt. A legjobb orvosság a félelem ellen a kötelességteljesítés. Felemlíti, mily szépen mentek harcra a magyarok, tiroliaiak, osztrák- és nagynémetek... A siker kivívásában a számbeli s anyagi túlsálynál sokkal fontosabb az erkölcsi erő, az erkölcsi fölény. A józan ész rendesen megtalálja a helyes utat. A parancsnok soha tétlen ne legyen, de őrizze meg nyugalmát, ez feltétlenül szükséges. Nem szabad semmit sem elhamarkodni, a háborúban mindig van idő.

Győzni csak az fog, aki hisz a győzelemben, bízik önmagában és át van hatva attól a gondolattól, hogy győznie kell...

Csak mutatóban közöltünk egy-egy gondolatot, nagyjában világítottuk meg, mi mindent olvashattunk vitéz Deseő tábornok könyvében, melyből valamennyien nemcsak sokat tanulhatunk, de élvezetes és érdekes olvasmányt is kapunk.

Nemcsak a szerzőnek lehetünk hálásak, hanem az Országos Tiszti Tudományos és Kaszinó Egyesületnek és mindenekelőtt elnökének, vitéz Révy altábornagynak, mert nélkülük ez az érdekes napló sohasem látott volna napvilágot, hanem ott porladt volna valahol elfeledve egy ládafiókban...

Suhay Imre.

Vallomások a kártyáról.

— Egy pályázat anyagából. —

IV.

Kártya! Mikor ezt a szót hallom, gyermekkorom jut az eszembe, hol csak az élet tisztaságát és az embertársi szeretetet oltották belém. Az alap ez volt, csak építeni kellett a fundamentumra, ami eleinte sikerült is, mert az elemi iskola elvégzéséig valamennyi iskolámat mint osztályelső végeztem el.

A szép reményekkel indult életemet azonban kettétörte a világháború. Szüleim öregek voltak s kicsiny gazdaságunkat fiútestvéreim tartották fenn. Tragédiám ott kezdődött tehát, hogy egy napon falunk állomására virágos, dalos magyar katonák vonata érkezett, telve a harctérre induló hős magyar katonákkal. Én is, mint sok más magyar testvér, boldog gyermeki büszkeséggel szórtam a virágot a katonák lábai elé, annál is inkább, mert köztük voltak az én testvéreim is. A vonat azonban nem soká elindult és elvitte az én boldogságomat is. Szüleim bánatukban összetörték és rövid pár év alatt itthagytak. Én egymagamban küzdöttem a gyengéket elsöprő élettel. Közben kis vagyonunk elűszott. Testvéreim megrokkanva kerültek ki a világháború poklából. Mindez énnekem már nem számított, mert időközben vándorbotot vettem a kezembe és az árvák kinszenvedésének ismert kálváriát jártam. Az ország minden részében csak bűt és bánatot találtam. E közben több mesterséget kitanultam,

csak az volt a baj, hogy munkát nem kaptam. Mikor már segéd voltam, az Alföld útjain vándoroltam, amikor egy csendőrrjárőr igazoltatott. Örömem azonban nagy volt, mert az igazoltatást végző őrmester gyermekkori játszótársam volt. Megismert ő is és egy ismerőshez utasított azzal, hogy szolgálatból történt bevonulása után ott fog engem felkeresni.

Este tényleg felkeresett az én csendőröm és a gyermekkor felelevenítése közben látva munkanélküliségemet, felajánlotta, hogy a csendőrséghez való bejutásomat, amennyire tőle telik, elősegíti.

Ezek után aludni tértem, de nem jött álom a szemeimre. Hihetetlenül hangzott fülemben, hogy én a sok-sok szenvedés és küzdés után egy oly szép és magasztos célú testületnek lehetek a tagja, amit még álmaimban sem mertem gondolni. Falusi gyermek lévén, álmaimnak lovagja és a tökéletes ember megszemélyesítője nekem mindig a csendőr volt és éppen ezért hihetetlennek tűnt fel az, ami akkor nap történt velem.

Álmod mégis valóra vált. 10 hónap múlva már a próbacsendőr iskola hallgatója voltam. Az az egy év, mit ott töltöttem, addigi életem legszebb, felejtéhetetlen időszaka voltak. Érezni azt, hogy 8 évi nélkülözésekkel terhes kálváriajárás után minden nap meleg ételt ehetek. Jó ruhám van és minden éjszaka fehér ágyban, fedél alatt alhatok. És mindezek tetejébe nekem fizettek azért, hogy tanuljak. Nem úgy, mint azelőtt, hogy minden kis tudományt drága pénzzel kellett megfizetni és pénzért vett tanulmányaim után is könyörögni, lealázkodni kellett, hogy munkát, szállást és kenyeret adjanak. Mérföldes boldogság volt számomra az, hogy a becsületes munka elvégzése után előjáróimtól elismerést és buzdítást kaptam.

Az iskola elvégzése után egy kis, eldugott őrre kerültem. Bevonuláskor a legénységi szobába lépve senki sem köszöntött, hanem első szavuk az volt: „Na, öcsém, tudsz-e kártyázni?” Nemleges válaszomra az volt a felelet, hogy akkor nem is lesz belőlem jó csendőr. Ennyiből állt az üdvözlésük. Pár szó volt csupán, amit tőlük megérkezésemkor kaptam, de azt a pár szót elfelejteni nem lehet soha, azt az érzést, ami akkor én bennem dült, betűvel leírni nem lehet, azt csak az érezheti, aki kapja. Legszebb álmaimat láttam egyszeriben rombadoltni.

Eljött az este. Én lefeküdtem, ők pedig négyen az ablakokat elsötétítve hozzáfogtak kártyázni. Közben levetkőztek, fehérneműben voltak, ágyaikat pedig megvetették azért, hogy ha előjáró jön, gyorsan ágyba fekszenek, a lámpát pedig elfújják.

Másnap kb. 4–5 óra között ébredtem fel. Amit a felébredés pillanatában láttam, az minden eddigi képzeletemet felülmúlta és nem fogom elfelejteni soha az életben. Az asztalnál a négy csendőr még akkor is ott ült és kártyázott. Előttük egy porcellán leveses tányér tele cigarettavégekkel, az asztal közepén pedig boros üveg díszelgett. A szobában oly füst terjengett, hogy azt bízást késsel lehetett volna vágni, a kártyázók arcáról pedig tanulmányt lehetett volna írni. Volt, akinek az arca lárvaszerűen eltorzult, szemei a szesztől és a kártya izgalmától lázban égtek. Ha hirtelen befogták volna szemét és koporsóba tették volna, bárki nyugodt szívvel mondta volna reá, hogy az ott fekvő halott mérhetetlen szenvedések után halt meg. Nem is sorolom

Otthon is van munka.

(Reviczky szds felv.)

tovább, mert ez sok már most is. Ha rágondolok, még ma is szégyenpir borítja arcomat. Amelyik nyert, annak torz mosoly suhant át az arcán, aki vesztett, az úgy nézett a nyerre, mint rablóra tekinthet az áldozat. Hogy egymásra nem rohantak, csak az volt az oka, hátha a következő napon ő fog már nyerni.

A kártyázók észrevették, hogy felébredtem és őket nézem és a figyelmembe ajánlották, hogy ha csendőr akarok lenni, jó lesz, ha nem szólok az őrsparancsnoknak, mert ők többen vannak és nekik lesz ügyis igazuk, én pedig akkor befejeztem a csendőr pályámat.

Így sodródtam bele, hogy én is le-le ültem egy-két órára kártyázni. Természetesen mindig vesztettem. Volt olyan nap, hogy egész havi zsoldomat elveszítettem és az egész hónapban az általuk adott kölcsönből tartottam fenn magam. Közben vártam a csodát, ami pokoli helyzetemből kiszabadítson. Ez így tartott 10 hónapon keresztül. Arnyéka voltam már önmagamnak, mert nem volt egy este, ha ott-hon voltunk, hogy ne kényszerítettek volna kártyázásra. Minél jobban csúsztam a lejtőn lefelé, az ő szemükben annál jobb csendőr voltam. Minél több pénzt nyertek el tőlem, annál inkább igyekeztek félrevezetni mondva, hogy nagyon jó csendőr lesz belőlem. Ők egymás közt állandóan veszekedtek, mert aki nyert, azt meggyanusították, hogy hamisan játszik. Egyedül én voltam igaz és becsületes játékos a szemükben, mert én mindig és mindenki-vel szemben vesztettem, így nagy volt a becsületem.

Azt mondja a példabeszéd, hogy nincs olyan hosszú, hogy vége ne legyen. Ez történt én velem is 10 hónapi kinszenvedés után, 10 napi szabadságot kaptam, melynek egy részét Budapesten töltöttem. Az utcán sétálva, egy 5–6 évesnek látszó rongyokba burkolt leányka szólított meg: „Csendőr bácsi kérem, tessék adni valamit, már napok óta nem ettem”. Meglepett, hogy a kisleány honnan tudja, hogy én csendőr vagyok és úgy melleleg megkérdeztem, kinek a leánya és honnan tudja, hogy én csendőr vagyok. Azt felelte, hogy az ő apja is csendőr volt. Felszólítottam, hogy vezessen szülei lakására. Erre a gyermek a pár száz méterre fekvő Rózsa-utca egyik pinceodujába vezetett, ahol leírhatatlan piszokban és nyomorban találtam a családot. De még jobban elszorult a szívem, mikor megláttam,

illetve megismertem, hogy a családfő senki más, mint az én legkedvesebb gyermekkori játszópajtásom, akinek köszönhetem, hogy a csendőrség tagja vagyok.

Ő azonban látva zavaromat, leültetett és nagy-nagy szégyenkezés közben gyónni kezdett. Elmondotta, hogy mikor a fent írt alkalommal találkoztunk, még nem ismerte a kártyát. De ugyanazon a nyáron egy Balaton-menti őrsre vezényelték. Itt ismerkedett meg budapesti fürdővendégekkel, akik kártyázásra hívták meg. Csupán időtöltésből elfogadta a meghívást. A szerencse annyira mellé szegődött, hogy már az első este 150 pengőt nyert. Így ment ez egy héten keresztül, nyeresége kb. 500 pengőre rúgott. A másik héten azonban megfordult a szerencse és egyetlen hét alatt a nyereséget, valamint az 1800 P megtakarított pénzét, melyen éppen földet akart venni, mind elvesztette. Hogy elvesztett pénzét visszaszerezze, alacsonyabb rendfokozatú bajtársaitól kölcsönt vett fel, azonban ez a pénz is elűszott a kártyán. A dolog vége elbocsátás lett. Nem volt egyebe a rajta levő ruházatnál. Menyasszonya többé tudni sem akart róla, szüleinek nem merte megírni a történeteket, így nem volt más választása, mint elmerülni Budapest rengetegében.

Sem pénze, sem keresete nem lévén, egy utcai nővel tartatta fenn magát, akivel jelenleg is vadházasságban él. A gyermek tehát, aki engem megszólított, vadházastársa gyermeke. Pár pengőt adtam neki és eltávoztam. Másnap pedig Budapesten lakó házmaster rokonomhoz mentem és megkértem, hogy volt bajtársamat, ha lehet, helyezze el bárhova. Nem telt bele 2 hónap, mikor az én volt csendőr bajtársam már boldog örömmel tudatta, hogy közbenjárásom révén viceházmasteri állást kapott és örökké imádkozni fog értem, amiért kenyeret adtam neki.

Budapesti szabadságom azonban az én sorsomra is döntő hatással volt, mert beláttam azt, hogy az én sorsom is csak ez lehet, ami a Budapesten lakó volt csendőr bajtársamé, ha tovább kártyázom. Éppen ezért szabadságról történt bevonulásom után, az őrsön folyó zuhlott kártyás életet jelentettem őrsparancsnokomnak. Eredmény: mindanégy csendőr megfenyítése, igaz, hogy engem sem dicsértek meg. Ezzel kapcsolatban mind át is helyezték a saját költségükön más őrsökre. Végeredmény: mind a négy kártyás csendőr nyugdíjban, őrmesteri és törzsőrmesteri nyugdíjjal. Én pedig már tiszthelyetes vagyok és Isten segítségével továbbra is boldog és megelégedett tagja lehetek annak a testületnek, amelyiket mindennél jobban szeretek.

Befejezésül csak annyit, hogy a kártya elrabol:

Időt: mindent, amit az előljárók tudta nélkül el lehet lopni és a saját pihenésre szolgáló időből szintén mindent, amit csak a kártyázó szervezete kibír.

Pénzt: annyit, amit a csendőr bárhonnán elő tud teremteni, bármilyen úton. Mert ehhez kevés a csendőr fizetése. Bizonyíték erre az, hogy a kártyázó csendőr nyerjen bármilyen összeget is, mindig kevesebb a pénze, mint a nem kártyázó csendőré.

Becsületet: maradéktalanul elrabolja a kártya. Ezt bizonyítja az is, hogy az emberek mindent meg tudnak bocsátani egymásnak, de azt, hogy pénzüket valaki kártyán elnyerje, azt soha. Nem bíznak egymásban. Ha tehát a kártyázók nem tartják egymást becsületes embernek, hogyan tiszteljék őket a nem kártyázók!

V.

Ötéves voltam, mikor apa nélkül maradtam. A világháború folyamán hadifoglyokkal szoros barátságot kötöttem. Ha csak valami mód volt rá, mindig köztük voltam. Tőlük tanultam meg a kártyát. Nyolcéves koromban már annyira fejlődött ezirányú tapasztalatom, hogy a legjobb játékos hadifogollyal is sikeresen vettem fel a kártyacsatát, akikkel a szülői háztól elemelt tojásba, húsba és más élelmi szerekbe játszottam.

Édesanyám minden rendelkezésére álló eszközzel igyekezett a kártyázásomat és ezzel kapcsolatosan a házi tolvajságomat megszüntetni, de mire ő tudatára ébredt annak, hogy milyen káros hatással van rám a kártyázás, akkor már bennem a kártyázás öröge annyira otthonosan érezte magát, hogy onnan kiűzni nem lehetett, — legalább is egy gyenge aszszonyi fegyelem alatt álló lélekből nem.

A kártyázás iránti vágy állandóan növekedett bennem, aszerint, amint testileg és szellemileg erősödtem, úgy hogy az iskolai tanulásomat teljesen elhanyagoltam. Hiába voltak már anyám kérő, könyörgő, fenyegető szavai, nekem már megállás nem volt, minden időmet a koreszmában töltöttem, — mivel a kártyázó társaság rendszerint ott szokott összejönni. A koreszmában való kártyázással természetes, hogy az alkohol élvezete — igen sokszor túlélezete is — vele jár, napok multak, hogy ki sem józanodtam, ilyen alkalmakkor még gondolkodni sem voltam képes, csak egyedül kártyázás közben láttam élesen.

A kártyázás odasüllyesztett, hogy tanítóim az iskolában minden reményüket elvesztették arra nézve, hogy belőlem valamikor rendes ember leszek. Édesanyám megkérte a tanítót, hogy kövessen el mindent velem, hogy visszatérítsen a jó útra, aki a kérelemnek derekasan eleget is tett. Mikor megtudta, hogy kártyáztam, — ezirányú „B” hálózata igen jól működött, mert minden egyes esetben meg tudta —, működésbe hozta a mogyorófacalcát s mikor a tanításnak vége lett, ott fogott az iskolában. Ilyenkor még külön is igyekezett a lelkemre beszélni. Én ilyenkor mindent megfogadtam, de csak azért, hogy gyorsabban szabaduljak és folytathassam ott, ahol tegnap félbehagytam. A kártyán állandóan nyertem, a községben már valóságos rémhírem volt a többi kártyázók között.

A megszokott mederből édesatyámnak az orosz hadifogságból való hazatérése zökkentett ki, aki miután tájékozódott az én viselt dolgom felől, igen szigorú kórlatok közé szorította a szabadságomat. Sehol sem volt szabad mennem s ha mégis valahová elmehettem, minden percről pontosan el kellett számolnom úgy, hogy nem volt alkalmam kártyához jutni. Egy év múlva már annyira megjavultam, hogy azt hitték rólam, többé már nem fogok kártyázni. Büszke volt rám édesatyám, boldog volt az édesanyám; csak egyedül én szenvedtem, mert az én megjavulásom csak látszólagos volt s csak addig tartott, míg annyira felnőttem, hogy atyám már tettelegesen nem igen bántott. 17 éves voltam.

Belenőttem a férfikorba. A szülői háztól elszakadtam, ezzel egyidejűleg atyám szigorú felügyelete alól is. Székesfehérváron dolgoztam.

Reggeli torna.

(Bálint örm. + Budapest — felv.)

A sors útjai kiszámíthatatlanok. Amikor már kezdtem elfelejteni a kártyát, már nem vágyódtam állandóan utána, akkor hozott utamba egy szenvedélyes kártyást egy kertésztársam személyében, aki aztán ismét felébresztette bennem a kártya szunyádó ördögét. Ismét a régi lettem. Újra a kártyázó közönség bajnokává küzdöttem fel magam, de most már nagyobb helyen, Székesfehérváron. Csaknem valamennyi kártyajátékot, különösen a szerencsejátékokat ismertem.

Rabja lettem a kártyának, még álmainban is kevertem és osztottam, ezzel jött a kártya ikertestvére, az alkohol, az alkohol pedig a harmadik veszedelembé sodort, a rossz nők társaságába. Most már tetézve volt a szekerem, amely a lejtőn megindult lefelé, — sajnos, igen sebesen.

A munkám színhelyén napról-napra késve jelentem meg. A munka befejezése után csak annyi időm volt, hogy átöltözzem, máris rohantam a lebujkba kártyázni, — inni, — utána a nők közé mulatni, reggelig. Süllyedtem erkölcsileg, testileg, anyagilag. A munkából elbocsátottak. Hazamentem a szüleimhez, de ott már csak két hétig volt maradásom, mert ott-hon is a régi életmódot akartam folytatni, amit atyám nem engedett, naponta többször erkölcsi oktatást tartott, ami miatt összevesztünk. Atyám kiutasított a szülői házból, megtiltotta, hogy (addig, amíg meg nem javulok) a házba visszatérjek. Itt sem volt maradásom, de nem is bántam, tudtam azt,

hogy az a pénz, amit én a szüleimtől kapnék, nekem már nem lenne elég, nekem pénzt kell keresni! Bárhol és bármilyen munkában, hogy folytathassam a számomra már nélkülözhetetlen züllött életet.

Így kerültem a várpalotai szénbányába, ahol naponta 6–8 pengőt kerestem. Keresetemből csak a napi ételmet vásároltam meg, a többit elvertem, ahogy tudtam, már nem is annyira a kártyára, mint inkább a nőkre költöttem, akik utánam jöttek Székesfehérvárról. És ekkor beteggé tettek. Gyógyulásom igen lassan ment, türelmetlenségem napról-napra fokozódott, valósággal tombolt bennem a kártya és a nő utáni vágy. Arra, hogy jó lenne viszatérni az erkölcsösen élők sorába, nem gondoltam, még mindig nem ébredtem tudatára annak, hogy a sír szélén és a pokol küszöbén állok. Mikor felzaklattott vérem korbácsolása alábbhagyott, akkor kezdtem körülnézni a kórházban, hogy tulajdonképpen hol és kik között vagyok.

Megijedtem, tudatára ébredtem annak, hogy mivé lettem, hova süllyedtem. Istenem! Ha még egy lépést teszek a lejtőn, az én sorsom is ezekéhez hasonló, rajtam már ember nem segíthet, menthetetlen vagyok.

Hozzájárult szomorú helyzetem felismeréséhez a kórház lelkeszének beszéde. Vasárnap volt, aki tudott, a kórház kápolnájába kellett menni. Én is elmentem, már igen sokszor voltam ott, de én még a lelkesz beszédét ennél különben nem hallottam, a

gondolataim mindig máshol jártak. A szentbeszédet a lelkész mintegy Istentől irányítva — én legalább úgy éreztem, mintha minden szó rajta keresztül Istentől jönne és egyenest nekem szólna —, a kártyáról és annak következményeiről tartotta. Mintha csak az én sorsomat tanulta volna meg kívülről, amit mondott, az rajtam mind beteljesedett, kivéve a legutolsót, a teljes erkölessi és testi halált, amitől már csak egy rövid lépés választott el, — még az nem következett be.

Éjjel aludni sem tudtam, gondolkodtam a multam felett. Megundorodtam magamtól és viselt dolgaimtól. Be kellett ismernem magam előtt, hogy azok közé az emberek közé tartozom, akik még azt sem érdemlik, hogy a nap rájuk süssön, hogy abból a levegőből szívjanak, amiből más rendes ember. Megfogadtam, hogy szakítok az eddigi életemmel, új életet kezdek, új ember leszek, csak egyszer gyógyultam kimehesek a kórház kapuján. Négy hónapi kezelés után kimondta rám a főorvos úr: meggyógyult, elmehet. Első utam a templomba vezetett, meggyóntam, megáldoztam. Megfogadtam Isten előtt, hogy többé kártyát a kezembe nem fogok olyan célból, hogy én azzal játsszam.

Megtisztulva testben-lélekben, boldogan indultam a szülői házhoz, útközben meg-megálltam, vajjon befogadnak-e, megbocsát-e édesapám, elfeledték-e már azt, amit velük tettem? Egész úton ez gyötört. Úgy intéztem, hogy alkonyat után érjek a községbe, egyenest atyám házához tartottam, beléptem a kertajtón, a Tisza kutya megismert, nyüszögve dörgölődött lábaimhoz, a szemeimet elöntötte a könny. Istenem, most segíts meg! Beléptem a lakásba. Apám volt az első, akivel találkoztam. Megálltunk mind a ketten, atyám végignézett rajtam hidegen, kimérten s csak annyit mondott: hát te? Tovább nem bírtam. Így léptem atyámhoz: Édesapám, bocsásson meg! Új ember áll előtte! Apám könnyes szemmel nézett rám, csak annyit mondott: Megbántad? Soha többé nem teszem! — mondtam én. — Isten hozott, édes fiam, érezd magad jól! — És kezet nyújtott, megcsókolt.

A szülői háznál maradtam, amíg katonának be nem vonultam. A katonaságtól jelentkeztem csendőrnek. A próbacsendőriskolát jelesen végeztem. Mindezt annak köszönhetem, hogy a kártyától megszabadultam, azóta még látni sem szeretem.

A kártya minden időmet, ami a létfenntartáshoz szükséges időn kívül volt, elrabolta tőlem, sőt még a munkaidőmből is követelt. A pénzemet mind felemészítette, azonkívül adósságokba is keveredtem. A becsületeimet elrabolta, az erkölcsösség, józanság, emberszeretet, vallásosság előttem ismeretlen fogalmak voltak.

Hálát adok az Istennek, hogy meg tudtam a kártyától és kíséretől szabadulni. Ha ez nem sikerül, ma nem vagyok magyar csendőr, hanem valamelyik kórház vagy fegyház állandó lakója, ha ugyan még élnek.

A kártyázásnak elválaszthatatlan testvére az alkohol élvezete, az alkohol élvezete feltétlen beleviszi áldozatát a rossz nők társaságába, aki pedig ezeknek karmai közé kerül, az a betegségek egész sorozatának van kitéve. Sok csendőr vált már meg az átkozott szenvedély miatt a testülettől. Legtöbben az országutakat róják és átkozzák a percet, melyben kártyát fogtak a kezükbe.

(Folytatjuk.)

Kovács Szabó Mihály tiszthelyettes.

1915 július hó 25-én saját kérelmére a m. kir. 3. honvéd gyalogezred II. zászlóaljához osztották be s mint szakaszparancsnok teljesített szolgálatot.

Az ezred az olasz határen küzdött. Kovács Szabó tthts. — szemben az olaszokkal — megmutatta, hogy nemesak a közbiztonság őre, katonája, hanem talpig férfi, harcos a javából, akinek helyén van a szíve és a fegyvere. Szakaszát teljesen kezében tartotta. Emberei szerették, mert róluk gondoskodó előljárójuk volt.

1916 április 16-án állásainkat az olaszok 7 órán át tartó tüzérségi előkészítés után aknavető, kézi-gránát és puskatűz alá vették, majd megrohanták azt. Rohamot roham után vertek vissza derék magyar véreink s mikor az olaszok támadása összeomlott, Kovács Szabó tthts. ellentámadásba ment át s az ellenség előretolt állásait elfoglalta és 37 olasz foglyot ejtett.

Másnap az olaszok megerősítést kaptak. Újra támadtak, de Kovács Szabó tthts. és emberei az

olaszok támadásait kézitusában visszaverték. Maga is fején megsebesült, de emberei között maradt s az olaszok napokon át tartó heves támadásait mindannyiszor sikerrel verte vissza.

Kovács Szabó Mihály tthts-t ezekben a harcokban tanúsított vitéz magatartásáért a 2. osztályú ezüst vitézségi éremmel tüntették ki.

Szabó Gábor tiszthelyettes.

A világháború kitörésétől 1916 december hó végéig a szerb, olasz, orosz és román harctereken teljesített tábori csendőr-szolgálatot.

Nemcsak rendészeti, hanem harcászati feladatok megoldásával is megbízták. Munkabíráásával, hivatása iránti szeretetével, pontosságával és megbízhatóságával előljárói megbecsülését vívta ki. Mindenki szerette s feltétlenül megbíztak benne. Kényes és nehéz helyzetekben is mindig hűen teljesítette a kapott parancsot.

1914. évben a Száva mentén és Szerbiában különösen a kémek összefogdosásában és az ütközetek után szétszórt katonák összegyűjtésében szerzett érdemeket.

1915. évben 11 hónapon át az olasz harctéren működött s sokszor irtózatosságról kíméletlenül beszámolt.

tette a parancsokat és élete kockáztatásával vitte a jelentéseket.

A 61. gyaloghadosztályparancsnoksággal az orosz harctérre került s itt már harcokban is részt vett. 1916 június hó 29-én éjjel ellenséges puska- és gépfegyvertűzben kézbesítette az általános támadásra vonatkozó parancsokat az összes alárendelt egységeknek. Az ő fáradhatatlan buzgalommal és nagy erőfeszítéssel teljesített szolgálatainak eredményeként indulhatott meg az általános támadás az oroszok ellen másnap reggel.

1916 július 16-án Oszcevsz községe közelében a hadosztály válságos helyzetbe került. A hadosztálynak vissza kellett vonulnia. Ennek megtörténte felügyelt, majd az állandóan tűz alatt tartott községbe visszament és az egész hadosztályvonatot — 12 terhes kocsit és 24 darab lovat — a legnagyobb ágyútűzben kimentett.

Az orosz harctérről Erdélybe, majd Romániába került, ahol hadosztálya harcában, Erdély dicső felszabadításában szintén részt vett.

Szabó Gábor tthts-t önfeláldozó bátor magatartásáért a bronz és a 2. osztályú ezüst vitézségi éremmel tüntették ki.

Szakál Pál törzsőrmester.

A világháború kitörése napjától 1917 május hó végéig megszakítás nélkül a harctéren volt. Tábori csendőr-szolgálatot teljesített. Különösen futárszolgálatot teljesített örömmel. Nehéz tűzértségi és gyalogsági tűzben, támadások alatt, éjjel, bizonytalan körülmények között óramű pontossággal vitte a parancsot s hozta a jelentést. A legnehezebb helyzetekben hihetetlen akaraterővel küzdött le az akadályokat, akkor és ott jelent meg, ahol éppen kellett. A veszélyt kerülni, azzal — ha kellett — szembenézni és a kellő időben átadni a parancsot, Szakál törzsőrmester tudta a legjobban. Megbízhatóságának s elért eredményeinek hamar híre ment. Oly tökélyre tett szert feladata teljesítésében, hogy annak végrehajtásában kételkedni nem lehetett. Hosszú harctéri szolgálata alatt soha nem fordult elő, hogy a parancsot ne juttatta volna rendeltetési helyére.

1916 augusztus havában a 7. hadtest parancsnokságától két parancsot kapott. Az egyiket a 20. hadosztály-, a másikat a 61. gyalogezred parancsnokságához kellett vinnie. Az olaszok már három napja erős tűz alatt tartották a terepet. Minden mozdulat a halált jelenthette. Szakál törzsőrmester éjjel, robbanó gránátok között, a meghatározott időben, mindkét parancsnokságnak átadta a hozott parancsot.

1916 augusztus 26-án az egyik tüzérpáncsnokságnak vitt parancsot. Az olaszok azonban a tüzéret belőtték, ezért ezek állásaikat feladták. Az erős tűzben, lovát hátrahagyva, futva közelítette meg tüzéreinket s adta át a parancsot.

Szakál Pál törzsőrmestert bátor magatartásáért a 2. osztályú ezüst vitézségi éremmel, a bronz vitézségi éremmel és a koronás ezüst érdemkereszttel, a vitézségi érem szalagján, tüntették ki.

TANULSÁGOS NYOMOZÁSOK.

Gyilkosság nyomozása.

Írta: HOLLÓ LAJOS alhadnagy szakasparancsnok (Salgótarján).

A karancseszi őrshez tartozó Boesárlapújtó községben 1932 november hó 9-én 18—19 óra közötti időben Béres Borbála* boesárlapújtói lakos 5 hónapos törvénytelen fiúgyermekét az alatt az idő alatt, amíg az anya a lakásáról távol volt, ismeretlen tettes a kútba dobta. Az esetről a község elöljárósága a karancseszi őrsöt nyomban értesítette. Az őrs legénysége, nemkülönben a bagjasaljai őrsparancsnok a gyilkosság ügyében 4 napon át nyomozott. Mivel eredményt elérni nem tudtak, a nyomozást abba hagyták. Az anya és hozzátartozói gyanúsítottaként nem jöhettek figyelembe, mert máshollétüket (alibi) megdönthetetlen adatokkal bizonyították, de a gyermekhez különben is ragaszkodtak.

1932. évi december hó 25-én az őrs legénysége és az őrsparancsnok két polgári ruhás nyomozó bevonásával a pótnyomozást bevezették. Ekkor a nyomozás adatai a gyanút Hajós Mártonra, a törvénytelen gyermek atyjára és özvegy Hajós Antalné, boesárlapújtói lakosokra terelték. Mivel a gyanú alaposnak látszott, az őrs mindkettőt elfogta és átadta a salgótarjáni kir. járásbírósnak.

A vizsgálat lefolytatása után, mivel mindkét gyanúsított tagadásban volt és ellenük az eljárás nem produkált elég bizonyítékot, a balassagyarmati kir. törvényszék felmentette őket s így a gyilkossági esetet az őrs továbbra is mint kiderítetlent volt kénytelen nyilvántartani.

Amidőn mint ideiglenes szakasparancsnok 1934 április 26-án az őrs meglepése végett első alkalommal jelentem meg a karancseszi őrsön, átvizsgáltam a kiderítetlen esetek fogalmazványait. Sokat gondolkoztam a fent említett kiderítetlen gyilkossági eseten is. Arra a meggyőződésre jutottam, hogy a gyilkosságot Hajós Mártonon, a gyermek törvénytelen atyján kívül senki másnak nem állhatott érdekében elkövetni. A büncselekmény indítóoka tehát nála világosan feltalálható volt, míg a többi személyeknél, akiket a nyomozás különböző gyanúok miatt felszínre vetett, indítóokot egyáltalán nem sikerült kimutatni. Ebből az elgondolásból kifolyólag az volt a feltevésem, hogy a gyilkosságot csakis Hajós Márton követhette el, ezért az esetet ebből a feltevésből kiindulva, minden alkalommal pótnyomozás tárgyává tettem. Minden igyekezetem hiába valónak látszott. A gyanúsított ellen nekem sem sikerült sem tárgyi, sem személyi bizonyítékot szerezni. A gyanúm ennek ellenére nem enyhült. Fel-

adtam a reményt, hogy idegen bizonyítékokhoz juthatok és ezért most már arra törekedtem, hogy valami úton-módon a gyanúsított beismerését megszerezsem. Igyekeztem vele minél többször találkozni. Erre minden alkalmat megragadtam. Nyole ízben találkoztam vele. Minden alkalommal elbeszélgettünk. A gyilkosságot sohasem említettem. Csupán arra szorítkoztam, hogy a viselkedését megfigyelem. Észrevettem, hogy minden alkalommal igen meglepődött. Izgatott, nyugtalan volt és ha csak tehetett, már messziről kitért az utamból. Ez két esetben sikerült is neki. Mikor ugyanis szembejövet megpillantott, sarkonfordult és hazatért a lakására. Viselkedése gyanúmat megerősítette.

Hajós Márton ilyen közvetlen megfigyelésével párhuzamosan bizalmasan puhatolásokat is folytattam. Igyekeztem családi és egyéb magánviszonyait földeríteni. A puhatolásaim során megtudtam, hogy Hajós Márton szülei tudni sem akartak arról, hogy Béres Borbálát, a tőle megsett nőt feleségül vegye. A rokonság is állandóan szemrehányásokkal illette Hajóst és telebeszélte a fejét, hogy amiye van, azt most már mind elfizetheti gyermektartás fejében. Hajós Márton a sok szemrehányás és piszkálódás folytán többízben annyira elkeseredett, hogy öngyilkossággal fenyegetődzött. Azt is sikerült megtudnom, hogy Hajóst annakidején gyermektartásra elítélték. Ugyanekkor már azonban egy másik gazdag, hozzávaló leánynak udvarolt, akit a szülei minden áron feleségül szántak neki. Ezt a leányt feleségül is vette, amint a gyilkosság gyanúja alól a felmentő ítélettel sikerült magát tisztáznia.

1936 április hó 17-én megleptem a karancseszi őrsöt. A gyilkossági esetet ekkor újból pótnyomozás tárgyává tettem, de most már elérkezettnek láttam az időt, hogy nyílt kártyákkal játsszam. Április 18-án reggel Hajós Mártont a község házára hívtam. Közöltem vele, hogy a gyilkosság elkövetésével őt gyanúsítom. Meghökken és színét változtatva hallgatott. Ekkor sorra elébetartam a puhatolásaim során megállapított adataimat. Először tagadott. A lelkére beszéltem. Adataim célszerű csoportosításával igyekeztem őt meggyőzni, hogy a tagadás céltalan. A gyilkos senki más nem lehetett, mint ő, mert az ártatlan kisgyermeket másnak nem állhatott érdekében láb alól eltenni. Ez hatott. Hajós sirva fakadt és a cselekmény elkövetését a következőképpen ismerte be:

1932 június hó 12-én Béres Borbála hajadonnak törvénytelen fiúgyermekét született tőle. A leányt nem akarta feleségül venni, ezért az pert indított. A salgótarjáni kir. járásbíróság havi 12 pengő gyermektartásra és 200 pengőt kitevő egyéb költségek megtérítésére ítélte. Az ítélet súlyos anyagi terheket rótt rá. Ez, továbbá anyjának és rokonainak állandó szemrehányásai és csípős megjegyzései annyira elkeserítették, hogy elhatározta magában a gyermek elpusztítását. Ezt többször meg is kísérelte, de nem sikerült, mert mindig közbejött valami előre nem látott akadály.

1932 november 9-én egész nap azon törte a fejét, hogy a gyermeket, ha törik, ha szakad, még aznap elteszi láb alól. 18—19 óra között tervét végre is hajtotta. A kertjükön keresztülvezető iparvasúton észrevétlenül Béresék udvarába surrant. Figyelt.

* A neveket megváltoztattuk. (Szerk.)

Megállapította, hogy nincsen senki otthon. Belépett a konyhába. A gyermeket az ajtó mellett lévő ágyon bepólyázva találta. Mivel most már biztos volt abban, hogy rajta és a gyermekek kívül senki sincsen a lakásban, a gyermeket pólyástól együtt megragadta és a lakás előtt 3 m távolságra levő nyitott kúthoz dobta. Ezután ugyanazon az úton, amelyen jött, futva távozott. A gyilkosságot saját elhatározásából és egyedül követte el. Nem bujtatta fel és nem segédkezett neki senki. A titkot megőrizte magának úgy, hogy az senkinek sem jutott a tudomására. Szerencséje volt, hogy a helyszínére vezető útján és menekülése közben senki sem látta.

Hajós Mártont gyilkosság alapos gyanúja miatt elfogtam és a karancseszki őrs egyik járőrével 1936 április 19-én a balassagyarmati kir. ügyészségnek átadattam. A balassagyarmati kir. törvényszék Hajós Mártont 1936 június hó 27-én megtartott főtárgyaláson 8 évi fegyházra ítélte.

A leírt nyomozásból azt a tanulságot meríthetjük, hogy erős akarattal, szívóssággal és hozzáértéssel még a legreménytelenebbnek látszó esetekben is lehet sikert elérni. Ennél az esetről a gyilkosság elkövetésétől a kiderítés napjáig teljes 4 esztendő telt el, miközben a bíróság felmentő ítéletet is hozott.

Pályázat csalási esetek leírására.

Legutóbbi számunkban biztosítási csalási esetek leírására hirdettünk pályázatot. Szándékosan választottuk külön az általános csalási esetektől, mert a biztosítási csalás a bűncselekmények különleges fajtája és külön pályázat keretében több kilátás nyílik arra, hogy más csalási esetektől tisztán különválasztva, jó anyagot fogunk kapni.

Most általában a csalási esetekre hirdetünk pályázatot (természetesen a biztosítási csalási esetekkel a legutóbbi számunkra hivatkozva kell pályáznunk).

Ebben a mostani pályázatunkban vásári csalásokkal, utazók csalási eseteivel és bármilyen más csalási esettel lehet pályázni. Tanulságos nyomozások rovataink változatosabbá tétele ezzel a célunk.

A pályázatokban az események, tények egyszerű, világos leírását kérjük, mellőzve a fölösleges kitérőket és a tanulság szempontjából közömbös részleteket. Azt kell megírni: mi történt, hogyan történt és ezt hogyan nyomozta ki a pályázó. Mindennél és mindenben kidomborítva azt, ami tanulságos: mit csinált helyesen és mit hibázott el, mert mint már sokszor írtuk, a hibákból is lehet tanulni. A pályázatok elbírálásánál nemcsak a beküldött esetet, hanem a leírás tömör, világos, fölösleges meséktől megtisztított színvonalát is figyelembe fogjuk venni.

Határidő: március 15, az eredményt az április 15-i számunkban fogjuk közölni. Első jutalom: komolyértékű fényképezőgép, második jutalom: szép asztalióra, harmadik jutalom: bekeretezett csendőrtárgy művészi festmény.

Ki tudta?

Nők közül Nobel-díjat a francia Curie asszony kétszer, Lagerlöf Zelma (svéd) és Grazia Deledda (olasz) kapott.

CSENDŐR LEKSZIKON.

10. Kérdés. Elcsatolt területre a csendőrség tényleges állománya tagjai mily módon és mennyi szabadságot kérhetnek és kaphatnak? Általában mi az eljárás az ilyen szabadság igénybevételénél?

Válasz. Az 1933. évi 17. számú Csendőrségi Közlönyben közzétett 45.845/eln. VII-c. 1933. számú belügyminiszteri körrendelettel kiadott: „A m. kir. csendőrség ideiglenes szabadságolására vonatkozó — Határozványok —” 1. §-ában az ideiglenes szabadságok nemének felsorolásánál és a 2. §. 1/c. pontjában, az egy-egy naptári éven belül kérelmezhető szabadság kiméreteknél nem tesz megkülönböztetést a bel- és külföldi szabadság között. Ebből következik, hogy mindenkinek jogában áll külföldre a teljes évi szabadság kiméretét akár egyszerre is, vagy több időszakra elosztva kérni.

A szabadság kérelmezése módja tekintetében a „Határozványok” 6. §. 1. pont 1. bekezdése a Szolg. Szab. I. Rész 13. §. 89. pont b) alpontjára utal, mely szerint altisztek szolgálati úton a döntésre hivatott parancsnoksághoz (hatósághoz) terjesztik fel személyes, tehát a szabadság iránti kérelmeiket is. Ha ez a parancsnokság más állomáson székelt, avagy csapat- (kerület-) parancsnokságnál magasabb, akkor írásban kell előadni. A „Határozványok” 5. §. 3. pont a) alpontja értelmében külföldre kért szabadság engedélyezésére — tekintet nélkül annak tartamára — a személyi osztálya útján a belügyminiszter illetékes, tehát oda is kell címezni a kérvényt, és pedig a 6. §. 1. pont 4. bekezdésében foglaltak értelmében legalább 4 héttel a szabadság megkezdésének szándékolt időpontja előtt. A 6. §. 3. pontja szerint sürgős esetekben közvetlenül a belügyminisztertől (VI-c. osztály) táviratilag is kérhető, de ez esetben a Csüsz. 14. pont 2. bekezdésében foglaltakat nem szabad szem elől tévesztetni. A kérelmezés módjának egyéb kellékeit, a kérelmek elbírálásához szükséges adatokat stb. a „Határozványok” 6. §. 1. pont 2-3. bekezdései és az ezt kiegészítő 45.727/eln. VII-c. 1933. számú belügyminiszteri rendelet sorolja fel.

Az „A-42.” jelzésű „Szabadságolási Szabály” 3. §. 19. pontja értelmében — amelyben foglaltakat értelemszerűen a legénységgel szemben is alkalmazni kell — a külföldre kért szabadsághoz szükséges útlevelel (beutazási engedély) megszerzése kötelező, de ez a folyamodó magánügye. Tehát az útlevelel és a beutazási engedély beszerzése — függetlenül a külföldi szabadság iránti kérelemtől — kezdeményezhető a szabadság iránti kérelem benyújtása előtt, vagy ezzel egyidejűleg, vagy akár a szabadság engedélyezése után is. Az útlevelel közvetlenül az erre illetékes polgári hatóságtól kell kérni, de ez az útlevelel kiállítása előtt az 1931. évi 9. Cs. K-ben közzétett 211.343/1931. B. M. sz. belügyminiszteri körrendeletben foglaltak szerint köteles eljárni. A külföldre vonatkozó szabadságolási igazolvány addig nem adható ki, amíg a szabadságot érvényes útlevelet és beutazási engedélyt be nem mutatott. A beutazási engedély iránti kérvények elintézése — a mai viszonyok mellett — a csehszlovák és román követsegeknél legalább 8 hétig tart, míg a jugoszláv viszonylatban — ha különös ok fenn nem forog — a követség azonnal, esetleg 2-3 napon belül megadja. Különös indokolt esetekben (haláleset stb.) a követsegek rövidebb időtartamra érvényes beutazási engedélyt rendszerint azonnal is adnak. Beutazási engedélyt az illető állam követsegtől kell írásban — kivételesen szóbelileg — kérni. Az egyes követsegeknél nyomtatott kérvényülapok is rendelkezésre állanak, melyeket ártérítés ellenében a kérelmezőnek rendelkezésére bocsátanak. Tájékoztatásul közöljük még, hogy a környező államok közül a Jugoszláv követség, VI., Aréna-út 32/b. szám alatt s ennek a külföldi elhelyezett útlevelesztálya: IV., Veres Pálné-utca 17., Ausztria követsége: V., Akadémia-utca 17., Csehszlovákia követsége: VI., Rózsa-utca 61., a konzulátusa: Szent István-körút 1., és Románia követsége: VIII., Horánszky-utca 15. szám alatt van.

11. Kérdés. Egy egyén feljelentést tesz az őrsön, hogy egy vendéglőben három társával „máriás”-t játszott s e játékkal tőle a társai 350 pengőt elnyertek. Hamis játék a játékosok terhére nem volt megállapítható. Feljelentést lehet-e ellenük tenni a Kbt. 88. §-ába ütköző kihágás miatt, tekintve, hogy a játék nagy összegben folyt?

Válasz. Tiltott szerencsejátéknak csak azt a szerencsejátékot lehet minősíteni, amelyben a nyereség vagy a veszteség kizáróan a véletlentől függ. Az olyan szerencsejáték, amelyben a nyereség vagy a veszteség a játékos ügyességétől is függ,

tiltott szerencsejátéknak nem tekinthető. Azért van ez így kimondva, mert a pusztán véletlenül alapított szerencsejáték nemcsak könnyelmű, erkölcstelen tékozlásra csábít, hanem lehetővé és többnyire nehezen leleplezhetővé teszi az ezzel kapcsolatos csalásokat is. Azt tehát, hogy valaki ellen tiltott szerencsejáték miatt feljelentést kell-e tenni vagy sem, csak ebből a szempontból és nem a szerint kell elbírálni, hogy a játékosok egyike-másika mennyit nyert vagy veszített a játék folyamán. Nem tiltott szerencsejátékok is lehet nagy összeget nyerni vagy veszíteni, ha „magas alapon” játszik, de ez még nem ok a beavatkozásra, ha — mint a jelen esetben is — hamis játék, vagyis csalás gyanúja nem forog fenn.

Tiltott szerencsejátékok: a kockajáték, rulett, huszonegy, ramsli, ferbli, makao, bakkarat, chemin de fer, a fejjírás és a Bajazzo játékautomata. Nem tiltott szerencsejátékok: a lórum, preferánc, kalábrász, tarokk, bridzs, máriás, stb.

12. Kérdés. *A gyanúsított egy budapesti cégtől 20 m damasztot vásárolt 70 pengőért, részletfizetésre. A vételárból csak tízenöt pengőt törlesztett, a damasztot azonban felhasználta. A cég feljelentést tett. Forog-e fenn sikkasztás?*

Válasz. Részletfizetésre, a tulajdonjog fenntartásával vásárolt árunak a teljes kifizetés előtt bármi módon való el tulajdonítása: sikkasztás. Nem lehet azonban sikkasztást megállapítani, ha az eltulajdonítás csupán abban áll, hogy a vevő az árut rendeltetésének megfelelően felhasználta. Aki vásznat vásárol részletfizetésre és abból magának a vételár kifizetése előtt fehérneműt vagy ágyneműt készít, nem követ el sikkasztást, mert a vászonnak ez a rendeltetése s ezt az eladónak is tudnia kell. Hasonlóképpen: aki ruhát vásárol vagy csináltat részletfizetésre, s azt a vételár kifizetése előtt elviseli, aki élelmiszert, tüzelőszert vásárol részletre és a vételár kifizetése előtt elfogyasztja, eltűzeli, stb. nem követ el sikkasztást.

A felhasználásnak azonban jóhiszeműnek kell lennie, mert ha a vevő rosszhiszeműen járt el, a sikkasztás gyanúja fennforoghat. Aki részletfizetésre vásárolt vászonból fehérneműt varr, vagy varrat ugyan, de azt eladja, sikkasztást követ el, hacsak az eladó előzetesen tudomásul nem vette, hogy a vevő azt ilyen célra vásárolja, de ebben az esetben az ügyletet inkább bizományi jellegűnek lehet tekinteni. Aki az árut szándékosan megsemmisíti, megrongálja vagy hasznavehetlenné teszi (pl. bosszúból), szintén sikkasztást követ el. Egyébként a bíróság mindig a szándékot vizsgálja: ha rosszhiszeműséget állapít meg, a tettét felelősségre vonja, ellenkező esetben felmenti vagy legalább is lényegesen enyhébb büntetést szab ki.

Egymagában az a körülmény, hogy a vevő a részleteket nem fizeti, az eladót nem jogosítja fel, hogy sikkasztás miatt tegyen feljelentést. E tekintetben utalunk az 1937. évfolyamunk 754. oldalán adott 83. lexikonválaszunkra.

13. Kérdés. *A járőr megjelenik a gyanúsított lakásán. hogy előveze. Az elővezetendő neje azt állítja, hogy a férje nincsen otthon. A járőr megkeresi a lakásban és az ágy alá rejtőzve megtalálja. Követett-e el büntetendő cselekményt az elővezetendő vagy a neje?*

Válasz. A kérdezett esetben nincsen bűncselekmény. A kérdésből nem vehető ugyan ki, hogy a járőr az illető személyt mint gyanúsítottat vagy pedig mint tanút szándékozott-e elővezetni, de a dolog érdemén egyik eset sem változtat.

Ha a járőr az illetőt mint gyanúsítottat szándékozott elővezetni (pl. felhívásra), az elővezetendő akkor sem követett volna el büntetendő cselekményt, ha megszökött volna, még kevésbé követett el ily, hogy csak — egyébként komolytalan módon — elrejtőzött. A megszökött vagy elrejtőzött terhellet szemben a bíróság sem tesz egyéb intézkedést, mint hogy őt, ha indokoltnak látja, az általa elkövetett büntetendő cselekmény súlya szerint előzetes letartóztatásba vagy vizsgálati fogságba helyezi és kézrekerítésének költségeiben, esetleg a felmerült egyéb költségekben (pl. az említett elnapolt tárgyalás költségeiben) elmarasztalja, de a szökés vagy elrejtőzés miatt külön büntetéssel nem sújthatja, mert ilyen büntetendő cselekményt a törvény nem ismer. Még a jogerősen elítélt is csak fegyelmi büntetéssel lehet büntetni a szökés miatt.

Ha azonban a bűncselekményt elkövetett gyanúsítottat más rejti el azért, hogy a csendőr ne találhasson rá, a cselekménye személyi bűnpártolás, kivéve, ha a gyanúsított csak kihágást követett el, mert ilyen esetben a bűnpártolás nem büntetendő. Az elrejtés természetesen csak akkor minősül bűnpártolássá, ha a bűnpártoló erre nézve a gyanúsítottal csak utólag, a bűncselekmény elkövetése után egyeztet meg. Ha az elrejtőzés előzetes megegyezés folyamánya volt, az elrejtő nem bűnpártolás, hanem bűnségítés miatt, mint

bűnségítés felel. A kérdésben foglalt esetben azonban a felelőség nem vonható felelősségre, mert a törvény büntetlenséget biztosít annak, aki a bűnpártolást a hozzátartozója érdekében követte el.

Ha az elővezetendőt tanúként kellett elővezetni, elrejtőzése akkor sem büntetendő. Az általános tanúzási kötelezettség mindenkit terhel ugyan, de a tanúként megjelenés megtagadása (amivel a járőr elől való elrejtőzés egyértelmű) nem büntetendő cselekmény. A bíróság ugyanis a megjelenni vonakodó tanút elővezetetheti és 600 pengőig terjedhető, elzárásra is átváltoztatható pénzbüntetéssel is büntetheti, ha pedig a vallomástételt tagadja meg, reá ezer pengőig terjedhető pénzbüntetést szabhat, további vonakodása esetén pedig letartóztathatja és ha kihágásról van szó, hat hétig, büntetett vagy vétség esetében hat hónapig fogva tarthatja és ezenkívül az okozott költségek megtérítésére is kötelezheti. Mindezek a büntetések azonban csak perrendi jellegű kényszerítő intézkedések, nem pedig ítéleti büntetések. (Az ilyen módon büntetett egyén nem minősíthető büntetett előéletűnek).

Az olyan elővezetendő egyént, aki a csendőr elől elrejtőzött, a csendőrnek jogában áll a Sznt. 312. pont 7. alpontja alapján elfogni; az elrejtőzést és annak körülményeit a feljelentés „megjegyzés” címszáva alatt be kell jelenteni, de miatta a gyanúsított ellen nem lehet külön feljelentést tenni.

Csendőrsírok a határon.

Gondolataimba merülve megyek a szatmárcsekei kertek alatt. Sehol egy teremtetett lélek. Néha megállok. Gyönyörködöm a szép vidékben... Csalitos, szelíd dombok mögött meghúzódó kis tanyák, távolabb a Tisza füzes-rengetege, azon túl kéklő-ködbeveszőn a beregi hegyek.

Kukoricatáblák között kanyarog az út. Egy-szerre csak a temetőbe érek. Feszület fogad. Kegyes hívők kegyes ajándéka. A keresztfán aranyosan fénylik a Megváltó alakja.

A község két temetője békésen fekszik egymás mellett. Az egyikben kő- és fakeresztek, a másikban komor, ritkán látott kétméteres, kopjafákra emlékeztető fejfák, mint valami nagy kísértetek. Közöttük nagy költőnk, Kölcsey Ferenc repkénnyel futtatott örök pihenője. Sirhantja fölött letört, karcsú oszlop... Mintha csak a magyar sors jelképe lenne...

A gyalogút mellett vasból kovácsolt fekete kereszt. Csendőrsír. Czompa János csendőr bajtársunk sírja. 1887-ben orgyilkos golyója oltotta ki fiatal életét. Néhány méterre másik csendőrsír. Komor kőtömb. Körmendi Elek és Borbély Károly tiszthelyetesei nyugvóhelye. 1919-ben, az ellenforradalom leverésére Beregszászból küldött negyven vöröskatonával vették fel a reménytelen harcot. Hazájuk, népük, fajuk, laktanyájuk védelmében „hősies ellenállás után legyilkoltattak” — mondja az írás...

Megilletődve állok a csendőrsírok előtt. Gondolataim a múltban kalandoznak. Lelki szemeimmel ismét látom a Körmendiek, a Borbélyok boldog és nehéz életét: a békebeli kakastollat, a nagy világ-

égést, a virágos katonavonatokat, a csukaszürke és táborizöld katonatömegeket, a gigászi küzdelmet, az „őszirózsás” forradalmat, apró falvak egyetlen szilárd pontját, a csendőrlaktanyákat, bennük lobogó lelke magyarokat; a csendőröket, aztán rettenetes elesettségünket, Trianont...

... A faluból elkésett szekérsörgés hallatszik. A Megváltó aranyos teste még birkózik az alkonyattal. A Tisza túlsó oldaláról a húszéves határköveken túlról katonazene foszlányait hozza a szél. Évezre-des magyar földön mások muzsikálnak. Az akkor-dok ott kavarognak Kölcsey Ferenc szatmárcekei hantja felett, magyar királyi csendőrök sírja mellett...

Az alkonyat sűrűsödik. Mély csend honol mindenütt. A Megváltó keresztrefeszített arany teste fénylik a sötétben...

Czeglédy Jenő őrnagy.

A Kormányzó Úr Ő Főméltósága Lengyelországban. A Kormányzó Úr Ő Főméltósága Moscicki lengyel köztársasági elnök meghívására, február 4-én tiával, Horthy István miniszteri tanácsossal, kíséretével és Kánya Kálmán külügyminiszterrel a Turán különvonaton Lengyelországba utazott. Az udvari vonat 5-én reggel 7/4 órakor érkezett Zebrzydowice lengyel határállomásra. A fellobogózott határállomástól kezdve, diadalút volt a Kormányzó Úr Ő Főméltósága útja. A vasútvonalmenti kicsiny falvak, kisebb és nagyobb állomásépületek zászlókkal, zöld növényekkel és szőnyegdrapériákkal feldíszítve, kendőt lengető, ünneplőruhás csoportokkal várták a nagy vendég érkezését. Fél 10 órakor érkezett a Turán Krakó pályaudvarára, ahol a vendégeket fényes ünnepélyességgel fogadta a hivatalos Lengyelország. Moscicki Ignác, lengyel köztársasági elnök fogadta kíséretével a Kormányzó Úr Ő Főméltóságát. A fogadáson ott voltak még: Rydz-Smigly lengyel tábornagy, a lengyel kormány tagjai, a katonai és polgári hatóságok vezetői, a varsói magyar követség tagjai, Orlowski budapesti lengyel követ és a helyi hatóságok képviselői. A fogadás és üdvözlések után a két államfő és katonai kíséretük a Himnusz hangjai mellett ellépett a díszszázad arevonala előtt és a pályaudvar fogadócsarnokába ment, ahol kölcsönösen bemutatták egymásnak kíséretük és a fogadáson megjelent előkelőségek tagjait. A bevonulás a krakói helyőrség csapatainak sorfala előtt történt a Wawel királyi kastélyba. Ütközben a város főpolgármestere rövid beszédben üdvözölte a Kormányzó Úr Ő Főméltóságát, kenyeret és söt nyújtva át neki. A Wawelbe érkezés után a székes-egyház kapujánál az egész menet megállt. A díszzászlóaljparancsnok jelentésének fogadása után a menet az ezüstharangok tornya alatti kriptába vonult, ahol a Kormányzó Úr Ő Főméltósága megkoszorúzta Pilsudski marsall sírját. Ezután a menet a királysírokhoz vonult, ahol Ő Főméltósága Báthory István sírjára koszorút helyezett. Wawelbe érkezés pillanatában 21 ágyulövés dördült el és a várra ki-tűzték a magyar zászlót. A koszorúzás után Moscicki köztársasági elnök a Kormányzó Úr Ő Főméltóságát a rendelkezésére álló fenntartott lakosztályokba kísérte.

A nap további része hivatalos látogatásokkal és fogadtatásokkal telt el, közben a Kormányzó Úr Ő Főméltósága kíséretével megtekintette Krakó ma-

gyarvonatkozású történelmi emlékeit. 20 órakor káprázatos pompájú estebéd volt a várban, melyen az államfők pohárköszöntőt mondtak.

7-én, délelőtt 10 órakor a Turán különvonat továbbindult Bieloviezsa felé. 15 óra 48 perckor Varsóba érkezett a Turán. Itt program szerint hivatalos fogadtatás nem volt. Rövid pihenő után tovább indult a különvonat és 21 óra után néhány perccel a bieloviezsai őserdők vasútállomására futott be. Az államfők itt pár napi vadászatot vettek részt.

Csendőr felügyelői felmentés és kinevezés. Kormányzó Úr Ő Főméltósága 1938 január 26-án Budapesten kelt Legfelsőbb elhatározásával, 1938 február 1-ével Folkusfalvi Folkusházy Lajos altábornagyot csendőr felügyelői szolgálati állása alól felmenteni, vitéz Falta László altábornagyot pedig a m. kir. csendőrség felügyelőjévé kinevezni méltóztatott.

Folkusfalvi Folkusházy Lajos altábornagy valamennyi csendőrpáncsnokságnak kiadott búcsúparancsát az alábbiakban közöljük:

— A m. kir. csendőrség éléről távozem. Valamennyi alárendeltemtől ezúton búcsúszom.

Mindig büszkeséggel és szeretettel fogok visszaemlékezni a m. kir. csendőrségre és jövőben is érdekelni fog a testület működése.

A szolgálat nevében megköszönöm a támogatást, amit alárendeltjeim együttműködésünk során nyújtottak.

Remélem, hogy a m. kir. csendőrség jövőben is kiválóan fog megfelelni hivatásának és annak a bizalomnak, amit úgy a felsőbbség, mint a lakosság beléhelyezett.

Kívánok mindenki számára boldogulást, a munkához jó szerencsét, sikert és elismerést.

Folkusházy altábornagy s. k.

A m. kir. rendőrség budapesti főkapitányától kaptuk a következő levelet: „A Csendőrségi Lapok tekintetes Szerkesztőségének, H. A Csendőrségi Lapok folyó évi február hó 1-én megjelent számában „A magyar rendőr” cím alatt vezetőhelyen közreadott cikk elolvasása után szükségét érzem, hogy ezen bajtársias megnyilatkozásért, a tekintetes Szerkesztőségnek úgy a magam, mint egész testületem nevében hálás köszönetemet fejezzem ki. Fegyveres testület tagjai között egymás megbecsülése és bajtársias értékelése elengedhetetlen szükségesség. Az egy- és ugyanazon hivatású m. kir. csendőrség és rendőrség tagjai között pedig ennek a megbecsülésnek testvéries együttérzéssé kell fokozódnia. Parancsnokok és vezetők ennek az érzésnek és szellemnek a kialakítását és elmélyítését szem előtt soha nem téveszthetik. Én magam ilyen irányú munkám segítőtársául elsősorban a szak-sajtót tekintem, amely utat találva a testület minden egyes tagjához — e szellem kialakításánál nagyon lényegesen közrehat. Ezekkel a nemes jellemvonásokkal megtermékenyített közbiztonsági szervek teljesíthetik csak eredményesen felelősségteljes munkájukat és tölthetik be a nemzet szempontjából is oly nagyjelentőségű hivatásukat. Fogadja a tekintetes Szerkesztőség nagyra-becsülésem és tiszteletem nyilvánítását. Budapest, 1938. évi február hó 4-én. Dr. Eliássy s. k. főkapitány”.

Köszönetet mondott a cikkért dr. Török János, a budapesti rendőrszemélyzet főparancsnoka is.

A Csendőrnapi megünnepléséről a március 1-i számunkban fogunk tudósítást adni. Minél több helyről kapunk adatokat és képeket, beszámolóink annál méltóbb lehet a nap díszéhez és jelentőségéhez.

Csendőrgyőzelmek síversenyen. A diósgyőri Bükkgyelet bányai csoportja február 6-án 7 km-es futó-, slalom- és lesikló-csapatversenyt rendezett. A verseny győztese és így a

bányai kupa nyertese a képünkön közölt csendőresapat lett. — A Borsod—Miskolci—Bükkgyelet rendezésében január 23-án, Szentléleken lefolyt „Szentléleki Kupa” síverseny abszolút

győztese: Kerékgyártó József csendőr. A verseny két részből állt: egy 16 km-es futóversenyből és egy 600 m-es slalom-versenyből. Kerékgyártó csendőr a futóversenyben 1 óra 43

perces idővel I. helyezést, a slalomversenyben pedig 1 perc 28 mp-es idővel III. helyezést ért el s így 41 induló között abszolút első lett.

A világbajnoki válogató törverseny harmadik helyezettje Dr. Meszlényi Egon kvj. őrmester, a csendőr tiszti tanfolyam hallgatója. A verseny a RAC rendezésében, január 30-án zajlott le. Fiatal bajtársunknak ez a teljesítménye különleges figyelmet érdemel s joggal bizakodhatunk, hogy még sok sportsikert fog aratni a maga és a csendőrség számára.

Vitézi Bál. A farsang egyik legelőkelőbb, leglátogatottabb és legszebb bálja zajlott le február 5-én a pesti Vigadóban: a Kormányzó Úr Ó Főméltósága védnöksége alatt álló Vitézi Bál. A bálon a Kormányzó Úr Ó Főméltóságát vitéz Tiszabeői Hellebronth Antal ny. tüzérségi tábornok, titkos tanácsos, a vitézek főkapitányának helyettese képviselte.

Háromnegyed 10 óra felé egymásután érkeztek a bál előkelő vendégei: vitéz József királyi herceg, tábornagy, Augustus királyi hercegasszony, dr. vitéz József Ferenc királyi herceg, Anna királyi hercegasszony, Magdolna királyi hercegnő, vitéz Hellebronth Antalné, a vitézek főkapitánya helyettesének hitvese, aki a főháziasszonyi tisztet töltötte be. Eljött Darányi Kálmán miniszterelnök, Röder Vilmos honvédelmi, Széll József belügyi-, Fabinyi Tihamér pénzügy-, Hóman Bálint vallás- és közoktatásügyi, Bornemisza Géza kereskedelmi és iparügyi miniszter, Széchenyi Bertalan gróf a felsőház, Sztranyavszky Sándor a képviselőház elnöke, vitéz Sényi Hugó gyalogsági tábornok, a honvédség főparancsnoka és helyettese, vitéz Rapaich Richárd lovassági tábornok, vitéz Rátz Jenő altábornagy, vezérkari főnök és kívülük a katonai, politikai, diplomáciai, közéleti és társadalmi előkelőségek díszes és nagyszámú csoportja.

10 óra 10 perckor érkezett meg a Kormányzó Úr Ó Főméltósága képviselőjében vitéz Tiszabeői Hellebronth Antal ny. tüzérségi tábornok, akit a bál díszelnöke, vitéz Huszár Aladár, az OTI elnöke és a báelnök, vitéz Szarazajtai Bartha László ny. tábornok, a Székesfevárosi Vitézi Szék kapitánya, valamint a vitézi törzskapitányok fogadtak. Megszólaltak a harsonák és vitéz Hellebronth ny. t. tábornok a Himnusz hangjai mellett vonult fel a díszemelőnyre és engedélyt adott a műsor megkezdésére. Először a honvédelmi minisztérium regős csoportja vonult be és kuruc nótákat adott elő, azután a m. kir. Operaház balletkara Hubay Csárdajelenetéből mutatott be magyar táncokat. Ezután Lavotta: Utolsó szerelmének halk zenéje mellett gavallérja oldalán 54 először bálózó nemzetes kisasszony vonult be. A „Messze van a nyíregyházi kaszárnya” ütemeire az először bálózó leányok megannyit csárdásba kezdtek, majd a „Kék Duna” keringő ütemeire megkezdődött a bál, amely a reggeli óráig tartott.

Büntetőjogi továbbképző tanfolyam a budapesti Pázmány Péter tudományegyetemen. A budapesti Pázmány Péter tudományegyetem Büntetőjogi Szemináriuma Dr. Angyal Pál egyetemi ny. r. tanár vezetése alatt február, március és április hónapokban büntetőjogi továbbképző tanfolyamot rendez, amelyen a m. kir. csendőrség tisztikarát is szívesen látja. Az előadások szerdai napokon 5 órai kezdettel a Központi Egyetem (IV., Pázmány Péter-tér 1—3. I. em) 1. számú tantermében lesznek. Az előadássorozat rendje: 1938 február 9. Dr. Angyal Pál egyetemi ny. r. tanár: Elnöki megnyitó; Dr. Degré Miklós m. kir. titkos tanácsos, ny. ítélőtáblai elnök: A beszámítást kizáró okok és az új olasz büntető törvénykönyv. Február 16. Dr. Laky Lajos rendőr főkapitányhelyettes, detektív-főnök: „Logika és nyomozás”. Dr. Hacker Ervin jogakadémiai ny. r. tanár: „A visszaeső büntetettek kriminalitása és az ellenük folytatott küzdelem eszközei” (vetített képekkel). Február 23. Dr. Orsós Ferenc egyetemi ny. r. tanár: „A nyom-kutatás” (vetítéssel). Március 9. Dr. Rácz György büntetőjogi szemináriumi adjunktus: „Jogos védelem — az állam érdekében”. Nagy Valér rendőrtanácsos: „A büncselekmények megelőzése a rendőri szolgálatban”. Március 16. Dr. Mendelényi László, a pestvidéki törvényszék elnöke: „Főtárgyalás a kir. törvényszék előtt”. Dr. Sellye Ferenc ny. rendőr főtanácsos: Személyazonosító eljárások technikája a büntetőjogi gyakorlatban. Március 23. Pinczés Zoltán csendőralezredes: „A csendőrség szerepe és jogköre a büntető eljárásban”. Dr. Szathmáry Róbert detektívfelügyelő: „Az elméleti és gyakorlati nyomozás”. Március 30. Dr. Krisztinkovich Antal rendőrtanácsos: „Világnezet és büntetőjog”. Olchváry Milvius Attila csendőralezredes: „A csendőrség nyomozó szolgálatának korszerűsítése”. Április 6. Dr. Angyal Pál egyetemi ny. r. tanár: „Helyes nyelvhasználat a büntetőjog-

ban". **Április 27.** *Dr. Dusárdy István* ügyvéd: „Gyakorlati sajtó jog”. *Dr. Unger Jenő* rendőrfogalmazó, jogakadémiai magántanár: „A tanuvallomás értéke”.

zott hallgatók mind a budapesti I. esendőrkerület állományába tartoznak. Az elsőnek végzett *Vatai György* esendőr képét itt közöljük.

A pestszenterzsébeti gy. tanalosztályánál az 1937 szeptember 1-én kezdetét vett járőrvezető-iskolába a budapesti I. esendőrkerületi parancsnokságtól vezényelt 36 hallgató vizsgáján — január 29-én — megjelent *Kézdivásárhelyi Nagy Gyula* tábornok, a m. kir. esendőrség felügyelőjének helyettese és *Dr. vitéz Damasy Farkas* alezredes, a budapesti I. esendőrkerület parancsnoka. A 36 hallgató közül *Kapos Mihály* őrmester *kiváló eredménnyel* elsőnek vizsgázott. Ezenkívül 5 hallgató igen jó, 23 hallgató jó és 7 hallgató megfelelő eredménnyel vizsgázott. *Kapos Mihály* őrmester képét itt közöljük.

Megtámadott esendőr. A kenderesi őrs állományába tartozó *Varga József* IV. esendőrt január 28-án éjjel Kenderesen, özv. Kovács Józsefné vendéglője előtt *dr. Varsányi János* és *Patakfalvy Sándor* kenderesi lakosok szolgálaton kívül megtámadták. *Dr. Varsányi* előbb mellbevágta, majd fejbesújtotta a esendőrt. *Varga* esendőr kardjával támadóira sujtott és *dr. Varsányi* jobb keze ujjainak felső részén, *Patakfalvy* pedig bal tenyere izmán, kisebb fokban megvágta. *Varga* esendőr az orvos véleménye szerint bal füle mögött 8 napon belül gyógyuló sérülést szenvedett. Az ügy kivizsgálása megindult.

A sikiképzést január 27-én fejezte be a miskolci gy. tanalosztály, mely a esendőrség sikiképzését végzi. A tanfolyam 18 napos vezetője *Székesy István* százados volt, segédek:

Sárosi István és *Halász Ferenc* tthtsek, továbbá a tanfolyam tartamára vezényelve a következő esendőrök: *Nyilasi Béla*, *Kerekgyártó József*, *Erdész Ferenc*, *Kovács Benjámín*, *Szabó Gyula*. Ezeknek a bajtársaknak nevével a hadsereg-síverseny.

nyel kapcsolatosan előreláthatóan fogunk még találkozni. A tanfolyamon 78 próbacsendőr kapott kiképzést. A kiképzés végén házi síjárőverseny volt. A három első helyen végzett járőr sporttermeket és tiszteletdíjat kapott.

Feljelentési jutalékokat senki ne küldjön be hozzánk, mert azzal fölösleges munkát okoz magának és nekünk. A feljelentési jutalékokkal való eljárásra pontos rendelkezést tartalmaz az 1937. évi december 21-én kelt 51.490/Eln. VI. c.—1937. számú belügyminiszteri körrendelet (Csendőrségi Közlöny 1—1938.), valamint a Csendőrségi Szolgálati Utasítás 73. pontja.

Dicséretet. A m. kir. belügyminiszter úr dicső okirattal látta el: *Ujpál József* budapesti I. kerületbeli alhadnagyot, szakaszparancsnoki minőségben a közbiztonsági szolgálat vezetésében és irányításában, valamint alárendeltjeinek nevelése terén kifejtett igen eredményes szolgálataiért és példás magaviseletéért; *Erőss Imre* budapesti I. kerületbeli alhadnagyot szakaszparancsnoki minőségben a közbiztonsági szolgálat vezetésében és irányításában, valamint alárendeltjeinek nevelése terén kifejtett igen eredményes szolgálataiért; *Kecskés Ferenc* pécsi IV. kerületbeli alhadnagyot a pécsi 4. nyomozó alosztályánál, szolgálatvezetői minőségben teljesített igen buzgó és eredményes szolgálataiért; *Pintér Pál* pécsi IV. kerületbeli alhadnagyot szakaszparancsnoki minőségben a közbiztonsági szolgálat vezetésében és irányításában, valamint alárendeltjeinek nevelése terén kifejtett igen eredményes szolgálataiért és példás magaviseletéért; *Vágó Joachim* pécsi IV. kerületbeli alhadnagyot a kecskeméti osztályparancsnokságnál irodai segéd munkási minőségben teljesített lelkiismeretes és hasznos szolgálataiért; *Illényi Mihály* pécsi IV. kerületbeli alhadnagyot 26 éven át a m. kir. pécsi IV. kerületi parancsnokságnál mint kerület állományvezetője, irodai segéd munkási minőségben teljesített lelkiismeretes és igen pontos szolgálataiért; *Névery Sándor* szegedi V. kerületbeli alhadnagyot egy közfelügyeleti keltő, büncselekménynek feltüntetett öngyilkosságnak szakszerű nyomozás általi kiderítéséért; *Horváth Vince* miskolci VII. kerületbeli alhadnagyot szakaszparancsnoki minőségben, a közbiztonsági szolgálat vezetésében és irányításában, valamint alárendeltjeinek nevelése terén kifejtett igen eredményes szolgálataiért és példás magaviseletéért; *Gellér-hegyi Albert* alhadnagyot a m. kir. esendőrség nyomozó osztályának törzsalosztályánál, szolgálatvezetői minőségben teljesített igen értékes és eredményes szolgálataiért; *Asbóth Imre* székesfehérvári II. kerületbeli alhadnagyot 30 évet meghaladó esendőrségi szolgálati ideje alatt mindenkor, de különösen 1929. óta szakaszparancsnoki minőségben kifejtett igen értékes és rendkívül hasznos szolgálataiért; *Hege-düs István* budapesti I. kerületbeli alhadnagyot a gyalogtanalosztályánál oktatósegédi és szolgálatvezetői minőségben kifejtett igen értékes és eredményes szolgálataiért, valamint példás magaviseletéért; *Bórai János* budapesti I. kerületbeli alhadnagyot őrs- és szakaszparancsnoki minőségben a Kormányzó Úr Ó Főméltósága legmagasabb személyének biztosítását célzó nehéz és felelősségteljes különleges közbiztonsági szolgálat ellátása, irányítása és ellenőrzése terén kifejtett

tett igen buzgó és eredményes szolgálataiért; *Bankó Sándor* budapesti I. kerületbeli számvivő alhadnagyot igen hosszú szolgálatai ideje alatt a csendőrségi szolgálat különböző ágazataiban általában, különösen azonban osztálygazdasági hivatalba beosztott irodai segéd munkási minőségben teljesített igen értékes és hasznos szolgálataiért, valamint fiatalabb bajtársaira gyakorolt igen jó befolyásáért; *Pálfalvi Máté* budapesti I. kerületbeli tiszthelyettes őrsparancsnoki minőségben kifejtett igen eredményes és hasznos szolgálataiért; *Csibý József* budapesti I. kerületbeli tiszthelyettes hosszú csendőrségi szolgálata alatt a közbiztonsági szolgálat terén általában, de különösen az utolsó 4 évben, a közbiztonsági szolgálat különleges ágazatában, a m. kir. honvéd vegyesdandárparancsnokság sajtóosztályánál, hazaflas odaadással teljesített igen eredményes és hasznos szolgálataiért; *Jenőfi István* székesfehérvári II. kerületbeli tiszthelyettes őrsparancsnoki minőségben teljesített igen hasznos szolgálataiért, valamint alárendeltjeinek vezetése, kiképzése és fegyelmezése, nemkülönben hazaflas szellemben való nevelése terén elért igen jó eredményért; *Nagy Sándor* II. szombathelyi III. kerületbeli tiszthelyettes őrsparancsnoki minőségben teljesített igen hasznos szolgálataiért, valamint alárendeltjeinek vezetése, kiképzése és fegyelmezése, nemkülönben hazaflas szellemben való nevelése terén elért igen jó eredményért; *Aczél György* szombathelyi III. kerületbeli tiszthelyettes hosszú csendőrségi közbiztonsági szolgálata alatt mindenkor, különösen azonban őrsparancsnoki minőségben teljesített igen értékes szolgálataiért, valamint alárendeltjeinek vezetése, kiképzése és fegyelmezése, nemkülönben hazaflas szellemben való nevelése terén elért igen jó eredményért; *Göcze József* II. pécsi IV. kerületbeli tiszthelyettes hosszú csendőrségi szolgálatai ideje alatt 24 éven át őrsparancsnoki minőségben teljesített igen értékes és hasznos szolgálataiért; *Imre Gábor* pécsi IV. kerületbeli tiszthelyettes őrsparancsnoki minőségben teljesített igen hasznos és eredményes szolgálataiért, valamint alárendeltjeire gyakorolt igen jó befolyásért; *Szilágyi István* pécsi IV. kerületbeli tiszthelyettes a pécsi 4. nyomozó alosztállyal, külső csoportvezetői minőségben, kimagasló szorgalommal, leleményességgel és kiváló eredménnyel teljesített szolgálataiért; *Nánási Kálmán* szegedi V. kerületbeli tiszthelyettes 19 éven át a m. kir. szegedi V. kerületi parancsnokságnál irodai segéd munkási minőségben teljesített lelkiismeretes és igen pontos szolgálataiért; *Bors Márton* szegedi V. kerületbeli tiszthelyettes 36 évet meghaladó csendőrségi szolgálatai ideje alatt előbb a közbiztonsági szolgálat terén, majd szárnyirányi minőségben teljesített igen hasznos és eredményes szolgálataiért; *Papp Zsigmond* szegedi V. kerületbeli tiszthelyettes a szolnoki osztályparancsnokságnál irodai segéd munkási minőségben teljesített lelkiismeretes, pontos és igen hasznos szolgálataiért; *Bélaás András* debreceni VI. kerületbeli tiszthelyettes a debreceni 6. nyomozó alosztállyal ale csoportvezetői minőségben — különösen a politikai bűncselekmények felderítése terén — nagy szorgalommal és hazaflas buzgalommal teljesített szolgálataiért; *Barna János* I. debreceni VI. kerületbeli tiszthelyettes őrsparancsnoki minőségben teljesített igen hasznos és eredményes szolgálataiért, valamint alárendeltjeire gyakorolt igen jó befolyásért; *Dede Márton* nyomozó osztálybeli tiszthelyettes egy az állambiztonságot veszélyeztető országos szervezkedés elhárítása körül kifejtett igen eredményes szolgálataiért; *Nyitrai István* nyomozó osztálybeli tiszthelyettes a mezőkövesdi közlekedési

őrsön, őrsparancsnoki minőségben a közlekedésrendészeti szolgálat megalapozása terén kifejtett igen értékes és hasznos szolgálataiért; *Varga Lajos* nyomozó osztálybeli tiszthelyettes a kecskeméti közlekedési őrsön, őrsparancsnoki minőségben, a közlekedésrendészeti szolgálat megalapozása terén kifejtett igen értékes és hasznos szolgálataiért; *Harang Dénes* székesfehérvári II. kerületbeli számvivő tiszthelyettes irodai számviteli segéd szolgálatban és raktárkezelői minőségben teljesített igen értékes és hasznos szolgálataiért; *Györke Lajos* székesfehérvári II. kerületbeli számvivő tiszthelyettes irodai számviteli segéd szolgálatban 23 éven át teljesített igen hasznos és értékes szolgálataiért; *Pap Ferenc* II. székesfehérvári II. kerületbeli számvivő tiszthelyettes irodai számviteli szolgálatban 19 éven át teljesített hasznos és értékes szolgálataiért; *Vas János* I. szombathelyi III. kerületbeli számvivő tiszthelyettes irodai számviteli szolgálatban 19 éven át teljesített hasznos és értékes szolgálataiért; *Gulyás Imre* debreceni VI. kerületbeli számvivő tiszthelyettes irodai számviteli segéd szolgálatban teljesített igen hasznos és értékes szolgálataiért; *Apátóczy János* budapesti I. kerületbeli számvivő tiszthelyettes a gazdaság és számviteli szolgálatban, majd 1927 óta a ruhatári műszaki szolgálatban, műmesteri minőségben, teljesített igen eredményes és hasznos szolgálataiért; *Erdélyi Béla* nyomozó osztálybeli törzsőrmestert v.-t. egy, az állambiztonságot veszélyeztető országos szervezkedés elhárítása körül kifejtett igen eredményes szolgálataiért; *Szabó Miklós* nyomozó osztálybeli törzsőrmester v.-t. egy az állambiztonságot veszélyeztető országos szervezkedés elhárítása körül kifejtett igen eredményes szolgálataiért; *Kiss János* nyomozó osztálybeli törzsőrmestert egy, az állambiztonságot veszélyeztető országos jellegű szervezkedés elhárítása körül kifejtett igen eredményes szolgálataiért; *Kárpáti István* székesfehérvári II. kerületbeli törzsőrmestert hosszú csendőrségi közbiztonsági szolgálata alatt általában, de különösen az utóbbi 3 év alatt járőrvetési minőségben — bányavidéken — teljesített igen eredményes szolgálataiért és például magaviseletéért; vitéz *Szabó György* budapesti I. kerületbeli számvivő tiszthelyettes, a belügyminisztérium VI.-c. (személyügyi) osztályában, irodai segéd munkási minőségben, 10 éven át, igen nagy szorgalommal és mindenkor jó eredménnyel teljesített szolgálataiért. — *A m. kir. csendőrség felügyelője dicsőő okirattal látta el:* A szombathelyi III. kerület állományában: *Lugosfalvi István* tiszthelyettes, mert 24 évi csendőrségi szolgálatai ideje alatt általában, de különösen, mint a mozgalmas csurgói őrsparancsnoka, úgy a közbiztonsági szolgálat kezelésében, mint alárendeltjeinek nevelése és fegyelmezése terén fáradhatatlan buzgalommal és igen eredményesen teljesítette szolgálatait; *Tóth Imre* II. tiszthelyettes, mert a közbiztonsági szolgálat terén mindenkor, különösen, mint őrsparancsnok, ernyedetlen buzgalommal és lelkesedéssel teljesítette kötelességeit, őrsét például rendben tartotta, alárendeltjeit pedig igen jól nevelte és helyes irányban befolyásolta; *Péter Jenő* tiszthelyettes, mert 15 évet meghaladó csendőrségi szolgálatai ideje alatt általában, különösen pedig, mint őrsparancsnok, szolgálatait buzgalommal és eredményesen látta el. Fegyelmet magatartásával alárendeltjeinek igen jó példát mutatott; *Szabó Jenő* tiszthelyettes, mert csendőrségi szolgálatai ideje alatt a közbiztonsági szolgálatban teendőit mindenkor nagy szorgalommal és teljes odaadással végezte. Az utóbbi 3 évben, mint őrsparancsnok, szolgálatait buzgó és eredmé-

Lendvay Zsigmond Fiai

JAPÁN EZÜST
FÉMFONAL
ÉS SODRONY

Csendőrségi és katonai arany,
ezüst egyenruházati cikkek,
zsinórok gyára.

"GOLDIN"
FÉMFONAL
ÉS SODRONY

Kicsinyben eladás nincs.
Bevásárlásánál kérje a véd-
jegyünkkel ellátott árukat.

nyesen teljesítette, alárendeltjeit helyes irányban nevelte és azokra példás magatartásával igen jó befolyást gyakorolt; *Horváth József IX.* tiszthelyettest, mert 25 évet meghaladó csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálatot nagy szorgalommal és eredményesen teljesítette. Az utóbbi 4 évben, mint őrsparancsnok, alárendeltjeinek oktatása, nevelése terén igen jó eredményt ért el és katonás egyéniségével, fegyelmességével állandóan jó példát mutatott; *Gulyás Mihály* tiszthelyettest, mert 14 évet meghaladó csendőrségi szolgálati ideje alatt előbb a közbiztonsági szolgálatban, mint járőrvezető, az utóbbi 4 évben pedig, mint őrsparancsnokiskolához beosztott segédoktató, szolgálatát mindenkor kiváló lelkiismeretességgel, hazafias buzgalommal, igen eredményesen látta el. Mintaszerű magatartásával bajtársainak helyes példát mutatott; *Szarka Ferenc* tiszthelyettest, mert 24 évet meghaladó csendőrségi szolgálati ideje alatt előbb a közbiztonsági szolgálatban, mint őrsparancsnok, utóbbi 7 évben, mint irodai segédmunkás, teendőit mindenkor ernyedetlen szorgalommal, lelkiismeretességgel, kötelességtudással, igen jól látta el; *Jenei József* számvivő tiszthelyettest, mert hosszú csendőrségi szolgálati ideje alatt, mint a törzsgazdasági hivatalhoz beosztott irodai segédmunkás, teendőit mindenkor igen nagy szorgalommal, lelkiismeretességgel és példás buzgalommal látta el; *Kárpáti Menyhért* számvivő tiszthelyettest, mert 23 évet meghaladó csendőrségi szolgálati ideje alatt előbb a közbiztonsági szolgálatban, utóbb pedig, mint a gazdasági hivatalba beosztott irodai segédmunkás, teendőit mindenkor lelkiismeretességgel és példás buzgalommal látta el; a debreceni VI. kerület állományában: *Boros István* alhadnagyot, mert hosszú csendőrségi szolgálati ideje alatt általában, de különösen, mint szakaszsparancsnok, a közbiztonsági szolgálat kezelése és irányítása, alárendeltjeinek oktatása és nevelése terén igen jó eredménnyel működött; *Rajó Sándor* alhadnagyot, mert hosszú csendőrségi szolgálati ideje alatt általában, de különösen, mint szakaszsparancsnok, ernyedetlen buzgalommal és szaktudással teljesítette szolgálatát. Alárendeltjeinek hazafias és katonai szellemben való nevelése és fegyelmzése terén igen jó eredményt ért el; *Hajdu László* alhadnagyot, mert hosszú csendőrségi szolgálati ideje alatt általában, különösen pedig, mint a nyomozó alosztályhoz beosztott szolgálatvezető, úgy a közbiztonsági szolgálatban, mint alárendeltjeinek kiképzése és oktatása terén nagy szorgalommal, kiváló eredménnyel működött; *Tamás György* tiszthelyettest, mert hosszú csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálatban általában, később pedig, mint gyalogtanácsosvezető beosztott segédoktató, nagy szorgalommal és igen jó eredménnyel látta el kötelességeit; *Román László* tiszthelyettest, mert hosszú csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálatban, különösen pedig, mint nyomozó alosztálybeli nyomozó, bizalmas természetű ügyek felderítése terén nagy buzgalommal és igen eredményesen működött; vitéz *Németh András* tiszthelyettest,

mert hosszú csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálatban igen buzgó és eredményes tevékenységet fejtett ki. Mint őrsparancsnok, alárendeltjei nevelése és kiképzése terén buzgalommal és igen jó eredménnyel működött; *Jánosfalvi Ferenc* tiszthelyettest, mert hosszú csendőrségi szolgálati ideje alatt általában, de különösen, mint őrsparancsnok, úgy a közbiztonsági szolgálatban, mint alárendeltjei nevelése és irányítása terén ernyedetlen buzgalommal és igen jó eredménnyel működött; *Varga Ferenc I.* tiszthelyettest, mert hosszú csendőrségi szolgálati ideje alatt általában, különösen pedig, mint őrsparancsnok, a közbiztonsági szolgálat ellátása, valamint alárendeltjeinek nevelése és oktatása terén igen buzgó és eredményes tevékenységet fejtett ki; *Tőkés Miklós* tiszthelyettest, mert hosszú csendőrségi szolgálati ideje alatt általában, különösen pedig, mint őrsparancsnok, úgy a közbiztonsági szolgálat kezelése, mint alárendeltjei nevelése és oktatása terén lelkes buzgalommal és igen jó eredménnyel működött; *Kiss Miklós* tiszthelyettest, mert 18 évet meghaladó csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálatban általában, különösen pedig, mint nyomozó alosztálybeli alosztályvezető, teendőit fáradhatatlan buzgalommal és igen jó eredménnyel látta el; *Orosz István* tiszthelyettest, mert egy, évekkel ezelőtt elkövetett, de kiderítetlenül maradt szándékos emberölést átlagot meghaladó buzgalommal és szakértelemmel, 269 órán át tartó fáradhatatlan nyomozással teljesen kiderített és a tetteseket bizonyítékokkal együtt az igazságszolgáltatás kezére juttatta; *Egri Sándor* számvivő tiszthelyettest, mert 19 évet meghaladó csendőrségi szolgálati ideje alatt előbb a közbiztonsági szolgálatban, utóbb pedig, mint osztálygazdasági hivatalhoz beosztott irodai segédmunkás, teendőit mindenkor nagy szorgalommal, odaadással és igen jó eredménnyel végezte; *Szabó Károly I.* várakozási illetményekkel szabadságolt tiszthelyettest, mert hosszú csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálatban általában, de különösen, mint őrsparancsnok, ernyedetlen buzgalommal és igen jó eredménnyel látta el kötelességeit. Alárendeltjei nevelése és oktatása terén igen eredményesen működött; *Kozma Lajos* törzsörrmestert, mert 15 évet meghaladó csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálat terén általában, legutóbb pedig, mint ideiglenes őrsparancsnokhelyettes, mindenkor kimagasló buzgalommal és eredményesen működött; *Bakonyi István* várakozási illetményekkel szabadságolt törzsörrmestert, mert 18 évet meghaladó csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálatban általában, legutóbb mint ideiglenes őrsparancsnokhelyettes, szolgálatát mindenkor igen nagy szorgalommal és eredményesen látta el. — *A budapesti I. kerület parancsnoka* dicsőre okirattal látta el: *Csep Sándor* tiszthelyettest, mert hosszú csendőrségi szolgálati ideje alatt általában mindenkor, de különösen az utóbbi időben, mint az örkényi őrs parancsnoka, szolgálatát igen nagy szorgalommal és lelkiismeretességgel látta el. — *A debreceni VI. kerület parancsnoka* dicsőre okirattal látta el: *Pap Lajos* alhadnagyot egy, évekkel ezelőtt elkövetett, de kiderítetlenül maradt szándékos emberölés pótnyomozásának

Modern BÚTOR-házak
20 KOMBINÁLT SZOBÁK, HALÓK, EBÉDLÖK
HAVI RÉSZLETRE IS
VIII. BAROSS-UTCA 42

ELŐLEG NÉLKÜL KEDVEZŐ RÉSZLETFIZETÉSRE

BÚTOR, SEZLON, MATRAC, SZÖNYEG, PÁPLAN, FÜGGÖNY, ÁGYNEMŰ
ÉS FEHÉRNEMŰ ANYAGOK, KÉSZ RUHÁK, KABÁTOK, SZÖVETEK
NAGYVÁLASZTÉKBAN.
SZONDY-BOLT BUDAPEST, VI.,
SZONDY-U. 25. SZÁM.

A „Steyr-Wallendrad“ Puch
„Everest“ világhírű
KERÉKPÁROK
csendőrségi használatra kiválóan alkalmasak
10., 15., 20. — pengős havi részletre.
A védjegyzett „Everest“ tura kerékpár
már P. 135. — től részletre megrendelhető.
Szigeti Károly
Budapest, V., Visegrádi-utca 12.
Kérjen díjtalan árajegyzéket.

A két

elválaszthatatlan!

irányítása és példaadó, igen eredményes közreműködése által annak kiderítése körül teljesített eredményes tevékenységéért; Kiss Sándor I. és Bálint Márton alhadnagyokat, hosszú csendőrségi szolgálati idejük alatt a közbiztonsági szolgálat teljesítése, szakaszparancsnoki minőségben pedig alárendeltjeik nevelése, vezetése és oktatása terén kifejtett igen buzgó és eredményes tevékenységükért; Molnár József II. tiszt-helyettes Csoékmő községben 1922–24. években arzénmérgezés útján elkövetett, feltűnést keltő, többrendbeli gyilkossági ügyben, mint őrsparancsnok járőrvezető, huzamosabb időn át fáradságot nem ismerő buzgalommal, nagy körültekintéssel teljesített igen leleményes nyomozásáért és a tetteseknek az igazságszolgáltatás kezére juttatásáért; Hegyesi István tiszt-helyettes, hosszú csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálat teljesítése, őrsparancsnoki minőségben pedig alárendeltjeik nevelése, vezetése és oktatása terén kifejtett buzgó és eredményes tevékenységéért; Kun Jenő, Mártha Gábor, Gerasenyi György, Ignézi Károly tiszt-helyetteseket, Kiss Sándor IV., Jámor Ferenc, Sándor Lajos, Bertész József, Pető Boldizsár, Daru Antal, Pásztor Gyula, Korkos Mihály, Bakk József törzsrőrmestereket, csendőrségi szolgálati idejük alatt a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett igen buzgó és eredményes tevékenységükért; Bacsonyi Jenő tiszt-helyettes hosszú csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálat teljesítése, őrsparancsnoki minőségben pedig alárendeltjeinek nevelése és oktatása terén kifejtett igen buzgó és eredményes tevékenységéért; Benedek Lajos, Fenyő János, Szabó János II., Gombos Gyula, Nagy József II. tiszt-helyetteseket csendőrségi szolgálati idejük alatt a közbiztonsági szolgálat teljesítése, őrsparancsnoki minőségben pedig alárendeltjeik nevelése, vezetése és oktatása terén kifejtett igen buzgó és eredményes tevékenységükért; Bácskai Sándor, Kővári Antal tiszt-helyetteseket és Papp Ferenc számvivő tiszt-helyettes csendőrségi szolgálati idejük alatt előbb a közbiztonsági szolgálatban, később pedig irodai segéd munkái beosztásukban nagy szorgalommal és igen jó eredménnyel végzett tevékenységükért; Görbdi András törzsrőrmester v.-t a komádi-i és csökmői örskörletben 1922–24. években arzénmérgezés útján elkövetett, feltűnést keltő többrendbeli gyilkossági ügynek huzamosabb időn keresztül fíradhatatlan buzgalommal, nagy körültekintéssel és leleményességgel teljesített nyomozásáért és a tetteseknek az igazságszolgáltatás kezére juttatásáért; Szegedi Imre, Nagy Imre, Tarjányi József törzsrőrmester v.-kat csendőrségi szolgálati idejük alatt a közbiztonsági szolgálat teljesítése, őrsparancsnok-helyettesi minőségben pedig alárendeltjeik nevelése és oktatása terén kifejtett igen buzgó és eredményes tevékenységükért; Aradi József törzsrőrmestert, járőrvezetőt, egy évvel ezelőtt elkövetett, de kiderítetlenül maradt szándékos emberölési ügyben 447 órán át tartó pótnyomozásnak nagy leleményességgel és körültekintéssel, lankadatlan szorgalommal történt teljesítésével ezen büncselekmény kiderítésének elősegítéséért; Győrfi Sándor törzsrőrmestert, hosszú csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálatban kifejtett igen buzgó és eredményes tevékenységéért, valamint Csoékmő községben 1922–24. években arzénmérgezés útján elkövetett feltűnést keltő többrendbeli gyilkosság, továbbá Berettyóújfalu községben egy, évvel ezelőtt elkövetett szándékos emberölés nyomozásánál lankadatlan buzgalommal és kitartással párosult, igen hasznos és eredményes közreműködéséért; Tóth József törzsrőrmestert, hosszú csendőrségi szolgálati ideje alatt előbb a közbiztonsági szolgálatban, később pedig irodai segéd munkái beosztásában példás szorgalommal és igen jó eredménnyel végzett tevékenységéért; Kerekes András törzsrőrmestert, egy lopási eset tettesének kiderítése érdekében kifejtett szakszerű, leleményes, igen buzgó és eredményes tevékenységéért; Kardosy Tódor, Csorba Mihály, B. Bereczki Lajos, Váradai András törzsrőrmestereket, hosszú

csendőrségi szolgálati idejük alatt a közbiztonsági szolgálat teljesítése, ideiglenes őrsparancsnok-helyettesi minőségben pedig alárendeltjeik nevelése és oktatása terén kifejtett igen buzgó és eredményes tevékenységükért; Ferenczi Sándor törzsrőrmestert, hosszú csendőrségi szolgálati ideje alatt előbb a közbiztonsági szolgálatban, később pedig szárnyírnoki beosztásában nagy szorgalommal és igen jó eredménnyel végzett tevékenységéért; Molnár Antal törzsrőrmestert, hosszú csendőrségi szolgálati ideje alatt előbb a közbiztonsági szolgálatban, később pedig egészségügyi altiszt minőségben nagy szorgalommal és igen jó eredménnyel végzett tevékenységéért; Kenéz Sándor törzsrőrmestert, többrendbeli mehmagzat elhajtási és két lopási esetnek szakszerű körültekintéssel, leleményességgel történt nyomozásáért, a bűnfelek biztosítása, továbbá a tetteseknek az igazságszolgáltatás kezére juttatása körül kifejtett igen buzgó és eredményes tevékenységéért; Cséke Zsigmond őrmestert, csendőrségi szolgálati ideje alatt előbb a közbiztonsági szolgálatban, később pedig oktatósági minőségben példás szorgalommal és igen jó eredménnyel végzett tevékenységéért. — Nyilvánosan megdicsérte: Nagy János törzsrőrmester v.-t, Tóth Ferenc és Faludi Gyula csendőröket egy, évvel ezelőtt elkövetett, de kiderítetlenül maradt szándékos emberölési ügy pótnyomozásánál, annak kiderítéséig járőrvezetőjüket huzamosabb időn át tartó lankadatlan szorgalommal, igen buzgó és hathatós támogatása körül kifejtett eredményes tevékenységükért; Simon József, Czinege János és Bagoly István törzsrőrmestereket, Csoékmő községben 1922–24. években arzénmérgezés útján elkövetett feltűnést keltő többrendbeli gyilkossági ügy nyomozásánál, járőrvezetőjüket nagy buzgalommal és fíradhatatlan odaadással való támogatásáért. — továbbá Szabó Sándor II. őrmestert, hosszú csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálatban kifejtett igen buzgó és eredményes tevékenységéért, valamint Csoékmő községben 1922–24. években arzén mérgezés útján elkövetett feltűnést keltő többrendbeli gyilkossági ügy nyomozásánál járőrvezetőjének lankadatlan buzgalommal és fíradhatatlan odaadással párosult támogatásáért; Molnár József I. és Pályi Dániel törzsrőrmester v.-kat, csendőrségi szolgálati idejük alatt a közbiztonsági szolgálat teljesítése, őrsparancsnok-helyettesi minőségben pedig alárendeltjeik nevelése, oktatása terén kifejtett igen buzgó és eredményes tevékenységükért; Nemes Jenő, Boros Gábor, Almási Gyula, Cs. Nagy Lajos, Takács Imre III., Kávási Ferenc, Patakfalvi András, Kiss Károly, Mezőfőnyi Mihály, Bertalan József, Fekete István II. törzsrőrmestereket, Sasfalvi Károly, Poór Pál, Kálmánczhelyi András, Lakatos Miklós I., Nagy Károly II., Asztalos József, Kolozs Sándor, Szoboszlai István, Sáfár Pál és Szigetvári Mihály őrmestereket, csendőrségi szolgálati idejük alatt a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett igen buzgó és eredményes tevékenységükért; vitéz Kalocsai János, Farkas Ferenc, Barát György és B. Vas Károly törzsrőrmestereket, csendőrségi szolgálati idejük alatt a közbiztonsági szolgálat teljesítése, ideiglenes őrsparancsnok-helyettesi minőségben pedig alárendeltjeik nevelése, oktatása terén kifejtett igen buzgó és eredményes tevékenységükért; Péter Balázs törzsrőrmestert, a csendőrségi szolgálati ideje alatt, előbb a közbiztonsági szolgálatban, később pedig irodai segéd munkái beosztásában, nagy szorgalommal és igen jó eredménnyel végzett tevékenységéért és Szarka József őrmestert, többrendbeli mehmagzat elhajtási és két lopási eset nyomozásánál, járőrvezetőjének nagy szorgalommal és odaadással párosult kitartással történt támogatásáért.

Csendőrségi Közlöny 3. szám, Személyes ügyek. Legfeljebb elhatározás. A Kormányzó Úr Ó Főméltósága legfelsőbb elhatározásával Barényi Ferenc ezredes, a pécsi IV. kerület parancsnokát és Fonyó László ezredet, a szabályszerkesztő

A legnagyobb csendőrségi szolgálati könyv-, nyomtatvány-, írószer- és felszerelési cikkek raktára

PALLADIUS RT.

BUDAPEST, V., GÉZA-UTCA 2.

A csendőrséget érdeklő új cikkek forgalombahozatalát külön körlevelekkel hirdetjük.

és tanulmányi bizottság elnökét szolgálati állásuk alól felmenteni méltóztatott; nevezetteknek — saját kérelmük folytán történő nyugállományba helyezésük elrendeléséig — szabadság engedélyeztetett. — Miniszteri rendelet. **Létszám felett vezetendők:** Kürthy Endre, Forgács Vilmos, Fodor György alezredek és Tibor György g. őrnagy — szolgálati állásuk alól való egyidejű felmentés mellett; nevezetteknek — saját kérelmükre történő nyugállományba helyezésük elrendeléséig — szabadság engedélyeztetett. — **Allandó nyugállományba helyeztetett:** Oláh Imre szegedi V. kerületbeli tiszt-helyettes. — **Várakozási illetményekkel szabadságoltatott:** Both András budapesti I. kerületbeli tiszt-helyettes. — **Nemes-ség elismerése:** Dr. Varga Ferenc g. hadnagy régi magyar nemességét igazolta. — **Névváltoztatások:** Huller Pál próba-csendőr családi nevét „Harsányi“-ra, Rieger Ferenc próba-csendőr „Réti“-re, Hízó Ambrus próba-csendőr „Harmati“-ra, Kóczán Gyula Ferenc László karp. őrmester „Kalotai“-ra, Haen Károly próba-csendőr „Hárskúti“-ra, Zsedel István törzs-őrmester „Zsedeli“-re, Jäger János próba-csendőr „Jánosi“-ra, Drávucz Dezső próba-csendőr „Dombóvári“-ra, Benczik István próba-csendőr „Boros“ névre változtatta. — **Szabályrendeletek.** Felhívás az 1938 szeptember 1-én kezdődő őrsparancsnok-iskolába való jelentkezésre. — Szolgálati pisztoly viselése polgári ruhában. — Nősülési ügyben orvosi bizonyítvány beszerzése végett utazó legénység utazási költsége. — Ambuláns kezelést igénybevevő betegek térítési díjai honvéd és közrendészeti kórházakban. — A felemelt összegű családi pótlékkal kapcsolatos rendelkezés. — A Cs-6. szolgálati könyv helyesbítése. — Elhelyezési kimutatás helyesbítése. — Vitéz Várbogynai és Nagymadi Bogray százados részére 1933 december 4-én kiállított és elvesztett 03456. számú személyazonossági igazolványt a szegedi V. kerületi parancsnokság érvénytelenítette. — Pályázati hirdetmény Baja városban egy kültelki lovas kézbesítő állásra.

A csendőrségi jutalmazási alap javára felajánlott jutalékok. A székesfehérvári II. kerület állományából Banti Péter tiszt-helyettes 11 P 72 fill., Porpácsi Béla törzsőrmester 8 P 09 fill., Komáromi Géza csendőr 8 P 08 fill., Csaba József csendőr 8 P 20 fill., Kara József csendőr 2 P 29 fill., Mogyorósi János csendőr 2 P 71 fill., a szombathelyi III. kerület állományából Pintér István tiszt-helyettes 7 P 06 fill., Keresztes István csendőr 7 P 07 fill., Kárpáti Antal tiszt-helyettes 35 P, Tóth Sándor törzsőrmester 35 P, Német József IX. törzsőrmester és Gyertyás János csendőr 10–10 P, Vágó József csendőr 4 P 89 fill., a pécsi IV. kerület állományából Bérczes Sándor törzsőrmester és Szepesi Imre csendőr 4 P 16 fill., Onodi József törzsőrmester 16 P 30 fill., Hegyesi Sándor törzsőrmester 50 fill., Vida József csendőr 50 fill., a szegedi V. kerület állományából Bakos Ferenc őrmester 1 P 13 fill., Temesvári István őrmester 1 P 13 fill., Madaras Gábor tiszt-helyettes, Péntes Sándor törzsőrmester, Takács Ferenc és Szabó G. Lajos csendőrök 5 P 28 fillér feljelentési és tetten-érési jutalékban részesültek. A jutalmazott csendőrök a jutalékokat felajánlották a csendőrségi jutalmazási alap javára. A felajánlott összegeket a belügyminiszter úr elfogadta.

Eszperantó levelező tanfolyamot indít az Eucharisztikus Világkongresszus Eszperantó albizottsága olyan érdeklődők számára, akik a szóbeli tanfolyamokon nem vehetnek részt. A vezetőség súlyt helyez arra, hogy olyan tárgyak kerüljenek begyakorlásra, amelyek az Eucharisztikus kongresszus alkalmával ideérkező külföldiekkel a társalgást nagyban megkönnyítik. A tanfolyam 13 hétig tart, hetenként kétszer kapnak a résztvevők leckét, a dolgozatot elkészítik, elküldik és kijavítva visszakapják. A tanfolyam díja 2 pengő, melyet előre kell beküldeni a jelentkezés alkalmával levélbélyegben, továbbá minden egyes lecke visszaküldésére 20 fillér válaszbélyegyet kell mellékelni. Jelentkezési cím: Jézus Szíve Szövetség eszp. szak., Budapest, VIII., Mária-u. 23., I. em.

Ki tud rólok? Soltis József volt alőrmester kéri alább megnevezett volt bajtársait, vagy azokat, akik tudnak valamit rólok, fontos ügyben közöljék vele címüket Rákosszécsaba, Eperjes-u. 63. szám alá: Pál János, aki 1914-ben mint csendőr, a galgamácsai őrsről volt vezényelve Hajasdra; Zuzik Mihály és Farkas nevű csendőrök, 1914-ben az aszói őrsről voltak vezényelve Hajasdra; Molner Gyula csendőr, 1914-ben a hevesi őrsről a csontosai őrsre volt vezényelve; Biró András és Tóth Péter csendőrök, akik 1914-ben a budapesti kerülettől voltak vezényelve a csontosai őrsre.

Csendőrségi tollforgót árusít, köt, javít Várfai (Vlahina) Mihály ny. szakalltisz, Budapest, XIV., Újvidékköz 5., fsz. 2. (69-es villamossal Amerikai-útnál leszállani.) Dél József ny. thts, Rákosszentmihály, Matild-utca 11. sz. Fekete Imre ny. törzsőrmester, Új-Hatvan, Toldi-utca 2. Árak és munkadíjak: szép, új dísz toll, válogatott tollból 10 P, szolgálati tollforgó nagyság szerint 5–6 P, régi toll átkötése 1 P, pótlással 2 P, beküldött új toll vágása és megkötése pótlás nélkül 3 P, pótlással 3 P 50 fillér. A postaköltséget a megrendelő viseli. — Papp Ferenc ny. törzsőrmester (Hajdúbesztermeny, Szilágyi Erzsébet-körút 35.) kappanfarokból különleges gondtal készült tollforgókat 30, 25 és 20 P-ért árusít. Megtekintésre vételkötelezettség nélkül küld tollforgót, az esetleges visszaküldés postai költségét azonban az érdeklődőknek kell viselniük.

Eladó: 9x12-es „Kern Sport“ fényképezőgép, 1:4.5 Rollka Kern Anastigmátos, Compurzárral. Megtekinthető: Szakál Pál tiszt-helyettesnél, Budapesten (1. nyom. alosztály).

SZEMÉLYI HÍREK.

Házasságot kötöttek. A budapesti I. kerületben: Könczöl István törzsőrmester v. Himmer Antóniával Dunabogdányban, Varga Vendel őrmester Marosvaski Annával Szegváron, Balazs János törzsőrmester Szabó Máriával Budapesten és Kalmár Péter őrmester Bacsik Eszterrel Nagylétán; a székesfehérvári II. kerületben: Sziklai Gergely törzsőrmester v. Tóth Gizellával Alsópáhok községben, Magyarósi Imre törzsőrmester Tóth Máriával Tata községben; a szombathelyi III. kerületben: Fonnyadt János törzsőrmester v. Dankovics Máriával Szombathelyen, Déri József II. törzsőrmester Vereze Gizellával Nagyatád községben; a pécsi IV. kerületben: György Ádám törzsőrmester v. Takács Máriával Villányban, Jakabfi József törzsőrmester Tantos Vilmmával Faddon és Gyepes Mihály törzsőrmester Nagy Margittal Kiskörösön.

Családi hírek. Született: A budapesti I. kerületben Tóth Béla törzsőrmesternek Adrienne-Lidia leánya, Szilágyi Sándor tiszt-helyettesnek Sándor-László fia, Kiss István II. tiszt-helyettesnek István fia, Fekete János tiszt-helyettesnek Erzsébet-Mária leánya, Csató István törzsőrmester v-nak Róza leánya, Horpácsi Imre törzsőrmesternek Mária-Eva leánya és Tarsonyi András tiszt-helyettesnek Sára leánya; a székesfehérvári II. kerületben: Rakó Sándor tiszt-helyettesnek István-Miklós fia, Turi Ernő tiszt-helyettesnek Ernő-Zoltán fia és Nemeth György I. törzsőrmesternek György fia; a szombathelyi III. kerületben: Hegedűs János I. törzsőrmesternek Mária-Erzsébet leánya, Földi János törzsőrmester v-nak János-Tihámér fia, Kövári Károly törzsőrmesternek Piroška leánya, Déri József II. törzsőrmesternek Mária-Valéria leánya és Gajár János állami rendszerű I. osztályú altisztnek László fia.

Hegedű, Harmonika, Tárogató, Gramofon, Rádió

és az összes hangszerek legjobbak itt a magyar gyárban kaphatók
Csendőröknek részletre is

MOGYORÓSSY HANGSZERMESTER

Budapest, VIII., Rákóczi-út 71. Árjegyzék ingyen.

ÍRÓGÉP

új és újjáépített hordozható és nagy irodai írógépek

HUNGÁRIA és RHEINMETALL

hordozható írógépek tökéletes kivitelben, messzemenő jóállással

FORBÁTH és RÉVÉSZ

Budapest, V., Bálvány-u. 26. — Tel.: 1-102-19

A m. kir. csendőrség tagjainak árendumény és kedvező fizetési feltételek

ELŐLEGNELKÜLI RÉSZLETFIZETÉSRE

SEZLONOK TAKARÓVAL P 65-161

EBÉDLŐSZÖNYEGEK P 28-161

Fotélgépek, paplanok, vasbútorok, futószőnyegek, teherneművázak, ruhaszőnyegek. „Baross” Szőnyeg- és Kárpitonálat

Budapest, VIII., Baross-utca 74. sz.

A m. kir. csendőrség tagjainak árendumény /

Olvassa el, mielőtt ír nekünk!

Közleményt nemcsak a csendőrség tagjaitól, hanem bárkitől elfogadunk, de tizenöt gép- vagy kézírásos hasábnál hosszabbat csak előzetes megegyezés után. A közlemények fogalmazási átsziszolálásának és ha szükséges, tartalmi módosításának, valamint a törlés és kiegészítés jogát fenntartjuk magunknak. Aki azt akarja, hogy közleményét változtatás nélkül közöljük, írja rá a kézirat oldalára piros íróval: „Szószertint közlését kérem!” A kéziratot kérjük a papírnak csak egyik oldalára, felhasábosan, írógéppel, kettes sortávolságra, kézírással pedig jól, olvashatóan és nem túlsűrű sorokban írni. Olvashatatlan kéziratot nem foglalkozunk. A kéziratokban semmiféle rövidítést nem szabad használni. Kéziratot csak akkor küldünk vissza, ha a szerző megcímzett és válaszbellyel ellátott borítékot mellékel. Kéziratok sorsáról szerkesztői üzenetben adunk választ. Fényképfelvételek beküldése alkalmával csatolni kell a felvétel készítőjének írásbeli nyilatkozatát, hogy a felvételnek a szokásos tiszteletdíj ellenében való közléséhez hozzájárul. A megjelent közleményeket tiszteletdíjban részesítjük, de tulajdonjogunkat fenntartjuk, azokat tehát beleegyezésünk nélkül nem szabad másutt közölni, sem pedig utánnyomatni. A nyomdai korrektúrát mi végezzük, korrektúralevonatot csak kivételes esetben adunk. Szerzőink különnyomataikat közvetlenül a Stádium-nyomda igazgató-ságától (Budapest, V., Honvéd-utca 10.) szíveskedjenek megrendelni, amely azt velünk kötött szerződésének drszabása szerint köteles elkészíteni. Minden hozzánk intézett levélre válaszolunk, de csak szerkesztői üzenetekben; magánleveleket akkor sem írunk, ha a beküldő válaszbellyel mellékel. Minden levelet teljes névvel és rendfokozattal alá kell írni és az állomáshelyet is fel kell tüntetni. Névtelen levélre nem válaszolunk. Hozzáunk intézett levelet szolgálati útra nem terelünk,

azok tartalma vagy beküldőik kiléte felől senkinek sem adunk felvilágosítást. Jellegül legcélszerűbb kisebb helység nevét vagy ötjegyű számot választani. Annak, aki jeligét nem jelöl meg, nevének kezdőbetűi és állomáshelye alatt válaszolunk. Közérdekű kérdésekre nem szerkesztői üzenetben, hanem a „Csendőrlekszikon” rovatban válaszolunk. Előfizetést csak a csendőrség, honvédség és az állami rendőrség, továbbá a bíróságok, igazságügyi és közigazgatási hatóságok tényleges és nyugállományú tagjaitól fogadunk el, másoktól nem. A csendőrség tényleges és nyugállományú legénységi egyénei az előfizetési díj felét fizetik. Legkisebb előfizetési idő: félév. Az előfizetéseket kérjük pontosan megújítani, mert felszólítást nem küldünk. A nekünk szánt pénzküldeményeket kérjük a Csendőrségi Lapok 25.342. számú postatakarékpénztári csekk-számlájára befizetni. Címünk: „A Csendőrségi Lapok szerkesztőségének, Budapest, I., Bőszörményi-út 21. szám”

S. L. törm. v., Rákóczi-falva. Használja egészséggel szorgalma és ügyessége jutalmát.

Debrecen. 1. Lekszikonválaszt kap. 2. Miután a járőrt a főszolgabíró felhívása folytán kellett kivezényelni, a szolgálat nem rendes, hanem felszólított. 3. Olvassa el az új csendőr-Btk. II. kötetében az 1431–1433. oldalakat.

Sajtótörvény. Az ügyben, sajnos, semmit sem lehet tenni, mert a sajtótörvény 14. §. 3. bekezdése szerint a sajtótermék kézbesítése a megrendelő lakásán (irodájában, üzlethelyiségében) sem utcai, sem házaló terjesztésnek nem tekinthető. Aki tehát a lapot a maga címére több példányban járattja és a példányokat meghatározott személyek lakására vagy munkahelyére naponta szőthordatja, nem követ el kihágást. Miután pedig eszerint a szétosztást közvetlenül foganatosító egyén sem végez utcai terjesztést, hanem csak kézbesítést, ehhez nincs szüksége rendőrhatalom engedélyre. A hangsúly itt azon van, hogy a kézbesítés „megrendelő”, azaz a lap állandó vásárlói vagy előfizetői számára történjék. Ha a kézbesítő a lapot nem mindig ugyanazon személyek számára kézbesíti, hanem házról-házra járva megvételre kínálja, ezzel már kimeríti a házalás fogalmát, ami ugyanolyan elbírálás alá esik, mint az engedély nélkül való utcai terjesztés.

Forrásfalva. A téli és nyári gyapjú ágytakarókat a soproni szőnyeg- és textilművek — Sopron — gyártja. Az árat onnan kell megkérdezni.

Szombathely:

IRÓGÉP

(WANDERER—CONTINENTAL) ALKATRÉS, KELLÉK, TÖLTŐTOLL, IMÁKÖNYV SZÜKSÉGLETÜNKET SZEREZZÜK BE

DUKESZ PAPIRKERESKEDÉSBEN cégt. ZALÁN FERENCZ SZOMBATHELY FŐTÉR

A m. kir. csendőrség tagjainak kedvező fizetési feltételekkel!

Elsimert megbízható minőségű és kivétel

BÚTOR- és KÁRPITOSÁRUK,

reklamier, fotelok, paplan- és gyermekkoesi-szükségletünket szerezzük be

Braun Zsigmond cégnél,

Szombathely, Erzsébet királyné-u. 17.

LEGKEDVEZŐBB FIZETÉSI FELTÉTELEK. A csendőrök kedvelt bevásárlási helye.

Elsőrendű bel- és külföldi

KERÉKPÁROK-at,

ALKATRÉSZEK-et és KELLÉKEK-et

a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett vásároljunk

KIRMER GYULA szakképzett műszerésznel

Szombathely, gr. Széchenyi-u. 2. (Premontrei-rendház)

PONTOS
JAVÍTÓ
ÜZEM

Nagykanizsa:

VÁSÁROLJUNK

megbízható minőségben és kivitelben a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett.

VAJDA BÚTORCARNOKBAN
NAGYKANIZSA
ERZSÉBET-TÉR (PIAC-TÉR)
Ügyeljünk a címre!

21

ÓRA, ÉKSZER,

LÁTSZERÉSZETI CIKKEN

RABINEK DEZSŐ cég

NAGYKANIZSA, ERZSÉBET-TÉR 1. (Piac-tér)
LEGKEDVEZŐBB FIZETÉSI FELTÉTELEK. — JAVÍTÁS.

KERÉKPÁR és kerékpár-ALKATRÉSZEKET
IRÓGÉP és írógép-ALKATRÉSZEKET,
valamint írógép-KELLÉKEKET

Rádiót — Csillárt

olismerteneisórangú minőségben VÁSÁROLJUNK

SZABÓ ANTAL-nál, NAGYKANIZSA

Fő-út 5. Telefon: 91.

A m. kir. csendőrség tagjainak a legkedvezőbb fizetési feltételek.

Tavas. Előző számunkban „Sarkad” jelige alatti üzenetünk Önre is vonatkozik.

Fogadtunk. Az önbuzgalomból, azaz saját kezdeményezésből teljesített elővezetés esetén a járőr tagjai átalányozottan, tehát jegy váltása nélkül utaznak. Önök esetében is a 113.100/VII. 6. 1933. számú körrendeletnek ez a rendelkezése követendő.

Gerendás. Az igényjogosultsági igazolványról szükséges tudnivalókat megtalálja az 1931. évfolyamunk 11. számában.

Vitakozók. Lexikonban felelünk.

Finta. Sem szolgálatban, sem szolgálaton kívül nem viselhető gumieszma. Az tény, hogy a víz és sár erősen próbára teszi a csendőrt, de azt azért nem lehet tagadni, hogy a lovascsendőrnek sincs éppen rózsás helyzete a téli világban, mégse kívánja a szörmés eszmat. Azért az is letagadhatatlan, hogy a jól megcsinált eszma mégis csak véd a víz közvetlen hatása ellen s végül az is tény, hogy a testület eddigi félésszázados története alatt gumieszma nélkül is kiválóan megállotta a helyét.

Nándorhegy. Lexikonban felelünk.

Bizalom. A létszámviszonyok alakulása teszi ezt. Ha hitelérdemlően bizonyítható, hogy mindkettejük atya a világháborúban halt el, a nősülési engedélynek soron kívüli kiadását szolgálati úton a belügyminiszter úrtól (VI/c. osztály) kérheti.

Budapest 36. 1. Lexikonválaszt kap. 2. A feljelentés fogalmazványát Ön készíti, ez írásbeli feladatnak számít. Hogy tintával írja-e vagy írógépen, mindegy. Nem a forma a fontos, hanem az, hogy Ön dolgozta fel az ügyet. 3. Kidolgozás — magyarosabb. 4. Lexikonban felelünk. 5. Gumieszmat nem lehet viselni.

Turul. 1. A vasúti részvények ügyében később adunk választ, türelmet kérünk. 2. A csendőrségi gyógyházakba 1937. évben az I., II. és V. gyógyidőszakra, a Cserba terhére, csak igényjogosult nyugállományú csendőregényeket lehetett bemutatni. Övezgeket és családtagokat nem. A folyó évben alkalmazandó eljárásra az intézkedést most készítik elő. 3. Az 1932. évi 10. Cs. K.-ben közölt 45.495/eln. VI. c. rendelet intézkedik az egyházi adó fizetéséről.

1938. 1. Ha lett volna is az Ön esetéhez hasonló ügyben közigazgatási bírósági döntés, abból nem következtethetünk a kedvező elintézésre, mert a hasonló még nem ugyanaz. Ügye elintézését most várhatja. 2. A ny. á. csendőr a községi légvédelmi gyakorlatokon köteles résztvenni éppúgy, mint minden más adófizető polgár.

B. M. törzsmester. Fűzfőgyártelep. A beküldött 2 pengő 49 fillért címére visszataltuk. Olvassa el mai számunkban a hírek között erre vonatkozó közlésünket is.

Vaskapu. Címváltozását előjegyeztük, arra azonban nem vállalkozhatunk, hogy hónapokkal előre előjegyezzük kívánságát. Annakidején írja meg ismét.

U. L. Ny. altábornagy; nagyméltóságú. Budapest, IX., Ferenc-körút 19/21. I. em. 15.

A csendőr-levelezőlapok szépek, művésziek. Magunkat becsüljük meg, a magunk népszerűségét és tekintélyét emeljük, ha ízléstelen cifraságok helyett a magunk levelező-lapjain üdvözljük rokonainkat és ismerőseinket.

Zúg az erdő.

(Regény.)

(14)

Írta: NYÁRY ANDOR.

Összetette kezét:

— Higj nekem, Gáspár... Ha meg tudnám veled értetni azt, amit érzek!... Nem tudom. Szívem fájdalmát nem lehet kimondani, azt csak érezni tudom, és én érzem, tudom, hogy ha nem hallgatsz rám, mindnyájan elveszünk.

Gáspár megsímogatta a szenvedő leány haját:

— Ha a szerelmes szív sok mindent megérez, úgy én is megérezném a veszedelmet. Az én szívemben is van olyan nagy szerelem, mint a tiédben. Én nem érzek veszedelmet.

Mária Gáspárra emelte tekintetét:

— A te szíved nem ér rá kis gondolatokkal foglalkozni. A szívedet most nagy gondolatok foglalkoztatják, a magyarok felszabadítása. Ezek elnyomják a kis gondolatokat. A vágyad lelkesedésbe visz, magasan hordozod a fejedet, nem nézel a földre és nem veszed észre, hogy az úton gödrök vannak, amelybe beleeshetsz.

Gáspár szeme megvillant:

— Azt akarod, hogy ne menjek el a parancsokért!

— Ezt akarom, Gáspár!

Gáspár mellkasa hullámzott, mint a pattanásig feszült fűtató:

— Azt akarod, hogy Jász Suba Gáspárt gyávának tartásák!

— Ezt nem akarom!

— Ha nem megyek el a parancsokért, mindenki azt mondja: Nem mert eljönni, mert az életét feltette! Mert gyáva!

Mária magasra tartotta fejét:

— Nagyobb gyávaság az, ha valaki másokra hallgat és nem mer magától cselekedni! — Jász Suba Gáspár elpirult, nem mert Máriára nézni. Mária észrevette arcán a zavart, hozzálépett és rátette kezét a legény vállára:

— Rád nagy feladat vár. Vezére vagy a felkelésnek. A magyarok szeme rajtad van, tőled várják a szabadságot. Kezedbe van téve sok-sok magyar asszony özvegyisége vagy boldogsága, sok-sok ártatlan gyermek apátlansága. — Lágy csengésű szava megerősödött, s mint bűgő orgona, csattogott Gáspár fülébe:

— Neked élned kell, hogy feltámaszd a hazát, hogy özvegyen ne maradjanak az asszonyok, hogy árvaságba ne nőjenek a magyar gyermekek!... Neked nem szabad elmenned holnap a vásárra. Neked itthon kell maradnod... Mit csinálnak a magyarok, ha eljátszanád az életedet! — Jász Suba Gáspár lehajtotta fejét. Érezte, hogy Máriának igaza van és Mária folytatta:

— Tudom, hogy nem félsz semmitől. Magad mondtad, hogy az életed nem számít, amikor nemzetedről van szó. Azt is tudom, hogy feláldozol mindent, ha arra kerül a sor.

A csendőrnek nélkülözhetetlen
óra- és ékszerszeműt a

»KRONOSZ«

óra- és ékszerkereskedelmi rt.-nál
Budapest, IV, Eskü út 3. vásárolja!

Részletfizetési kedvezmény!

Önök által megszabott időre terjedő előlegnél-
küli hitel a m. kir. csendőrség m. t. tagjai részére

Bútorok, szőnyegek, matracok és södröngök, szőnyeg-
árak, futó- és ebédülőszőnyegek, dísztagyarak és az
összes vászonárak, abroszok, ágyneműdinasztok.

Vidékre árajánlatot mintákkal küldünk!

● Lakásherendező vállalat, VI. Andrássy út 66 ●

Mély lélekzetet vett:

— Mutasd meg, hogy ügyelsz az életedre! Mert a magyarok boldogsága az élettől függ! — Gáspár ráemelte a szemét Máriára, aki pirosan állt a tűz fényében, az arcáról lelkesedés sugárzott, a fejét magasan tartotta, a kemence hasadéka át rávetődött a fénysugár, mintha a szentek glóriája ragyogott volna feje körül... Gáspár kerekre táglult szemekkel nézte a ragyogó leányt, szívében hatalmas érzés viharzott, karja meglendült, átölelte és csókolt, ahol érte... Mária rátette kezét Gáspár fejére és mosolygott.

Mária odavezette Gáspárt a kemence padkájára és leültek. — Hát hogy csináljuk a dolgot a parancsokkal? — kérdezte Gáspár.

— En bemegyek érte holnap s a rendes időben ott leszek, — felelte Mária.

— Jól van!...

Mária közelebb húzódott a legényhez. Gáspár a leány felé fordult és magyarázott:

— Délelőtt, a piac téren, amikor a templom órája tízet üt, menj be a templomba. A szenteltvíztartó előtt egy ember áll... Beszélt, magyarázott, a tűz lobogott s az összehajolt két ember árnyéka rezgett a falon.

XL.

Az ablakot megzörgették. Jász Suba Gáspár felugrott a kemence padkájáról és kikiáltott:

— Ki az?

— En!... Szimeon. — Mária megrettent:

— Ki az? — Gáspár ellegyintette maga előtt:

— Egy rongyos román hajcsár. — Az ablakhoz ment, kinyitotta az egyik szárnyát:

— Mit akarsz?

— Te vagy, Gáspár?... Ott voltam nálad. Nem találta ott. Gondoltam, hogy itt vagy.

— Mit akarsz?

— Azt akarom csak megkérdezni, hogy izé... holnap elmész-e a szigeti vásárra?

Gáspár furesán nézett a hajcsár:

— Mér kérdezed?

— Csak úgy!... Ha elmész, kérnék tőled valamit.

— No!

— Levelet írtam a szigeti papnak. Apám árendálja a földjét már tíz év óta. Most ki akarja tenni a bérletből, mert megbetegedett és nem tudja fizetni az árendát. Megírtam, hogy én jótállok az árendáért, ha megszabadulok a katonaságtól, ledolgozom az elmaradt bért, csak hagyja meg apámat az árendában.

— Hol lakik a pap?

— A piacon, a templom mellett.

— Add ide a levelet! — Szimeon ravaszul pislantott:

— Elviszed?

— A mátkám majd elviszi.

Szimeon nagyot nézett és elgondolkozott:

— A mátkád?...

— Igen, — felelt Gáspár.

Szimeon egy ideig bambán nézett Gáspárra, aztán bólintott:

— Jól van! Akkor hát itthagynom a levelet. — Elkészönt az ablaktól és lassan megindult a község háza felé.

Gáspár beesukta az ablakot és visszament Máriához. Mária elvette a levelet:

— Majd átadom a papnak... És tovább suttogtak.

Istrate Pável kiment a ház elé és Jász Suba Gáspár felé nézett. Szimeon lassan közeledett.

— Átadtad a levelet? — Szimeon bólintott.

— Akkor hát elmegy a vásárra?

— A mátkája megy el. — Istrate Pável összeráncolta a szemöldökét:

— A mátkája?

— Az. ... Nem tudom, jól tettem-e, hogy a levelet ott hagytam — beszélt Szimeon és a kémre nézett:

— Ha nem jól cselekedtem volna, visszamegyek és elhozom.

Istrate hirtelen határozott:

— Nem!... Jól van úgy, ahogy van. Maradjon nála a levél. — Bement a szobába és átadta Szimeonnak a megígért íter pálinkát. A hajcsár szeme felcsillant, italos vággyal szorította keblére a pálinkásüveget és bebálgott az istállóba. Istrate Pável az égre nézett; a teli hold megvilágította az arcát, mosolygott, majd elsötétedett, kemény tartású feje lassan fordult... Jász Suba Gáspár háza irányába megállt s a foga összeicsikorgott, aztán bement az irodába.

A parancsnok sokat ivott, az elfogyasztott bor gőze az agyára ült:

— Mi az!... Mit akarsz?

A tisztiszolga kihúzta magát és jelentette:

— Istrate Pável szeretne mondani valamit.

— Küld be!

Az ajtó kinyílt... Istrate Pável a szobába belépett.

Amikor a tisztiszolga eltávozott, — rákiáltott a kémre:

— Mit akarsz?

(Folytatjuk.)

Kaposvár:

P é c s:

PÉCSI ASZTALOSMESTEREK BÚTORCSARNOK SZÖVETKEZETE

mint az Iparosok Országos Közp. Szöv. Tagja.

PÉCS, RÁKÓCZI-ÚT 29. SZÁM.

A m. kir. csendőrség tagjainak kedvező fiz. feltételek.

TELEFON: 10-70

Pártoljuk a magyar kisiparosokat!

MERCEDES ÍRÓGÉPEK

LEÁKATA. TELEFON: 27-33.

Elismerten megbízható szaküzlet. ALKATRÉSZEK, KELLÉKEK, JAVÍTÁS, KARBANTARTÁS

A csendőrség tagjainak áronszerződés és kedvező fizetési feltételek.

PÉCS

DEÁK-Ú. 2.

FEGYVEREK, LŐSZEREK, RÁDIÓ, CSILLÁR.

SPORTCIKKEK, KEREKPÁR és ALKATRÉSZEK

SZALAY JAKAB

cégnél, PÉCS, Majorossy l. u. 9. Tel.: 28-66.

SZAKSZERŰ JAVÍTÓÜZEM. Kedvező fizetési feltételek.

CSABAI (CSICSÓ) és GERICS

polgári és egyenruha-szabók. Mindennemű katonai cikkek raktáron. Kitéve: Miniszteri elismeréssel, ezüstéremmel és aranyoklevéllel. **KAPOSVÁR, FŐ-UTCA 33. szám.** Pontos, megbízható kiszolgálás. Méltányos árak. Kedvező fizetési feltételek. A m. kir. csendőrség szerz. szállítól.

Vásároljunk

BÚTORT, rekamiert, fotelokat megbízható minőségben és kivitelben, a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett
KÁRPELESZ LÁSZLÓ bútornagy-
KAPOSVÁR, GRÓF TISZA ISTVÁN-Ú. 1/a. raktárában

ROGEP

CONTINENTAL, ERIKA képviselője.

Javítás, karbantartás, kellékek. **Töltőtollak.**

SOÓS VENCEL

KAPOSVÁR, FŐ-UTCA

A m. kir. csendőrség tagjainak kedvező fiz. feltételek.

SZAKSZERŰ

ÓRÁK,

ÉKSZEREK, EVŐESZKÖZÖK, AJÁNDÉKTÁRGYAK MEGBÍZHATÓ MINŐSÉGBEN. — KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK MELLETT

KÓTA JÓZSEF ÓRÁS ÉS ÉKSZERESZNÉL

KAPOSVÁR, DEÁK-TÉR 4. SZÁM

JAVÍTÓMŰHELY

Ki tudja megfogni?

című, január 1-én között versenyfeladatunkra többszáz megfajított kaptunk. Sokan megmérgelednek Rosta Jánosra, sokan pedig biztatják, hogy meséljen csak tovább, úgyis megfogják. Az alább felsorolt megfajítottak mind jók. Az elsőséget a sorolásra bíztuk, nyertes Bárány István tiszthelyettes, Debrecen.

Az alább fel nem sorolt megfajítottok részint nem vettek észre néhány föllentést, részint pedig olyasmiektől is fejbeverték Rosta Jánost, amiben véletlenül igaza volt.

A helyes megfajítottok neve: Abonyi János őrm. (Nagykörös), Adorján Illés tőr. (Sopronbátfalva), Balla József őrm. (Pusztavaas), Bardócz Árpád cső. (Hódmezővásárhely-Központ), Bányai József őrm. (Mo-

son), Bárány István thts. (Debrecen), Benedek Lajos thts. (Kemece), Bécsi Sándor cső. (Nagylengyel), Bérczes János tőr. v. (Szajol), Bérczes József II. cső. (Mátrazsölös), Bérczes Sándor tőr. (Szekszárd), Boda cső. (Nagyszénás), Bódi Sándor cső. (Nagykörös), Bori József prb. cső. (Újszász), Böle János cső. (Toponár), Bóti Alajos cső. (Galgamácsa), Czírok Sándor tőr. (Hajós), Csátó István tőr. v. (Dömsöd), Csátó József tőr. (Méhkerék), Császár Gábor cső. (Mernye), Cser Károly cső. (Karád), Csetneki Antal cső. (Bugyi), Deák Mihály tőr. (Pusztavaas), Dobó István cső. (Nagykörös), Duka Dénes thts. (Nagykörös), Egri Nagy József cső. (Gara), Farkas István tőr. (Füzesabony), Farkas István I. thts. (Székesfehérvár), Farkas László alhdgy. (Gyömrő), Fischer József prb. cső. (Hollóháza), Füleki József alhdgy. (Toponár), Fülöp Béla cső. (Gyömrő), Gácsi István tőr. v. (Nagykörös), Gombos János thts. (Homokmégy), Gombos Sándor tőr. (Bercel), Horváth Ferenc IV. tőr. (Újszász), Ignézi Károly

thts. (Debrecen), Illés Mihály tőr. (Bihartorda), Jenőfi Mihály cső. (Solymár), Kalmár Péter őrm. (Budapest), Karácsony Bertalan cső. (Bánréve), Kálmáncz helyi András őrm. (Debrecen), Kemes István őrm. (Bihartorda), Keresztes István I. őrm. (Tornyiszentmiklós), Kiss Sándor I. tőr. v. (Nógrádverőce), Kolozsi Sándor tőr. (Kemece), Koncz István thts. (Budai-út), Kovács Adám tőr. (Dombóvár), Kovács Ferenc III. cső. (Dombóvár), Kovács Lajos V. thts. (Ukk), Legényei Antal cső. (Szigetmonostor), Lendvai Imre cső. (Újszász), Majoros István őrm. (Pomáz), Máté Sándor őrm. (Gyömrő), Mázsári Mihály cső. (Méhkerék), Molnár József őrm. (Veresegyház), Molnár Pál cső. (Répcelak), Nagy János I. tőr. v. (Hajdusoboszló), Nagy József III. thts. (Szombathely), Nagy Lajos II. cső. (Monor), Németh Sándor II. tőr. (Andocs), Palotás József tőr. (Pécs), Papp József II. tőr. (Pilisvörösvár), Párkányi István cső. (Sopronbátfalva), Polgár István őrm. (Moson), Pusztai István cső. (Alsódabas), Pusztai Molnár József cső. (Zsámbék), Simon Lajos tőr. v. (Rákóczi-falva), Simon Márton őrm. (Németlad), Szabó Dénes cső. (Perkáta), Szabó Gyula I. cső. (Pesthidegkút), Szabó István II. cső. (Géce), Szabó József cső. (Soroksár), Szabó Lajos V. tőr. (Budapest), Szakács József őrm. (Újszász), Szernai Endre őrm. (Tarcal), Székely Sándor őrm. (Alsódabas), Széplaki László cső. (Romhány), Szinnyai László őrm. (Rákóczi-falva), Szombathy Lajos cső. (Battonya), Szőke József tőr. (Nagykörös), Szuhai Imre őrm. (Sárospatak), Takács Imre III. tőr. (Debrecen), Tallódi József tőr. v. (Hajduböszörmény), Tamási József cső. (Kőszeg), Tóth I. István tőr. v. (Cegléd), Tóth Sándor I. thts. (Toponár), Tölgyes Gábor őrm. (Üllő), Trencsényi László cső. (Gacsály), Tuboly István cső. (Nagydobosza), Tulok Imre cső. (Újszász), Ujfalussy János őrm. (Rakamaz), Varga Lajos tőr. v. (Újszász), Vas Gábor thts. (Pomáz), Vass József cső. (Csolnok-Angusztatelep), Várszegi Kálmán cső. (Kerepes), Vincze György tőr. (Páka), Virág József tőr. (Tarnalelesz), vitéz Zöldligeti Péter ny. thts. (Moson).

Bárány István thts. nyertes megfajítottát itt közöljük:

Pataki őrmester azt mondta Rostának: — Rosta uram, maga falhoz akar bennünket állítani. Ugyanis:

1. A 9. honvéd gyalogezred nem Budapesten, hanem Szegeden állomásozik. Tehát így őcse nem szolgálhat a budapesti 9. honvéd gyalogezredben.

2. Vicinális-vonalakon nem közlekednek villamos motoros vonatok. Így Szarvason keresztül is csak benzín motoros vonatok közlekednek. Tehát az áram nem fogyhatott el.

3. A Szarvason keresztül haladó vasútvonal nem vezet át hegyen, mert az országnak azon a részén nincsen hegy. Így

Miskolc:

PONTOS ORA
VALÓDI ÉKSZER
EZÜST ÉS FÉMÁRUK
44 ÉV ÓTA
LEGMEGBÍZHATÓBB
BESZERZÉSI FORRÁSA

WEISZLOVITS SAMU
ÉKSZERESZNÉL
Miskolc, Széchenyi-utca 31.
A csendőrség tagjai 10% árengedményben részesülnek.
„TAKARÉKOSSÁG” tagja

A m. kir. csendőrség tagjai bizalommal vásárolhatnak csendőrségi felszerelési cikket, fegyverműt, keztyűt, urt és női divatcikkeket stb.

Halmos Divatáruházában

MÉLTÁNYOS SZABOTT ÁRAK
KÜLÖN GYERMEK OSZTÁLY
A „TAKARÉKOSSÁG” TAGJA

MISKOLC
Korona szálló mellett

ASZTALOS ÉS KÁRPITOS **BUTOROK**
MINDEN ÁRNAK MEGFELELŐEN KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK MELLETT
PICK JAKAB
MISKOLC
A SZÍNHÁZ MELLETT
„TAKARÉKOSSÁG” tagja

írógépek KRÄMER GYULA

írógép-főtoll és fotó szakszűfelo
Miskolc Széchenyi-u. 21. Tel.: 9. 92

vezető márkák gyári képviselője.
KÉRJEN ÁRJEGYZÉKET!

A m. kir. csendőrség tagjainak árengedmény és kedvező fizetési feltételek!

MEGBÍZHATÓ! KÉNYELMES! ELŐNYÖS!

„TAKARÉKOSSÁG”
R.-T. DEBRECEN

BEVÁSÁRLÁSI RENDSZERE

110 fizetben nyújt vásárlási lehetőséget.
1 helyen jelent fizetési kötelezettséget, a havonta megújuló továbbvásárlási jogával!

FELVILÁGOSÍTÁST, VÁSÁRLÁSIUTALVÁNYOKAT KÉSZ-
SÉGGEL NYUJT A KÖZPONTI IRODA DEBRECEN, DEÁK FERENC-U. 6.

Összes szükségleteiket

gond nélkül szerezhetik be e lap olvasói
a székesfehérvári „Gondúzó”

bevásárlási rendszerével!

45 üzletben nyújt vásárlási lehetőséget ● 1 helyen jelent fizetési kötelezettséget ● Az állandó, havonta megújuló továbbvásárlási jogával ● Szerezze meg a „GONDÚZÓ” vásárlási igazolványát, díjta anul bocsátja rendelkezésre a központi iroda.

Székesfehérvár,
Rostuth-utca 8. sz.

nem állhatott meg a vonat nyílt pályán, egy óriási szakadék szélén.

4. Előadása szerint éjjeli vaksötétségben állt meg a vonatuk. Azon a vonalon nem is közlekedik éjjeli vonat Buda pest felé.

5. Hogyan lehet az, hogy három óra elteltével már ebéd-idő volt, amikor éjjelben állott meg a vonat.

6. Nyílt pályán rostokoltak s mégis szerencsájuk volt, hogy az állomáson jó vendéglő akadt, ahol ettek-ittak. Különböző nyílt pályán nem hagynak vonatot órákon át vesztegelni. És a gyorsvonat sem vár órákig vicinális csatlakozásra.

7. A motoros vonatnak nincs mozdonya s azt nem kell szénrel etetni és vízzel itatni.

8. Szarvason nem várhatta magukat a pesti gyorsvonat, mert Szarvason át csak egy vasútvonal vezet keresztül. Egyébként is Szarvason át nem közlekedik gyorsvonat.

9. Nem aludhatott el olyan nagyon, mert Mezőtúron át kellett szállni.

10. Nem ébredhetett fel Hatvannál, mert Szarvas (Mezőtúron át)—Budapest közötti vonalon Hatvánt nem érintették.

11. Hatvan után nem érhettek a Tisza-hídra. A Szarvas (Mezőtúron át)—Budapest közötti vasútvonalon csak Szolnok-nál mentek volna keresztül a Tisza hídján.

12. A frontharcosok nem viselnek csukaszürke frontharcos tollas kalapot. Így a kalap tolla nem maradhatott a markában.

13. A frontharcosok egyébként az egyenruhát csak ünneplés alkalmakor viselik, nem pedig látogatásokhoz való utazásoknál.

14. Tirolban nem harcolhatott a szerbek ellen, mert ott nem szerbek, hanem olaszok ellen kellett harcolni.

15. Brassóban nem volt császárvadász ezred.

16. A Margitszigeten nincs laktanya. Ott nem szolgálhat az öccse.

17. A Margitszigetre nem a Lánchídon, hanem a Margit-hídon kell hazamenni. És mit gondol, lehet a katonának „éjjelente” cikk-cakkban hazajárni? Azonfelül a laktanya nem szálloda, maga hát oda nem járhatott „haza”.

18. Ha mégis jártak a Lánchídon, ott a villamosok igen csak ki győztek tért. Mert Rosta uram, vegye tudomásul, hogy a Lánchídon villamosok egyáltalán nem közlekednek.

19. Egyébként a villamos nem tér ki még a részeg ember elől sem, akármilyen cikk-cakkosan lépeget is.

Amint látja Rosta uram, én a történetét nem hiszem el, sőt ezután még azt sem hiszem el, hogy egyáltalán utazott, de még azt sem, hogy van öccse. Az egész történet csak jól kitalált mese. Másorra jegyezze meg magának, hogy a csendőr fülét nemcsak szolgálatban, hanem társaságban is megüti a füllentés.

A búboskemenca mellől

e. alatt január 1-én hirdetett pályázatunkban kevesen vettek részt, pedig az öregeket nem kell nógatni a beszédre, csak legyen, aki hallgatja. És sok mondanivalójuk között akad sok

érdekes történet, köztük bizonyára csendőrt érdeklő is. Egyik-másik pályamunkából kicsillan valami érdekesség, de a közlés mértékét egészében egyik sem üti meg, így a mai számunkra tervezett elbeszéléseket kénytelenek vagyunk nélkülözni. Újból kérjük olvasóinkat, hogy alkalomadtán beszéljék meg az öregeket. Lesz közöttük, aki sok érdekességet tud zamatosan elmesélni.

A legjobb pályamunkát Tóth M. István eglédi őrsbeli törzserőrmester v. küldötte be, övé a jutalom. Dícséretet érdemelnek még a következő pályázók:

Bérczes János törm. v. (Szajol), Bérczes József II. cső. (Mátraszöllös), Nagy József III. thts (Szombathely), Vass Ferenc cső. (Csolnok-Augusztalep).

Bajtársak és nem bajtársak.

(Pályázat.)

Mostani csendőrnapi számunk vezetőhelyét a bajtársiaságnak szenteltük. Megírtuk, hogy milyen fokozottan nagy jelentősége van ennek a mi szolgálatunkban és egész csendőrelőnkben.

Pályázatot hirdetünk olyan esetek leírására, amelyek követendő példát mutatnak a bajtársiasságra és elrettentő példát a bajtársiatlanságra. Ebből a körből mindenkinek van bőséges tapasztalata akár az egyik, akár a másik irányban. Az esetek leírásánál a neveket mellőzni kell. Csak azt kell megírni, hogy maga az eset milyen szép példája volt a bajtársiasságnak, vagy milyen rüt példája volt a bajtársiatlanságnak. Az eseteknek nem kell nagy dolgoknak lenniük. Sokszor egy átengedett cigaretta, falat kenyér, egy jó szó és hasonló is megmutatják, hogy kiből él igazán a bajtársiasság érzése annyira, hogy áldozatot is tud érte hozni. Ugyanesek ilyen kisebbnek látszó dolgok megmutatják ennek az ellenkezőjét. Természetesen minél életbevágóbb, minél nagyobb horderejű bajtársi támogatásról vagy bajtársiatlan magatartásról van szó, annál értékeesebb a pályázat.

Pályázatot csak a csendőregénység köréből fogadunk el. Határidő: március 15. az eredményt az április 1-i számunkban fogjuk közölni. A legszebb pályázatot értékes asztali-órával jutalmazzuk.

A szerkesztésért és kiadásért felelős:

MOHÁCSY LAJOS százados.

Stádium Sajtóvállalat Részvénytársaság, Budapest, V., Honvéd-utca 10. — Felelős: Győry Aladár igazgató.

KIVÉTELES FIZETÉSI KEDVEZMÉNY

A M. KIR. CSENDŐRSÉG TAGJAI RÉSZÉRE

EGY HELYEN — EGY SZÁMLÁRA

Egyes bútorok és teljes berendezések. Kárpitozott bútorok. Ebédlő- és futószőnyegek. Paplanok, függönyök, ágynemű- és fehérnemű-vásznak, ruhaszövetek.

6-tól 24 hónapig terjedő részletfizetés.

KÖLTSÉGMENTES MINTAJÁNLATOT KÜLDÜNK.

BÚTOR- ÉS TEXTILKERESKEDELMI RT. Budapest, VI, Liszt Ferenc-tér 5

Nyiregyháza:

RÁDIÓ és KERÉKPÁR

alkatrészek, javítás.
Kedvező fizetési feltételek.
A **STEYR-WAFFENRAD**
körzetképviselője,
BICZÁK,
NYIREGYHÁZA, Bethlen-u 27

A vidéki csendőrség előnyösen ismert szállítója

SÁNDOR REZSŐ

órasmester, ékszerész, **NYIREGYHÁZA**
Elsőrendű márkás órák 5 évi jótállással, ékszerek a csendőrség tagjainak részletre is. Választékot portómentesen küldök. Szakszerű javítás.
Képes árjegyzék ingyen.

Bodnár György

NYIREGYHÁZA, Kiss Ernő-utca 12.

Csendőrségi egyenruhazsálító szabómester
Egyesületei és bárársi egyenruhát mérsékelt áron, a legjobb kivitelben készítek. Frontharcosoknak 50% engedményt adok.

Országos Ruházati Intézet Rt.

Budapest, V., Eötvös-tér 1. Telefon: 1-848-32, 1-404-10.

Mint a honvéd jóléti alaphoz tartozó vállalat, szállít 12 havi gh. levonás mellett: egyenruhát, polgári ruhát, fehérneműt és minden felszerelést. • Vidéki megbízottak!